

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 161 (13.694)

Trst, petek, 13. julija 1990

Nepričakovani razplet na 28. kongresu KP Sovjetske zveze

Jelcin zapustil partijo ki ji sedaj grozi razkol

*Neenotnost partijske levice bi lahko omilila osip članstva
Stavka rudarjev nesporno pokazala svojo politično obarvanost*

MOSKVA — Mihailu Sergejeviču Gorbačovu ni na 28. kongresu KPSZ prepričljive zmage zagrenila samo včerajšnja uspešna splošna stavka rudarjev temveč predvsem Boris Jelcin, ki se je odpovedal članstvu v sovjetski partiji, to pa bi lahko pomenilo uvod v pravi razkol v partijskih vrstah.

Ko so prebrali seznam imen kandidatov za centralni komite sovjetske partije, je namreč Boris Jelcin v kratki izjavi navedel, da kot predsednik Ruske federacije se ne sme ukloniti volji partije in njenim direktivam, ker mora spoštovati voljo ljudstva, ki ga je izbralo in ne partije. Po napovedi, da izstopa iz partije, je Jelcin zapustil 28. kongres partije, ki bi moral danes zaključiti s svojim delom.

Po Jelcinovem sklepu so številni predstavniki Demokratične platforme že napovedali, da bodo sledili njegovemu zgledu in da bodo ustanovili svojo stranko, ker kongres ni pokazal prave reformatorske volje. Med partijsko levico pa vlada precejšnja neenotnost. Razni radikalni predstavniki so že res navedli, da niso zadovoljni s potekom kongresa, a da je bil izid vseeno boljši kot so napovedovali pesimisti in da je treba torej Gorbačovu pomagati, da uresniči perestrojko. Kako mu bo to uspelo, pa ni jasno nikomur. Gorbačov je do sedaj dokazal, da je izreden politik, ki uspešno premaga vse ovire. Tega pa ne moremo trditi za konkretne probleme, ki tarejo sovjetsko družbo.

Včeraj je Gorbačov moral z govorniškega odra 28. kongresa sporočiti, da je prišlo do novega krvoprelitja v Gorskem Karabahu. Skupina oboroženih Armencev je namreč napadla kolono vozil z azerbajdžanskimi vojaki in njihovi-

mi družinami. Tri osebe so bile ubite, 24 pa jih je bilo ranjenih.

Stavke rudarjev Gorbačov ni omenil, saj bi vsi najraje pozabili na ta dogodek, ki je dobil jasne politične in protipartijske obrise s strani delavcev, ki so bili do včeraj »avantgarda delavskega razreda. Z redkimi izjemami je namreč stavka zajela večino najpomembnejših rudarskih kompleksov. Stavkajoči v Novokuznjecku so zvezno vlado obtožili, da noče ali ne zna zagotoviti ustreznih razmer za avtentično pravno in ekonomsko samostojnost premogovnikov. Kritizirali so navezo konservativcev in dela generalov, kar se je pokazalo na ustanovnem kongresu KP Ruske federacije in na 28. kongresu KPSZ. Rudarji iz Vorkute so zahtevali depolitizacijo državnih organov in odstop vlade, podprli pa so odločne korake predsednika parlamenta Ruske federacije Borisa Jelcina. Iz Karagande so sporočili, da so stavkali v vseh 26 rudnikih. Sporočilo iz Rostova na Donu govori, da so stavkali v 29 od 49 rudarskih oknih, skupni imenovalci stavkajočih pa so bile zlasti politične zahteve. Poročila iz Sverdlovske govore, da so rudarji podprli vse zahteve iz Kuzbasa in Donbasa, med drugim pa so opozarjali, da rast plač ne dohaja inflacije in da z zaslužki tako ali tako nimajo kaj kupiti, saj so police v trgovinah prazne...

Se zlasti vroče je bilo v Čeljabinsku, kajti stavkajoče so hoteli miriti partijski delavci, že 17. julija pa bo posebna komisija proučila rudarske zahteve. Rudarji iz Vladivostoka so podobno kot drugje poleg stavke organizirali tudi množična zborovanja. Rudarji v Donacku so jasno povedali, da tako kot doslej ne gre več, vlado pa obtožili prevare.

Tudi spomin lahko odstira poti človečnosti

MARIJ ČUK

V časih, ko se vsepovsod dvigajo parole o spravi, prijateljstvu, človekoljubju in podobnih miroljubnih perspektivah, se zdi nemara marsikomu proslava oziroma spomin na dogodek izpred sedemdeset let anahronističen. Vendar so v življenju posameznika, zgodovini narodov in družbe datumi, ki jih časovna distanca ne more zamegliti, saj pomenijo usodne mejnike, trdno zasidrane v zavesti, čustvanju, a tudi racionalni misli, skratka, znake, ki so s svojo konkretno in simbolično zaznamovanostjo neminljivi, čeprav predani rodovom le v papirnatem dokumentu, zgodovinski knjigi. Bili so pač dnevi naše preteklosti, ki so obrnili življenje, pretresli svet in ljudi v dobrem in slabem. A zlo, naj nam bo dovoljeno manihejsko poenostavljanje, ostane zapisano dalj časa in mogoče tudi večno, saj ga zarisuje rezilo, ki para človekovo tkivo. Zlo je pač nasilje nad hu-

manim in humanističnim, neposredno prizadene tanke srčne nitke in se grobo zažene v telesno, fizično podobo, jo hoče uničiti, zbrisati, pokončati. Rodi pa tudi odpor, sproži solidarnost in poenotenje. Predvsem takrat, ko zlo ni vperjeno le v posameznika, ampak celo v narod...

Najbrž prav zaradi opisanega izhodišča se današnji spomin na požig Narodnega doma v Trstu 13. julija 1920 ne kaže kot arhaizem, ampak kot stimulacija racionalnega premisleka o zgodovinskih dejstvih, ki so v svoji goli podatkarški opisnosti kruta, a vendar taka, da jih ni mogoče na noben način obiti, tudi če v razvoju in spremenjenih pogojih menjujejo svojo metaforično izpovednost. Srž pa ostaja zagotovo ista in pogorišče Balkana je prav gotovo eden izmed takih dogodkov, ki so zaznamovali usodo primorskih Slovencev: na eni strani negativno, saj se je začel proti njim deklarativni fizični pregon, po drugi strani pa pozitivno,

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Gostoljubje svojim rojakom je že ponudila dokaj številna albanska manjšina Danes v Brindisiju prvi trajekt z Albanci Večina bo odšla naprej v ZRN in Francijo

TIRANA — »Križa tujih veleposlanstev v Tirani«, kot so jo mnogi poimenovali, je pred dokončnim razpletom in proti Draču sta že odplula dva italijanska trajekta, ki bosta v Brindisi pripeljala približno štiri tisoč albanskih beguncev. V vodah pri Draču se bosta trajekta srečala z malteškim in še z dvema grškima ladjama, ki so ju prav tako za prevoz beguncev najeli Nemci. Ladjam pa ne bo dovoljeno pristati, temveč bodo begunce pripeljele tamkajšnje ladje.

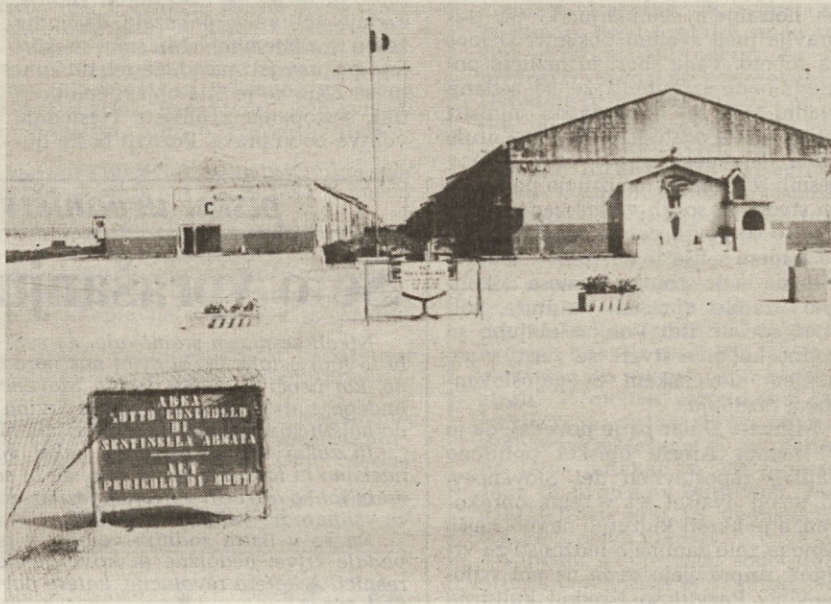
Prekrčevanje na trajekte in pa dejstvo, da je med begunci tudi nekaj bolnikov in žensk v visoki nosečnosti, je precej podaljšalo odhod ladij, tako da naj bi prvi trajekt z begunci prispel v Brindisi šele danes zjutraj.

V apulijskem pristanišču je Rdeči križ postavil šotore in mobilne ambulante za nudenje prve pomoči vsem, ki jo bodo potrebovali. Te zdravstvene ekipe bodo tudi spremljale begunce, ki bodo s tremi posebnimi vlakmi nadaljevali pot v Zvezno republiko Nemčijo. V ZRN naj bi odšlo preko dva tisoč

beguncev, nekaj manj kot tisoč pa naj bi jih nadaljevalo pot v Francijo. Tja bodo odšli z ladjo, ki bo imela v Brindisiju le tehnični postanek.

V Italiji bo ostalo nekaj več kot 800 Albancev, ki so že zaprosili za politično zatočišče. Zanje je vojska nekaj kilometrov izven Brindisija že postavila priložnostno naselje z dvajsetimi velikimi barakami (na sliki AP), v katerih bo prostora za skoraj tisoč ljudi. V naselju so tudi vse potrebne zdravstveno-sanitarne strukture, poskrbljeno pa bo tudi za tehnično službo, ki naj bi zbrala podrobne podatke o vseh prispelih beguncih. Z naseljem upravlja vojska, za boljše razumevanje pa je na razpolago tudi 20 vojakov, ki so po rodu Albanci in so bili v Brindisi poslani kot prevajalci.

Glede Albancev je treba povedati, da v Italiji (predvsem na jugu) že od 15. stoletja živi dokaj številna albanska manjšina, ki je že ponudila gostoljubje svojim rojakom.

V Novi Gorici poslanski večer s predsednikom predsedstva Slovenije Milanom Kučanom

»O spremembah naj odloča referendum«

JANI ALIČ

NOVA GORICA — Velika dvorana novogoriškega kulturnega doma je bila pretesna, da bi sprejela vse, ki so se hoteli udeležiti tretjega poslanskega večera, gost je bil tokrat predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, ki ga je pripravila novogoriška ZKS - Stranka demokratične prenove. Večer je vodil Borut Pahor, član predsedstva CK ZKS - SDP in republiški poslanec v DPZ, tema pogovora pa je bila »Kako iz preteklosti v prihodnost?«

Milan Kučan je najprej spregovoril o nalogah, ki čakajo slovensko predsedstvo oziroma Slovenijo. »Naša prva naloga je uveljavitev suverena položaja Slovenije, nadalje pisanje nove ustave, pa priprava elementov konfederalne pogodbe, definiranje naše zunanje politike in definiranje obrambne doktrine. To so zahtevne naloge, ki zahtevajo združevanje političnih sil v Sloveniji, enotnost v načelnih stališčih. Politika, ki proizvajava sovražnike, je slaba. Z njo smo se v Jugoslaviji že večkrat srečali.«

Milan Kučan je dejal, da želimo ustavo sodobne, moderne družbe. Na tej osnovi naj bi potem

odločali, v kakšni povezavi bomo z ostalimi republikami v Jugoslaviji in v odnosu do sveta. Volja Slovencev je bila že večkrat izražena. Volja državljanov je konfederalen položaj Slovenije z Jugoslavijo. Če bodo drugi sprejeli to našo voljo, potem je možno skupno življenje, drugače bo treba svoje mesto samostojno iskati v Evropi. Do kakršnekoli odločitve pa bo treba priti v razgovoru z jugoslovanskimi narodi. O tej stvari bo potrebno odločati z referendumom. Novo stanje bo treba šele ustvariti. Do takrat pa je, po besedah Milana Kučana, potrebno živeti in preživeti.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tiskovna konferenca po obisku v Ameriki

BOGO SAMSA

BRNIK — Malo po petnajsti uri je na letališče priletelo letalo švicarske družbe, ki je pripeljalo predsednika Lojzeta Peterleta in zunanjega ministra Dimitrija Rupla z uradnega obiska v ZDA, ministra Dularja pa z obiska pri izseljencih v Buenos Airesu.

Na krajši tiskovni konferenci je predsednik vlade strnil temeljne zaključke razgovorov z ameriškimi vladnimi predstavniki v ugotovitve, da Američani podpirajo demokratične procese, hkrati pa se izrekajo za Jugoslavijo. Kakšna pa naj bi bila ta Jugoslavija, seveda prepuščajo Jugoslovonom in zanje je povsem sprejemljiva opcija tudi konfederacija. Predsednik vlade in zunanji minister sta se med ameriškimi obiskom sestala s sto petdesetimi pomembnimi osebnostmi. To so bili izredno naporni razgovori s slovenskimi izseljenci, poslovnimi ljudmi in političnimi osebnostmi ameriške vlade.

Govorila sta z načelnikom republikanske skupine senata Robertom Dolejem in pomočnikom zunanjega ministra Lawrenceom Eagleburgerjem, ki izredno dobro pozna jugoslovanske razmere. Nekdaj se je ogreval za srbske teze, sedaj je povsem sprejnil stališče in je protimiloševičevsko usmerjen. Odločno se je zavzel za varovanje človekovih pravic in povedal, da so te stvari naravnost povedali Miloševiću v zvezi s preganjanjem Albancev na Kosovu.

Oba predstavnika in seveda številni drugi, s katerimi sta pri

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes, 13. julija,
ob 18.30 v Ul. Filzi

enotna proslava ob 70-letnici požiga Narodnega doma

Avgusta podražitev dnevnikov

RIM — Od prvega avgusta se bo cena dnevnikov zvišala od sedanjih tisoč na 1.200 lir. Do odločitve je prišlo na obnem zboru Združenja založnikov FIEG. Predsednik Giannini je omenil, da so založniki z nelahkim srcem sprejeli predlog, saj se zavedajo, da so z novo podražitvijo italijanski dnevnikarji najdražji v Evropi. To pa prav gotovo ni bil cilj založnikov, ki se zavedajo, da dnevnike vse bolj izpodrinjajo druga sredstva javnega obveščanja.

Giannini je pojasnil, da se izgube že nevarno kopičijo in resno ogrožajo obstoj nekaterih časopisnih založniških hiš. Cena dnevnikov je ostala nespremenjena od leta 1989, leto prej pa so jo kar dvakrat spremenili. Z Gianninijevimi pojasnili pa se ne strinja Združenje novinarjev, ki v tiskovnem sporočilu piše, da predsednik založnikov ni povedal nič novega, in da je le potrdil svojo politiko o krčenju zaposlitve in omejevanju izdatkov.

Sandinisti so se distancirali od hujših nasilnih dejanj med dvotedensko stavko

Po spopadih in smrtnih žrtvah v Managui dosežen sporazum med vlado in sindikati

Obrambni minister Humberto Ortega in predsednica Violeta Chamorro (AP)

MANAGUA — Po več kot dveh tednih splošne stavke, v kateri je sodelovalo več kot 130 tisoč delavcev, po spopadih med sandinisti in pristaši nove nikaragovske predsednice Violete Chamorro, kjer je bilo najmanj sedem ljudi ubitih, sto pa ranjenih, je včeraj zgodaj jutraj prišlo do sporazuma med vlado in sandinisti. Podpredsednik vlade Antonio Lacayo in vodja Sindikalne državne fronte delavcev Lucio Jimenez sta se dogovorila o temeljnih točkah sporazuma, Jimenez pa je takoj nato pozval delavce, da prekinejo stavko.

Poziv sindikalnega voditelja je bil takoj sprejet in delavci so že zapustili državna industrijska podjetja, ki so jih med stavko zasedli. Jimenez je delavcem tudi zagotovil, da je od vlade dobil zagotovila, da proti stavkajočim ne bodo ukrepali. V sporazumu je tudi zapisano, da bo vlada preklicala odlok, s katerim je želela vrniti njihovim prvotnim lastnikom nekatera državna podjetja, ki so jih nacionalizirali sandinisti, ker so bili podjetniki povezani z režimom diktatorja Somoze. Delavcem je bila tudi

zagotovljena zaposlenost, vlada pa se je tudi obvezala, da bo najkasneje v treh mesecih sprejela zakon, s katerim bodo povečali minimalne dohodke državnih uslužbencev za 43 odstotkov.

Ob mirni rešitvi doslej najhujše krize, odkar je Chamorrova prevzela oblast v državi, pa je tudi v sredo prišlo do hujših spopadov. Tako so neidentificirani »terroristi« približno 15 km od Managui napadli glavni sedež provladnega »Radio Corporacion«. Ko so prisilili stražarje k umiku, so na več krajih podtaknili eksploziv in uničili naprave, poškodovani pa je bil tudi del stavbe. Med dvotedensko stavko je »Radio Corporacion« večkrat ostro napadel stavkajoče delavce in njihove privržence.

Ob tem je treba povedati, da so se sandinisti distancirali od vseh primerov hujšega nasilja, do katerega je prišlo v preteklih dneh. V svojem sporočilu so zapisali, da sicer podpirajo stavkajoče, vendar pa nimajo toliko moči, da bi najbolj ekstremističnim pripadnikom sindikata preprečili nasilne akcije.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Tudi spomin

ker je narodna (pa mogoče še kakšna) nuja sprožila kohezijo različnih.

Prav ta potreba po strnjivosti se tudi danes v slovenskem svetu čedalje bolj oglašuje. Marsikdaj je to le demagoška gesta, ki zakriva najrazličnejše kalnice, nuja po skupnem razpolaganju s svojo usodo pa je vendarle prisotna in čista. K tej čistosti in čiščenju naše vesti pa tudi razuma nas napeljuje tako imenovani zgodovinski spomin, ki mora upoštevati prav vse, kar se je v družbi in narodu dogajalo, pogumno tematizirati resnico in jo brez predsodkov oznanjati. In dobro vemo, da je resnica velikokrat težka kot svinec in ostra kot britev. Če smo osvobojeni, notranje pomirjeni in strpni, pripravljani na dialog in dogovarjanje, ji lahko gledamo pogumno v oči. Ena izmed takih resnic je tudi odpor slovenskega človeka proti Zlu, odpor, ki ga je zahtevala želja po obstojnosti in ohranitvi. Zato je tudi spomin na plamene sredi Trsta lahko bodrilen in zavezujoč, ko ga ne glodajo instinkti revanšizma, kajti tudi negativiteta lahko sproži pozitivne odgovore, misli in povednost. Nič v življenju ni tako dokončnega in porušenega, da ne bi zmogli graditi boljšega in vrednejšega v sami skupnosti in med narodi. Zato mora biti hotenje po ustvarjalnem in človeškem pred vsakršnim rušilnim znamenjem. Spomin pa je seveda treba ohraniti, da bi tema ne prevladala in da v tej temi ne bi bilo več ostrih plamenečih isker.

● Tiskovna

šla v stik slovenska državnik, sta pokazala razumevanje in poslušaj slovenska stališča do konfederacije. Brzezinski je na primer dejal, da je pričakoval veliko hujše stališče in da se mu je odvalil kamen od srca. Prav tako pomembni so bili razgovori v Clevelandu, v deželi Ohio, kjer so se srečali s kandidatom za guvernerja, predvsem pa s številnimi poslovnimi slovenskega in neslovenskega rodu. Tam jih zelo zanimajo možnosti investicij v Sloveniji in najbrž bodo do konca leta organizirali nekakšno slovensko gospodarsko zbornico.

Seveda so se povsod srečali tudi z ameriškimi Slovenci, ki jih izredno zanimajo prilike v domovini, napredek in demokratični procesi. Presenetljivo je, kako ohranjajo svojo kulturo in narodnostno identiteto in so tudi zato pripravljani pomagati.

Peterle je poudaril, da je zlasti razgovore v Beli hiši profesionalno dobro pripravilo jugoslovansko veleposlanstvo v Washingtonu. Predsednika vlade so na letališču pričakali njegovi trije otroci, še majhni, plavalci, ljubki. Le za nekaj minut je odšel z njimi domov, že ob 18. uri pa ga je čakala izredno napeta in dramatična seja vlade.

Tokrat je namreč na dnevnem redu rebalans proračuna, ki ga opravijo vsako leto nekje v sredini oziroma na začetku julija. Običajno se nabere nekaj novih sredstev in običajno denar razdele terciarnim dejavnostim.

Tokrat so stvari drugačne. Peterletova vlada je že enkrat močno zarezala v tako imenovane družbene dejavnosti, ko je sprejela vrsto ukrepov za razbremenitev gospodarstva. Ponošen rez namerava narediti sedaj, kar za 5 odstotkov. To pa so sredstva, ki jih nujno potrebujejo zdravstvo, šolstvo, sociala, kultura in vse druge družbene dejavnosti, brez katerih niti standarda niti družbenega napredka. Toda gospodarske prilike so take, da je treba omejiti proračunske izdatke in preprosto ni možnosti, da bi iz gospodarstva črpali nov denar. Obratno, gospodarstvu je treba pomagati in pri tem se postavlja dramatičen problem tako imenovanih tehnoloških viškov in torej zaposlenih, ki sicer obvladajo svoje delo, ki pa jih je v posameznem podjetju preveč, da bi lahko racionalno poslovalo. S socialnimi programi, prispevki za brezposelne in drugimi ukrepi so skušali ta dramatična vprašanja omiliti. Toda tudi za socialne programe ni denarja oziroma ga ni dovolj.

V vladi in v vladni večini je glede teh vprašanj precej sporov in razumljivo različnih stališč. To je že prišlo do izraza na zasledenih poslanskih klubov in se bo pokazalo tudi na notranjem seminarju, ki ga pripravljajo med svojimi poslanci Demos za soboto. Toda spori in različni pogledi bodo izbruhnili že na sedanji vladni seji, saj gospodarski ministri celo groze z odstopi, ministri za družbene dejavnosti pa so prav tako v resnih težavah, saj znižujejo postavke za stvari, ki so jih vedno zagovarjali. Vse to se povrh dogaja v ozračju, ko so ljudem v ušesih še volilna zagotovila, da bodo stranke Demosa dokončno uredile vprašanja kulture, šolstva, sociala itd. Volilne obljube so vedno kočljive stvari, še zlasti v sedanjem slovenskem in jugoslovanskem razdobju.

Minister Dular pa je povedal, da je v Buenos Airesu obiskal politično najbolj zapostavljen del Slovencev, ki je bil dvajset let v temi, obrekovan, a je hkrati kulturno najmočnejši. Mnoge zelo zanimajo možnosti za vrnitev, pripravljajo se že na pot v domovino. Razvili so izredno kulturno dejavnost in v slovensčini imajo naravnost, vzorno urejen šolski sistem, tako da njihovi otroci odlično obvladajo materinščino. Minister je še poudaril, da so v Sloveniji, v Buenos Airesu in v ZDA v nedeljo hkrati potekale podobne sprave, kot je bila osrednja v Rogu.

● O spremembah

»Urediti bo treba gospodarstvo, ki bo usklajeno z evropskim. Morali bomo definirati naš odnos do Markovičevega programa. Obstaja nevarnost podcenjevanja družbenega premoženja. Domačih kupcev ne bo, tuji pa so zainteresirani za čim nižjo ceno. Pridobiti bo treba tuj kapital. Vendar kapitala ni, saj je rizična politika pri nas previsoka ovira za plasma tujega kapitala. V slovenskem gospodarstvu je 30 odstotkov preveč zaposlenih. Danes imamo v Sloveniji 40 tisoč brezposelnih, do konca leta se bo ta številka povzpela na 100 tisoč.«

Ko je gost poslanskega večera v Novi Gorici govoril o spravi, je me-

nil, da sta sprava in pomiritev opravljena brez sovraštva in vse skupaj bi bilo brez smisla, če bi prišlo do novih sporov.

Na vprašanje Boruta Pahorja, ali je sedanje vodstvo še vedno obremenjeno s preteklostjo, je Milan Kučan odgovoril, da bomo še dolgo hodili pot iz preteklosti v prihodnost, tako kot jo hodijo tudi ljudje v evropskih državah. Ni pa nujno, da je ta pot predolga. Potrebno je začeti aktivirati instrumente parlamentarne političnega življenja, prišel bo čas, ko bo treba pogledati, kaj je od obljub, ki so jih politiki dali v predvolilnem boju, koliko so jih že uresničili.

Enemu izmed bivših borcev je na vprašanje glede naše zastave in zvezde na njej odgovoril, da na nacionalne ni pametno postavljati še ideoloških simbolov. Slovenska zastava je dobila zvezdo leta 1941. Glede zastave se bo potrebno dogovoriti demokratično. En del naroda ne more vsiljevati svojih simbolov drugemu.

V odgovoru na vprašanje, zakaj so danes za vse krivi preteklost, NOB in partija in ko vse mečejo v en koš, je predsednik predsedstva Republike Slovenije dejal, da imajo demokratične volitve predvsem eno dobro lastnost in ta je, da niso nikoli zadnje. Zadnje volitve so pokazale, da ljudje želijo spremembe. »Mi smo se štiri leta pripravljali na to, že od 10. kongresa ZKS, ko je bila objavljena politika sestopanja z oblasti. Naslednje volitve bodo prave. Poznali boste lju-

di in njihove programe. 45 let je trajal monopol ene partije in to je rodilo posledice. V treh mesecih ni moč zakorakati v novo stanje. Nove volitve bodo prej kot čez štiri leta. Takoj, ko bo sprejeta nova ustava.«

Obiskovalci tretjega poslanskega večera so Milana Kučana tudi spraševali, zakaj nekateri člani nove slovenske vlade toliko potujejo po raznih državah, pa o pobudi predsednika skupščine občine Nova Gorica o enotnem mestu ob meji, o odnosih s Srbijo in drugimi republikami, o dogajanju v Vetrinju, o sprejemanju strankarsko obarvanih zakonov v skupščini...

Na vrsto vprašanj je Milan Kučan odgovoril, nekaj pa jih tudi naslovil na slovensko vlado...

Na poslanskem večeru v Novi Gorici je Milan Kučan povedal tudi anekdoto, ki mu jo je povedal pred dnevi neki Ribniččan v Kočevju: Ribniččan pride v Ljubljano in odide v Cankarjev dom. Tam vpraša vratarja, kje je naša vlada. Vratar mu odgovori: »Tam na drugi strani.« Ribniččan pa zamrmra: »Mejdu, stara vlada je bila pa na naši strani.«

Milan Kučan je našel čas tudi za šalo. Tako je dejal pred nabito polno dvorano novogoriškega Kulturnega doma, da narod, ki nima Primorcev, ni popoln narod. Seveda so bili prisotni nad tem dejstvom - vzhiceni...

pismi uredništvu - pismi uredništvu - pismi uredništvu

Še o vprašanju sprave

Nikoli se nisem sramovala, da sem Slovenka. Za to, da bi to tudi ostala, da bi ostal naš narod, sem s svojo družino, kot tisoči in tisoči drugih Slovencev pretrpela veliko hudega, tudi nasilno smrt brata Ervina - Tugomira v enem najhujših koncentracijskih taboriščih Matthaussnu.

In zakaj vse to trpljenje, zakaj ves ta naš boj proti nacizmu in fašizmu, če ne zato, da bi se naš narod ohranil, da bi lahko govorili v svojem jeziku, da bi imeli iste pravice vsi narodi - veliki in majhni?

Da so v tistih zadnjih vojnih in prvih povojnih dneh padle žrtve, nedolžne in krive, je dejstvo, ki odgovarja resnici. A katera revolucija, katero povojno obdobje, ni šlo brez tega?

Sama nisem pristaš nasilja. In ko sem imela priložnost, da prijavim tistega, ki je izdal mojega brata in morda še toliko drugih, je v meni prevladal predvsem človek. In tako se nisem maščevala, kar bi bilo pravzaprav v tistem času, ne samo razumljivo, temveč tudi odpustljivo.

Da vsaka mati joče za svojim sinom, da vsaka družina močno pogreša svojega, četudi je bil v svojem življenju tak, ali drugačen, je povsem razumljivo in se strinjam s tem, kar ocenjujemo kot pieteto, sočustvovanje do mrtvih, pa tudi do tistih, ki jih objokujemo.

Vse pa se ustavi potem, ko se začneja istovetiti in postavljati vse padle na isto raven. Res je, da je bilo mrtvih v ene in druge strani. Toda eni so padli zato, ker so vedeli, da predstavljata nacizem in fašizem ne samo konec svobode za ves svet, temveč tudi konec tudi za nas - za naš narod, drugi so padli za povsem drugačne cilje.

Tisoči in tisoči Slovencev - lahko rečem večina - smo se pošastnemu načrtu nacifašistov uprli z vsem, kar smo zmogli - z uporom, s puško, s trpljenjem v zaporih, v konfinacijah, v taboriščih smrti. In koliko je bilo tu trpljenja, grozot in muk!

Drugi - domobranci in belogardisti na primer na Slovenskem - so se tudi borili, toda na strani tistih, ki so nas hoteli izničiti, za domovino in ideje, ki niso bile in ne morejo biti nikoli naše.

Ce torej hočemo govoriti o pieteti, potem je res, da je za vsakogar njegov padli vreden pietete, spomina, koščka zemlje, ali skromnega obeležja, kjer mu lahko posveti dobro misel.

Toda, kako je mogoče pomisliti na to, da bi se ene in druge žrtve postavljale na isti piedestal? Torej bi bili napadalci in napadenci ter žrtve nekaj istega, enakega?

EP o zapletih na Kosovu

STRASBOURG — Kosovo je bilo včeraj zvečer ena glavnih tem na zasledanju evropskega parlamenta, ki je eno od treh glavnih institucij evropske skupnosti. Kvalifikacije v predlogu resolucije, ki ga je pripravilo pet strankarskih skupin v parlamentu, vključno z najmočnejšo socialistično, so izredno hude: od zahtev evroparlamentarcev, da jugoslovansko predsedstvo takoj odpokliče izredno stanje in zagotovi uresničevanje človekovih pravic pač kot zahteva univerzalna deklaracija o človekovih pravicah, do poziva srbskim oblastem, da dosledno upoštevajo ustavo iz leta 1974, priznajo Kosovu pravico do kulturne in politične avtonomije in ustavijo proces, kot je rečeno, ponovne kolonizacije Kosova. (dd)

Spetič in Battello o »goriški pobudi«

RIM — Komunistična senatorja Spetič in Battello sta italijanskemu notranjemu in zunanjemu ministrstvu naslovila interpelacijo v zvezi s predlogom novogoriškega župana dr. Pelhana o združitvi obeh Goric. Senatorja doslej pokazali tako malo zanimanja za predlog, ki ga je večina prebivalstva obeh mest že osvojila in kako ocenjujeta pobudo, ki bi lahko imela velik mednarodni odmev.

Moj brat je umrl grozne smrti - kot dvajsetletnega fanta so ga še živega zažgali v krematoriju. Nima nobenega spomenika, razen majhne kamnite tablice, ki sem jo sama nesla v taborišče Gusen - podružnico Matthaussen. Nihče mu v domovini ni postavil drugega spominskega znamenja, pa je bil vendarle na strani tistih, ki so se v svetu množično uprli nacizmu in fašizmu, ki so nam priborili svobodo.

Kako lahko sprejemam in dojemam, kako lahko z me-noj sprejemajo in dojemajo nove načine pojmovanja pietete, kjer se napadalec in napadeni postavljata na isto raven?

Bo to tisti boljši svet, za katerega je dalo svoje življenje tisoče in tisoče mladih Slovencev? So to tisti močni temenljaji, na katerih bi se tudi za naš narod gradila boljša, lepša bodočnost? Ostajamo res še zvesti idealom miru, svobode, enakopravnosti in demokracije, ki so vodili naše borbe in ki vodijo še danes mnoge teptane in ponižane narode v svetu?

Neva Lukeš

Spoštovani gospod urednik!

»Popolnoma je bila odsotna Primorska...« Citiran je del misli, zapisane na naslovni strani »Primorskega dnevnika« (10. julij 1990) v članku z naslovom Pomembno dejanje za prihodnost Slovencev. Sprava v Kočevskem Rogu.

Nekateri bralci »Primorskega dnevnika« so se ob branju navedenih besed lahko samo vprašali: Ali je mogoče, da je nepodpisani pisec zapisa pre-hodil (-vozil, -pešal) vse poti, ob katerih so bili parkirani nešteti avtomobili in lažje števni, a še vedno številni avtobusi? Gotovo ne, saj bi sicer tako kot podpisana, ki je stopala le po eni poti, hodil tudi mimo avtomobilov z oznakami GO (Yu), GO (I), TS (I), KP (Yu), kar najbrže prča, da so bili na kraju sprave prisotni popolnoma odsotni Primorci. Ti se sicer v ničemer niso razlikovali od drugih v množici; v zbranosti so si bili enaki.

In še to: to, da na Primorskem ni bilo domobrancev (kot pravi pisec), še ne pomeni, da se Primorci ne morejo udeležiti dejanja, ki je vseslovenskega značaja in ki povezuje Slovence po horizontalni in po vertikali.

Mogoče pa si nekateri tega ne želijo? Bodite v duhu sprave pozdravljeni.

Irena Marušič Solkan

Razdrli še koordinacijski odbor (KOKS) Poglabljajoči razdori med koroškimi Slovenci

CELOVEC — Koordinacijskega odbora koroških Slovencev ni več, vsaj ne v tisti obliki, v kakršni je služil skoraj 40 let usklajevanju gledanj na manjšinsko politiko med slovensko narodno skupnostjo na Koroškem. Pred dvema tednoma je Narodni svet namreč samovoljno in brez posvetovanja z Zvezo slovenskih organizacij ta organ spremenil v svoj pododbor, s tem da je NSKS iz tega »razširjenega« KOKS-a očitno zavestno izključil predstavnike ZSO ter mnogih drugih organizacij in strokovnih združenj, ki pa bi po izkušnjah v preteklosti morale biti vključene v razširjen koordinacijski odbor.

Zaradi nastale situacije so se pretekli ponedeljek na sedežu ZSO zbrali predstavniki Zveze slovenskih organizacij, Slovenske prosvetne zveze, Slovenskega šolskega društva, Slovenske športne zveze, Zveze koroških partizanov, Zveze slovenskih izseljencev, Slovenskega planinskega društva, Zveze slovenskih žena, Strokovnega združenja pedagoških delavcev, Društva slovenskih pisateljev v Avstriji, Instituta za proučevanje prostora Alpe-Jadran ter vodja Skupnosti južnokoroških kmetov Janko Zwitter z namenom, da skupno preučijo nastalo situacijo in skušajo najti pot iz nje.

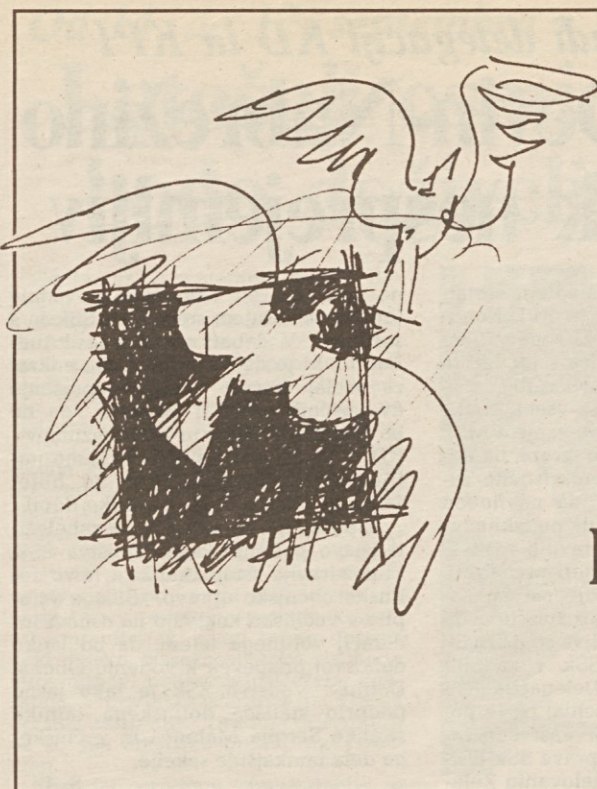
V načelni oceni so ugotovili, da je Narodni svet s svojo potezo ukinil za usklajevanje želja in potreb doslej tako pomemben organ narodne skupnosti. Prisotni so menili, da Narodnemu svetu z ustanovitvijo tega »novega koordinacijskega odbora« nikakor ne gre za usklajevanje narodne politike, temveč da je to poskus zlorabe že uveljavljenega imena koordinacijskega odbora za svoje lastne namene. Pri tem pa je NSKS - kot

npr. v primeru Skupnosti južnokoroških kmetov - prešel odbore teh združenj s tem, da je enostavno imenoval v svoj KO pač njemu vseče zastopnike, ne da bi bili prej vprašani vsaj odbor organizacije.

Iz teh vzrokov ZSO, SPZ in tudi druge včlanjene organizacije takšnega koordinacijskega odbora NSKS ne priznavajo, saj ta predstavlja le del oziroma preostanek nekdanjega skupnega koordinacijskega odbora. ZSO, SPZ in vse ostale organizacije tudi nasprotujejo, da bi se pojem KOKS zlorabljal za enostranske namene, kot se je to zgodilo že na ustanovni seji novega koordinacijskega odbora NSKS, ko se je ta soglasno izrekel za novi šolski zakon, čeprav so tako ZSO kot tudi strokovno združenje pedagoških delavcev in znanstveniki z univerz opozarjali na hude posledice tega zakona.

Prav iz teh razlogov so se predstavniki ZSO in vanjo včlanjenih organizacij odločili, da s svojim koordinacijskim odborom slovensko javnost opozorijo na neodgovorno ravnanje NSKS. Koordinacijska skupina, ki je odprta vsem slovenskim organizacijam, strokovnim združenjem, Klubu slovenskih občinskih odbornikov, Skupnosti južnokoroških kmetov, študentskim klubom, delovni skupini slovenskih socialistov, zelenim in znanstvenikom in aktivistom demokratičnega tabora večinskega naroda, bo preučila celotno narodno situacijo in izdelala osnutek za obsežen narodni program. Prav tako pa bo ta skupina odprta za koordinacijo z NSKS in ostalimi narodnopolitičnimi organizacijami, in pogovorni partner s Slovenijo ter koroškimi in avstrijskimi oblastmi.

ANDREJ MOHAR

Odprta tribuna Bolje zaobjeti vso slovensko stvarnost na Videmskem

Pokrajinski odbor SKGZ
za videmsko pokrajino

Pokrajinski odbor SKGZ za videmsko pokrajino se je večkrat sestal in obravnaval vprašanje, kakšna naj bi bila organizacija, ki odgovarja našim potrebam. Reorganizacija SKGZ v videmski pokrajini je po mnenju pokrajinskega odbora tesno povezana s potrebo po odpiranju Zveze vsem slovenskim društvom, organizacijam, institucijam, skupinam in vsem Slovincem, ki so pripravljeni sodelovati z našo organizacijo, sooblikovati programe delovanja in demokratično izvoliti vodstvo Zveze.

Naš predlog teži k premoščanju tradicionalne metode kooptiranja članov v razne organe s strani vodstev in torej k presejanju avtomatizmov, ki ovirajo demokratično življenje in zamenjavo članov vodilnih organov. Naš namen je, da se uveljavi tak sistem, kjer so razni organi odgovorni za opravljeno delo pred lastno volilno bazo.

Pokrajinski odbor je v svojem delu upošteval zaključke zadnjega občnega zbora SKGZ, zaključke seminarja izvršnega odbora v Zabnicah, sklic deželne programske konference in novo politično situacijo v deželi in v Sloveniji.

Želja je, da naša organizacija bolje zaobjame vso slovensko stvarnost videmske pokrajine, kjer je vsekakor SKGZ bila in je do danes najpomembnejša referenčna točka in element združevanja slovenske prisotnosti. Prišli smo namreč do spoznanja, da je potreben bolj aktiven in zavesten vstop Slovencev v našo Zvezo. Od tu predlog, da se seveda čimbolj uveljavijo članice, ki jih že imamo, da se okrepijo, da nastanejo nove, da se razširijo tudi na naše področje tiste deželne organizacije, ki bi jih potrebovali, ali za katere smatramo, da so časi dovolj zreli.

Članice pa danes še zdaleč ne zaobjemajo vse slovenske stvarnosti videmske pokrajine, ki je dosti bolj pisana in razvejana, tako ali drugače pa gravitira na SKGZ. Dejstvo je, da nismo v enaki meri organizirani na našem teritoriju:

na določenih področjih, recimo v mešanih občinah, ni slovenskih društev. Tudi tu pa živijo zavedni Slovenci, delavni in aktivni, ki bi radi sodelovali z nami. Prav je, da omogočimo tudi njim vstop v našo Zvezo kot seveda tudi vsakemu Slovincu, ki se želi osebno, kot individuum in ne le posredno, kot član društva ali skupine, vključiti v našo Zvezo. Kako? S tem, da postane njen član.

Po pisni prošnji, ki jo sprejme ali odvrže posebna komisija pokrajinskega sveta dobijo člansko izkaznico, postanejo polnopravni člani in imajo pravico voliti organe Zveze in seveda biti izvoljeni.

V glavnem predlog videmskega pokrajinskega odbora SKGZ teži k temu, da se postopno preoblikuje organizacijo v zvezo ljudi, v kateri se ohranijo in še bolj uveljavijo svojo vlogo članice, društva in organizacije, ki so nastale kot odgovor na zelo konkretne potrebe.

Člani pokrajinskega odbora so bili tudi mnenja, da se SKGZ uveljavi kot deželna organizacija, kjer so temeljnega pomena pokrajinski odbori: videmski, goriški tržaški. Le-ti avtonomno in upoštevač značilnosti in posebnosti, vsak za vsako pokrajino, oblikujejo svoj program delovanja, to pa seveda v dogovorjenem deželnem okviru.

Organi Zveze na pokrajinski ravni so: članstvo, pokrajinski svet, pokrajinski odbor, komisije in delovne skupine.

Vsaka pokrajina avtonomno izvoli svoje organe na podlagi pokrajinskih kongresov, na katerih izvoli tudi delegate za deželni kongres. Nov volilni sistem naj predvideva dve ali več list kandidatov in torej večjo kontrolo nad izvoljenimi, ki morajo odgovarjati svojim volilcem in večje možnosti zamenjave vodstev.

Če gre za spremembo imena ali podnaslov predlaga ime "Zveza Slovencev".

Jubilej so proslavili v nedeljo v Ukvah

Mario Gariup srebrnomašnik

Mario Gariup

UKVE — V tem kraju v Kanalski dolini so v nedeljo praznovali velik praznik. Vsi farani so se zbrali okrog svojega župnika, duhovnika Maria Gariupa, ki obhaja 25. obletnico duhovniškega posvečenja. V velikem številu so se zbrali pri maši v cerkvi, ki je posvečena sv. Trojici tako ljudje iz Kanalske doline, kot tudi iz Benečije, še posebno iz Grmeka in Topolovega, odkoder je Gariup doma. Bilo je lepo in svečano doživetje, kateremu je dal poseben pečat domači cerkveni pevski zbor s spletom slovenskih pesmi. Bila je to tudi priložnost za oceno opravljenega dela, kar je opravil sam srebrnomašnik. Spregovoril je o svojem delu, o bojih za razvoj slovenske kulture v Kanalski dolini, o težavah in grenkoba, seveda pa tudi o upeh.

Skupina otrok mu je voščila tako v slovensščini kot v italijansščini, pesnik Mario Schiavato mu je posvetil lepo poezijo, deklica mu je čestitala v imenu pevskega zbora, Ali Oman pa v imenu kulturnega društva Lepi vrh.

Župniku Gariupu se je za opravljeno delo zahvalil tudi župan občine Naborjet Anton Erlich, ki je omenil prizadevanja in delo za popravila dveh farovžev in dveh cerkev, na koncu pa mu je v imenu občinske uprave izročil umetniško srebrno Kristusovo podobo. Praznik se je nato nadaljeval v prijateljskem vzdušju, kjer so Ukljani praznovali svojega duhovnika, ki opravlja svoj poklic v Kanalski dolini že 16 let.

Brzobjavko z blagoslovom je Mariu Gariupu za to priložnost poslal tudi videmski nadškof Baftisti, čestital pa mu je tudi stari prijatelj, sedanjí predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

V prejšnjih dneh so v Sappadi praznovali tudi duhovnika Mateučiča, katerega se bodo spomnili tudi v njegovih rojstni Dreki. Podobna praznovanja pripravljajo v Matajurju za gospoda Boža Žuanello in v Podutani za msgr. Marina Qualizzo.

Štirje benečanski srebrnomašniki se bodo srečali na skupni zahvalni maši in v skupni molitvi v cerkvi v podutani, zadnjo nedeljo tega meseca, 29. julija.

Konec meseca avgusta praznovanja v Sežani

SEŽANA — Priprave na letošnje praznovanje sežanskega občinskega praznika »28. avgust« so že stekle. Pred kratkim se je sestel pripravljalni odbor, da bi pripravil program praznovanja. Osrednje prireditve se bodo odvijale od 24. do 26. avgusta na sejmišču v Sežani, kjer bo obilo športnih in kulturnih prireditev. Poleg tradicionalnih slovesnosti in dogodkov naj bi poskrbeli tudi za kakšno atrakcijo, ki bi pritegnila občinstvo. Zato naprošajo vse delovne organizacije, podjetja, športne klube in kulturne ustanove ter posameznike, da do 5. avgusta odboru sporočijo, kaj nameravajo ob praznovanju organizirati. V okviru sežanskega občinskega praznika se bo odvijal tudi praznik terana in pršuta, ki bo letos potekal že 20. zapored 18. in 19. avgusta v Dutovljah. Poskrbeli bodo tudi za degustacijo terana kraških kmetov.

V petek, 24. avgusta, bodo organizirali mladinski dan. Prireditve, namenjene mladim, se bodo odvijale na sejmišču v Sežani. Ta dan naj bi prišli kotalkarji iz Opčin, predstavila naj bi se tudi domača ritmična skupina »Mehki čevlji«, v večernih urah pa bi za ples igral mladinski ansambel Avtomobili.

V soboto, 25. avgusta, bo slavnostna seja občinske skupščine, na kateri bodo podelili občinska priznanja in nagrade. Prišel se bo tradicionalni kraški sejem na sejmišču v Sežani, ki se bo nadaljeval tudi v nedeljo. Z Mopet schovom se bo predstavil Tone Fornezi Tof, harmonikašem bo domerjeno 60 minut domačih frajtonaric s povezovalcem Andrejem Jelačinom, Tonijem Karjolo, v auditoriju kulturnega doma v Sežani bodo ob 20.30 člani folklorne skupine s Krasa uprizorili kraško ohcet, za ples in prijetno razpoloženje bo ta dan poskrbel ansambel Big Ben iz Nove Gorice. Tudi v nedeljo se bodo zvrstile številne kulturne in športne prireditve. Naj omenimo le nekatere znanee. To je tradicionalno srečanje harmonikašev na diatonično harmoniko v Senožečah in dan na ko-

lesu. Za ta dan so rezervirali narodno zabavni ansambel Slovenija. Trudijo si privabiti tudi plesne pare iz ljubljanskega plesnega kluba Kazina. Manjkala ne bo godba na pihala iz Divače, k sodelovanju pa naj bi pritegnili tudi zamejske godce iz Trebč. Praznik naj bi popestrili z modno revijo, ki jo bosta pripravili Martina Krpan in Mojca Škrinjar z ostalimi sodelavkami in predstavivjo modnih oblačil »Sežane« tovarne pletenin in konfekcije. Zato naprošajo vse kreatorke v sežanski občini, da se čimprej oglasijo pripravljalnemu odboru, katerega predsednik je sekretar občinske skupščine Marijan Suša. Tudi vse ostale kulturne, športne in druge organizacije morajo do 5. avgusta sporočiti, kaj nameravajo pripraviti ob praznovanju na Sežanskem. Tudi letos bodo poskrbeli za enoten plakat, ki bo vabil občane in ostale na razne prireditve ob sežanskem občinskem prazniku.

V četrtek, 23. avgusta, prireja sežanska ZKO otvoritev razstave velikih platen priznanega slikarja Janca Mateliča v Taboru v Lokvi, v Mali galeriji v Sežani bodo odprli razstavo njegovih malih platen in risb, v Arkusu pa Mateličeve ruske slike. Ob tej priložnosti bodo izdali ličen katalog.

Teden pred sežanskim občinskim praznikom pa se bo v Dutovljah odvijal že 20. tradicionalni praznik terana in pršuta, ki ga organizira krajevna skupnost Dutovlje v sodelovanju z ostalimi občinskimi dejavniki. Tudi letos naj bi izbrali miss terana oz. kraljico terana, organizirali povorko okrašenih kmečkih vozov, poskrbeljeno bo tudi za prijetno razpoloženje. Praznik se bo odvijal 18. do 19. avgusta v borovlem gozdičku v Dutovljah. Novost letošnjega praznika je degustacija terana kraških kmetov. Iz sodov pa naj ne bi točili le teran sežanske Kmetijske zadruge Vinakras, kot vsa dosedanja leta, ampak bi imeli obiskovalci priložnost poskusiti tudi pristno domačo kapljico neposrednih proizvajalcev.

-oks-

Ozonska luknja nad Jugoslavijo?

KOPER — Je morda res kaj narobe s soncem, oziroma z ozračjem in zloglasno ozonsko luknjo? To se sprašujejo mnogi, ki imajo zadnje čase na soncu več težav, kot so jih imeli še lani, ali v prejšnjih letih.

Slišali smo namreč za nekaj prav nenavadnih primerov, ko naj bi nepredvidneže sonce kar hudo ožgalo. Tako naj bi nekdo dobil od sonca celo »globinske opekline«. Nekateri so začeli napihovati, da naj bi se ozonska luknja naredila prav nad Jugoslavijo. To seveda zveni že kot v pravljici, kajti vsem tegobam, ki jih že tako mora prenašati Jugoslavija, navkljub, je težko verjeti, da bi se ozonska luknja naredila samo nad Jugoslavijo. Res pa je, da v mnogih državah, predvsem v Nemčiji, na primer, odsvetujejo ljudem, da bi se pretirano sončili. Gledano s stališča turistično-propagandne vojne, pridejo taki nasveti kot našaš tistim turističnim državam, ki svojo turistično ponudbo ne gradijo na soncu, kot eni temeljnih sestavin ponudbe (turističnega proizvoda). To pa na žalost (še zmeraj) počne jugoslovanski turizem.

Dr. Gustav Weilguny, dermatolog izizolske bolnišnice nam je povedal: »letos imamo nadpovprečno veliko primerov opeklin zaradi pretiranega sončenja. Ni nam sicer zatrpalo dermatološke ambulante, am-

pak dela imamo vseeno precej več kot prejšnja leta. Res pa je tudi, da smo imeli vsa leta, že od nekaj tudi izredno hude primere opeklin. Ljudje so prihajali celo v šoku - z mrzlico, bruhalin so in bili splošno prizadeti, ker so se preveč sončili. To je še zmeraj velikokrat značilno za turiste iz severnih dežel, ki pridejo k nam na dopust in bi radi z veliko žlico zajeli počitnice. V nekaj dneh bi bili radi čimbolj čokoladno rjavi. Seveda pa je znanstveno dokazano, da se na močno osončeni koži rajši tvori kožni rak in predvsem, da se tako koža hitreje stara. Mislim, da bo tudi pri sončenju prišlo do spoznanja, da vsako pretiravanje škoduje - malo sončenja koristi, preveč pa ravno obratno. Da bi bilo za vse kriva ozonska luknja, oziroma ultravijolično žarčenje, pri nas tega ne more nihče trditi. Morali bi namreč dalj časa meriti ultravijolične žarčenje in bi lahko s podatki to dokazali. Kolikor vem, tega pri nas ne merijo. V Švici in v Parizu, na primer, pa to že dalj časa počnejo. Tam bi zagotovo dobili oprijemljive podatke. Medtem, ko so vsa namigovanja na ozonsko luknjo in preveliko količino ultravijoličnih žarkov pri nas lahko le ugibanja, oziroma špekulacije.«

BORIS ŠULIGOJ

V Nabrežini sta se sestali tudi delegaciji KD in KPI Predlog KD za Devin-Nabrežino je za vodstvo SSK nesprijemljiv

Pokrajinsko vodstvo Slovenske skupnosti meni, da je predlog Krščanske demokracije za sestavo nove devinsko-nabrežinske uprave (KD župana in eno odborništvo, PSI tri odborništa, SSK dve odborništvu) popolnoma nesprijemljiv. Pogajanja za izvolitev novih nabrežinskih upraviteljev so torej obstala na slepem tiru, praktično tam, kjer so bila dan po volitvah, le da so se sedaj odnosi med SSK in KD močno zostrili, potem ko sta ti dve stranki pet let skupno vodili občinsko upravo. Demokristjani so na nedavnih razgovorih zavzeli nenavadno ostru stališča, ponudba, da bi SSK v zameno za izgubo župana v Nabrežini dobila odborniško mesto na Pokrajini (Zorko Harej naj bi znova postal odbornik za kulturo), pa se zdi precej neosnovana, za SSK morda celo žaljiva. Ob tem ne gre namreč tudi pozabiti, da se bo na podlagi reforme krajevnih uprav v kratkem zmanjšalo število pokrajinskih odbornikov, tako da se bo zanje potegovalo več strank kot bo dejansko razpoložljivih mest v odboru.

Tajništvo SSK v svojem komuniciju podčrtuje, da na pokrajinski ravni trenutno vse od večinskimi strankami ni opaziti velike politične volje do sodelovanja s SSK, prav nasprotno. Zadnji primer predstavlja izključitev tržaškega občinskega svetovalca SSK iz glavne skupščine Kraške gorske skupnosti, »kar tudi dokazuje težnjo KD in PSI po vsestranski emarginaciji slovenske stranke, ki se je začelo in ki se nadaljuje vse od leta 1988«. Vse to po mnenju pokrajinskih voditeljev SSK ne spodbuja poteka razgovorov v Nabrežini, »čeprav je stranka še vedno pripravljena na širšo soočanje na pokrajinski in na deželni ravni«.

V Nabrežini sta se medtem sestali občinski delegaciji KD in KPI. Komisar Luccarini, kandidat za župana Locchi in nekdanja načelnica svetovalske skupine Greblova so podčrtali, da je KD odprta za soočanje z vsemi strankami, izključuje pa sodelovanje z MSI. Iz razgovora je prišlo do izraza, da devinsko-nabrežinske demokristjane zanima predvsem župan, da na noben način nočejo volitev in da ne izključujejo tudi »atipičnih« upravništev, o katerih pa se niso hoteli prenatrpati. Pokazali so tudi pripravljenost na soočenje glede »upravljanja« turističnega razvoja Seslanskega zaliva in priznali, da so se odnosi KD-SSK v zadnjih dneh precej zostrili. Delegacija KPI (Depangher, Škerk, Ceschia) pa je povedala, da se stranka prvenstveno zavzema za oblikovanje uprave SSK-PSI-KPI ob morebitnem sodelovanju Zele-

ne liste. To bo KPI jasno povedala tudi na današnjem srečanju s SSK in s socialisti. V debati se je oglasil tudi Locchi, ki je dejal, da bo treba enkrat za vselej »rešiti« kočljivo vprašanje dvojezičnih osebnih izkaznic, »da ne bo instrumentalizacij in nesporazumov«. KD je za enojezične (seveda samo italijanske) izkaznice, kdor bo hotel samo slovensko pa jo bo lahko dobil...

Iz politične kronike gre še zabeležiti izjavo pokrajinskega tajništva SSK, ki pozdravlja vstop stranke v novo dolinsko občinsko upravo. »SSK je vstopila v večinsko koalicio na osnovi indikacij volilnega telesa, da bo lahko dala svoj prispevek k vodenju Občine Dolina«. Vodstvo SSK je tako jasno podprlo stališče dolinskega tajnika stranke Sergija Mahniča in večinskega dela tamkajšnje sekcije.

S. T.

Odposlanstvo SDGZ na Deželi o vprašanju trgovskega načrta

Deželna komisija za vprašanja industrije, ki ji predseduje demokristjan Alberto Donaggio, je nadaljevala srečanja in posvetovanja v zvezi z odobritvijo deželnega trgovskega načrta. Gast komisije je bila med drugim tudi delegacija Slovenskega deželnega gospodarskega združenja, ki so jo sestavljali ravnatelj Vojko Kocjančič ter člana vodilnih teles Silvano Klambjan in Egon Meden. Zastopstvo SDGZ je predložilo komisiji nekatere pripombe in nasvete predvsem v zvezi s pravilnikom izdajanja trgovskih in gradbenih dovoljenj, podčrtalo pa je tudi, da načrt posveča premalo pozornosti ukrepom in olajšavam za gospodarske operaterje, ki se želijo združiti, se hočejo vključiti v večje trgovske centre ali pa želijo prilagoditi svoje obrate zahtevam in potrebam tržišča. SDGZ je zato formalno zahtevalo, da bi te ukrepe polnopravno vključili v trgovski plan.

Donaggio in člani komisije so se, kot rečeno, srečali tudi s predstavništvi drugih gospodarskih organizacij in združenj, ki se od blizu zanimajo za trgovski načrt. Popoldne pa so imeli avdicijo tudi s predstavniki sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL.

Predlogi openske sekcije KPI Riko Malalan Za boljšo prometno ureditev na Opčinah

Da Občina Trst popolnoma zemanjara periferne predele občinskega teritorija, je za prebivalce kraških vasi, ki spadajo pod upravo Občine Trst, stara grenka ugotovitev. Nedavni občinski načrti za racionalizacijo nekaterih osnovnih storitev pa so še bolj zagrenili prebivalce kraške planote, saj ti načrti sploh ne jemljejo v poštev težav, s katerimi se spopadajo kraški prebivalci tržaške občine. Gre predvsem za načrt za parkirišča in za ureditev avtobusne mreže, lahko pa dodamo tudi načrt za preurejanje javnega zelenja, ki je tudi na Krasu zemanjarno, medtem ko bo nove polemike prinesla prav gotovo tudi ustanovitev socio-zdravstvenih okrajev.

»Osrčje« vseh problemov predstavlja prav gotovo največja kraška vas (ki med drugim že zdavnaj ni več vas, pač pa že prava mestna četrt), in sicer Opčine, kjer so težave v prometu, pomanjkanje parkirišč in primernih avtobusnih povezav že več let vsakdanja stvar. Čeprav naj bi se težave s težkim prometom v doglednem času končale (z izgradnjo hitre ceste), pa bodo vsi ostali problemi... ostali. Občinski svet je aprila sicer sprejel resolucijo, ki jo je predlagala svetovalska skupina KPI, da bi preučili možnost, da bi v načrte za avtobusne povezave, parkirišča in javno zelenje vnesli popravke, s katerimi naj bi predvideli dodatne posege tudi za vzhodno in zahodno kraško planoto. Z isto resolucijo se je občinski svet obvezal, da bo pri sestavljanju vseh bodočih načrtov upošteval tudi potrebe Krasa, šele v bodočnosti pa bomo lahko ugotovili, ali bo to držalo.

Da bi Občina Trst spodbudila, naj končno najde primerne rešitve tudi za svoje kraške občane, pa je openska

sekcija KPI Riko Malalan pripravila pred kratkim vrsto predlogov za smotnejšo prometno-urbanistično ureditev Opčin, predvsem za smotnejšo ureditev parkirišč in avtobusnih povezav (o katerih bo govor tudi na okrogli mizi na prazniku Unità in Dela).

Glede na to, da so avtobusne povezave zelo pomanjkljive, avtobusi pa so tudi zaradi vse množičnejšega obiska Jugoslovancev prenatrpani, se številni ljudje peljejo v mesto, a tudi iz enega konca Opčin na drugega, z avtomobilom. Po eni strani bi na Opčinah potrebovali torej »krožno« avtobusno progo, ki bi povezovala Opčine z bližnjimi vasi, a tudi najbolj oddaljene openske predele med sabo. Po drugi strani pa bi morali ojačiti tudi povezave z mestom, zlasti pa openski tramvaj, ki po eni strani razbremeni krajevni promet, po drugi pa predstavlja tudi zanimiv turistični objekt, ki bi ga lahko še ovrednotili (ovrednotenje tramvaja pa bi po menju komunistov moralo iti v korak s turističnim ovrednotenjem openske in kraške okolice, do obeliska in Napoleonske ceste do kraških poti, jezera pri Percedolu itd.).

Najhušji problem pa v vsakem primeru predstavljajo parkirišča, ki so nujno potrebna za same Opence, a tudi za jugoslovanske kupce in kupce iz drugih kraških vasi, ki prihajajo pogosto nakupovat na Opčine, in za morbitne turiste. Najprimernejše kraje za ureditev novih parkirišč je po mnenju komunistov treba vsekakor preučiti v luči predvidenih urbanističnih posegov, kot sta ureditev parkirišča ob pokopališču in ureditev nove občinske izpostave. Najnujnejša pa je po njihovem mnenju ureditev parkirišča blizu postaje openskega tramvaja, a ne v neposredni bližini končne postaje, pač pa blizu križišča med državnima cestama 202 in 58, kjer bi lahko najbolje služilo jugoslovanskim kupcem, ki so namenjeni v Trst, samim Kraševcem, ki se prav tako morajo voziti v mesto (in bi se lahko odločili torej za tramvaj ali avtobus) in za turiste (komunisti predlagajo med drugim ureditev kolesarske steze ob Trbiški cesti, ki bo po izgradnji nove hitre ceste veliko manj prometna).

Najprimernejša mesta za ureditev parkirišča pa naj bi bila tri: v dolini za križiščem (in sicer med kabino mestnih redarjev in teniškiimi igrišči), na desni strani Trbiške ceste do križišča proti Proseku in nazadnje na kraju Campo Romano v gozdu za postajo tramvaja. Kljub navidezemu protislovju s prizadevanji za zaščito okolja bi lahko bila prav slednja rešitev najboljša, saj bi v prvih dveh primerih verjetno kar zacementirali dolino ali travnik, v tretjem primeru pa bi bilo mogoče urediti parkirišče brez cementa in med drevesi (tako da bi seveda nekatera drevesa posekali). Gre torej za predlog, ki bi lahko povzročil nekatere polemike. Kot rečeno, pa bo o teh predlogih in o možnosti, da bi jih izboljšali, govor na openskem prazniku Unità in Dela.

Tradicionalni partizanski shod jutri in v nedeljo v Bazovici

Jutri in v nedeljo bo v Bazovici že tradicionalni partizanski shod, ki ga organizira Tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič, njegov pokrovitelj pa bo pokrajinski odbor VZPI-ANPI iz Trsta.

Uspeh shoda je je seveda vsaj v neki meri odvisen od lepega vremena, predvsem pa od volje bivših borcev, aktivistov, antifašistov, slovenske in italijanske narodnosti, da se s tem shodom še posebej spomnijo 45-letnice konca vojne, 45-letnice osvoboditve Trsta, Istre in Primorske, pa tudi desetletnice smrti Tita, prvega partizanskega borca in komandanta vseh jugoslovanskih edinic, ki so se hrabro borile proti nič kolikorkrat premočnemu sovražniku in ga premagale, pa čeprav je moralo to pasti na tisoče in tisoče borcev, v glavnem mladih fantov, mož in deklet, ki so imeli vso pravico do lepega, svobodnega življenja. Sobotni in nedeljski shod pa ne bo samo srečanje bivših borcev in aktivistov, ampak vseh, ki si želijo resnične svobode in demokracije, v kar spada tudi uzakonitev pravic slovenske manjšine.

Jutri bodo v Bazovici odprli razstavo o zgodovini Trsta in boju za njegovo osvoboditev. Zvečer bo prosta zabava, pri kateri bodo dali svoj delež člani ansambla, ki sicer sestavljajo orkester TPPZ.

V nedeljo bo osrednja prireditev z govori predsednika TPPZ Igorja Pavletiča, Clementa Valvassorija za enotno italijansko odprnost, pokrajinskega tajnika VZPI-ANPI Dušana Košute, predsednika ZZB-NOV Slovenije Ivana Dolinčarja in še priljubljenega italijanskega partizanskega borca in komandanta italijanskih partizanskih edinic poslanca Maria Lizzera-Andrea. V kulturnem programu bodo nastopili TPPZ Pinko Tomažič pod taktirko Oskarja Kjudra, recitatorja Stane Raztresen in Aldo Pressel ter godba na pihala iz Ricmanj, ki jo vodi Ennio Krizanovsky.

»Vabimo vse tiste številne udeležence našega spominskega križarjenja do Grčije, da nam prispejajo na pomoč pri raznih pripravljajnih delih, kot so nam to takrat sami obljubili,« nam je dejal Oskar Kjuder. Vsi torej v soboto in nedeljo v Bazovico! (nl)

Vsakoletni prireditvi krajevnih komunističnih sekcij V Dolini in v Trebčah festivala tiska KPI

V Trebčah se bo danes začel festival komunističnega tiska in športa, ki bo trajal kar deset dni in ki se bo odvijal na prireditvenem prostoru ob domačem nogometnem igrišču. Prireditve se bo začela danes ob 19. uri, za ples bo igral ansambel Happy Day, ki bo zabaval občinstvo vse večere, z izjemo nedelje, 22. julija, ko bo na prazniku nastopil znani slovenski ansambel Agropop, ki je zelo poznan in priljubljen posebnost med našo mladino. Jutri ob 19. uri se bo začel turnir v malem nogometu, v nedeljo ob 20. uri pa bo srečanje z voditelji tukajšnje federacije KPI. Zanimivo bo gotovo torkovo javno srečanje (ob 19. uri) na temo »Zaščita okolja, Kras in sinhrotron«, dan kasneje (v sredo, 18. julija) pa bo ob 19.30 okrogla miza na temo »Politična situacija v Jugoslaviji in v Sloveniji ter njeni vplivi na življenje slovenske manjšine v Italiji«. V četrtek, 19. 7., pa bo javno soočanje o načrtu za preosnovno KPI, ki ga zagovarja vsedrjavni sekretar Achille Occhetto.

Danes se bo začel tudi festival Unità v Naselju sv. Sergija, ki ga prireja sekcija KPI Pinko Tomažič. Na prazniku, ki bo trajal do nedelje, bodo zbirali podpise za deželne ljudske referendumne o aktualnih vprašanjih zaščite okolja. Festival komunističnega tiska poteka v teh dneh tudi v Dolini v prireditvi občinske sekcije KPI. Odvija se ob dolinskem športnem središču in bo trajal vse do ponedeljka.

Precejšen uspeh glasbene prireditve »Hit Music '90«

Prva letošnja poletna prireditev na tržaškem gradu Sv. Justa je bila posvečena glasbi mladih avtorjev in interpretov. V sredo zvečer je bil namreč na grajskem dvorišču že peti promocijski festival »mlade« glasbe »Hit Music '90«, ki je potekal pod pokroviteljstvom tržaške Avtonomne letovišarske in turistične ustanove.

Letošnje prireditve se je udeležilo približno dvajset skupin oziroma solistov-avtorjev, ki so nastopili s svojimi najnovejšimi skladbami. Kljub precej silovitim sunkom burje je koncertu prisostvovalo številno občinstvo. Najbolj številčno so bili seveda zastopani mladi, ki jim programi raznih kulturnih in drugih ustanov na področju lahke glasbe še vedno odmerjajo malo prostora. Ob zaključku sredinega koncerta so tudi podelili nagrade »Music Maker '90« in »Premio Discografia«. Že za nastop na koncertu na gradu Sv. Justa so namreč organizatorji izvedli selekcijo (prijavilo se je okrog 50 skupin in solistov). Prvo nagrado »Music Maker '90« je med solisti osvojil duo Elena & Alessandra, med skupinami pa ansambel Fumo di Londra.

Specializirana žirija je dosodila prvo nagrado »Premio Discografia« pevki Marinelli Barbiana, medtem ko je nagrado, ki jo posvečena spominu na »Yaka« De Bonisa (pevca-solista skupine Steel Crown), za kategorijo heavy metal odnesla skupina Foxy Lady. Tudi letošnja prireditev je potekala v organizaciji Fulvia Mariona in njegovih sodelavcev.

Obiskali smo počitniško kolonijo SKGZ v Grmu pri Novem mestu Tudi kolonija je lahko šola demokracije

Odbor za vzgojo in izobraževanje pri SKGZ je tudi letos, v sodelovanju s Slovenskim dijaškim domom Srečko Kosovel, priredil v Kmetijski in živilski šoli Grm v Trški gori pri Novem mestu letovanje za mladino od 12. pa vse tja do 18. leta starosti.

Počitniško kolonijo smo obiskali v torko popoldne. O dogajanju v koloniji smo se pogovarjali z voditeljico Sonjo Babič. »Letos je na letovanju približno 100 mladih,« nam je razložila naša sogovornica. »Menim, da je to število ravno pravnje za dober uspeh počitnic in za dobro počutje udeležencev in tudi vzgojiteljev. Naš cilj je, da bi bil čas, ki ga preživijo tu v Trški gori, za naše mlade prijeten in tudi seveda vzgojen. Zaradi tega smo se letos odločili za malce drugačno metodo dela. Mladini puščamo veliko več svobode kot prejšnja leta. Na plečih samih udeležencev letovanja je, da si organizirajo življenje v koloniji in da si na demokratičen in kulturne način uredijo medosebne odnose. S tem smo naložili na mlade nemajhno breme, ki pa so ga bili kar voljni sprejeti in tudi rezultati so že na dlani. Vzdušje je zelo sproščeno in kreativno. Mladi se vedejo zelo zrelo in ne zlorabljajo svobode, ki jim je bila zaupana. Sami so se organizirali. Izvolili so si svoje predstavnike, s katerimi mi vzgojitelji vsak dan razpravljamo o dnevnem programu in o drugih stvareh, ki se pripetijo v naši srenji. Svojo odgovornost je mladina prevzela zelo resno. Sami si organizirajo zabavne večere in druge aktivnosti. Pri tem ni bilo zlorab, na primer s strani starejših na ra-

čun mlajših. Vsi se med sabo zgledno spoštujejo, iz tega spoštovanja pa se je rodilo pristno prijateljstvo in pravi tovariški duh. Te pozitivne izkušnje pa bodo nedvomno ugodno vplivale na duhovno rast naše mladine.«

O tem tovariškem duhu je spregovoril tudi vzgojitelj Fulvio Dolgan, ki na letovanju spremlja dva prizadeta mladince. »Vsaka skupina ima po enega ali dva prizadeta, ki jih skušamo vključiti v življenje kolonije na poseben normalen in enakopraven način. S tem skušamo vzgajati same "normalne" otroke, da sprejmejo prizadete osebe v svojo družbo kot nekaj narav-

nega in samo po sebi umevnega. Sicer moram res pohvaliti naše mlade, ker so zelo lepo sprejeli svoje manj srečne tovariše. Pri igri in družabnosti jih ne zanemarjajo, v vse prireditve in tudi športna tekmovanja so jih enakopravno vključili in ko je bila potreba so jim tudi po svojih močeh pomagali.«

O tej svobodi smo se pogovorili tudi z enim izmed mladih gostov kolonije, ki pa nas je poprosil, naj ne navedemo njegovega imena: »Letos res uživamo več svobode. Zvečer se lahko dalj časa zadržamo v klepetu, na kosilo in večerje lahko gremo posamezno in ne v skupinah in v vrsti kot je bilo še lani, sami si organiziramo večere itd. Prav-

zaprav če pomislim, ta svoboda ni nekaj posebnega, konec koncev so to pravice, ki so v drugih okoljih same po sebi umevne. Res pa je, da če človek te pravice uživa, se počuti bolje. Kako bi rekel, če moraš na kosilo v vrsti, občutiš, da te imajo za otroka in se temu primerno vedeš. Če pa lahko kosiš kot vsak normalen človek, to zupanje tudi primerno poplačaš, s tem da se vedeš povsem normalno.«

Sicer pa so naši letoviščarji na Dolinskem doživeli marsikateri prijeten trenutek. Prejšnji teden so se na primer udeležili »Srečanja v moji deželi« v Dolenskih toplicah. V torko zjutraj so obiskali samostan Pleterje in Kostanjevico, v minulih dneh so priredili pohod po Gorjancih, vsak dan so šli na jahanje v konjušnico v Strugi pri Otočcu itd. V sredo jih je obiskala najboljša slovenska smučarka Mateja Svet. Praktično vsak večer so priredili ples in zabavo ter razne skeče in igrice.

Počitnikarji se bodo vrnili jutri ob 20. uri na železniško postajo v Sežano. Kaže, da v Trški gori nihče ne bolega zaradi domotožja. Nekateri starejši udeleženci letovanja (letos so prvič organizirali tudi skupino veteranov, v kateri so bili vključeni mladi, ki bodo v teku letošnjega leta postali polnoletni) so nam izrazili željo, oziroma upanje, da bi prihodnje leto SKGZ organizirala letovanje tudi za dvajsetletnike. Kdo ve, morda bo kdo tem željam prislunil.

WALTER ŠKERK

Na sliki (foto Walter Škerk) udeleženci kolonije v Grmu.

Danes v Ul. Filzi s pričetkom ob 18.30 Slovesnost ob 70-letnici požiga Narodnega doma

Ob 70-letnici požiga Narodnega doma, ki je bila prva večja agresija proti slovenski narodnosti skupnosti, prireja enotno predstavništvo Slovencev na Tržaškem spominski svečanost. Slovesnost bo v Ul. Filzi pred nekdanjim Narodnim domom, začela pa se bo ob 18.30. Program predvideva nastop Godbe na pihala iz Ricmanj, ki jo vodi Ennio Krisanovsky, in MPZ Fantje izpod Grmade iz Devina pod vodstvom Iva Kralja. Slavnostni govornik bo prof. Jože Pirjevec, ki bo govoril v slovenščini in italijanščini.

Od 14. do 17. septembra v Boljuncu ob gledališču Prešeren Letošnji osmi Kmetijski dnevi bodo doživeli kvalitetno rast

Od 14. do 17. septembra bodo v Boljuncu tradicionalni Kmetijski dnevi, ki bodo letos doživeli kvaliteten skok in tudi mednarodno razsežnost, saj bodo prvič nekoliko prozorneje pogledali v prostor skupnosti Alpe-Jadran. Ta manifestacija, ki bo osma po vrsti (začela se je kot letna prireditev, sedaj poteka vsaki dve leti), se predstavlja kot neke vrste »okno v svet« tukajšnjega kmetijstva, ki ob številnih objektivnih težavah gleda vseeno z zaupanjem v bodočnost. Kmetijski dnevi imajo predvsem namen ovrednotiti in predstaviti širši javnosti razvejan kmetijski sektor naše province, nastali so v Dolini na pobudo krajevnih upraviteljev, z leti pa so dosegli pokrajinsko razsežnost, tako da bodo letos njihovi pokrovitelji Dežela, Pokrajina, Trgovinska zbornica in Kraška gorska skupnost. Uradni prireditelji pa so vse občinske uprave na Tržaškem.

Razvejan program manifestacije je na sinočnjem srečanju na Trgovinski zbornici predstavil predsednik pripravljalnega odbora Boris Mihalič, o vseh podrobnostih pa sta poročala arhitekta Jurij Žerjal in Giuliano Vascotto, predstavnika specializirane družbe SINTAGMA, ki praktično skrbi za organizacijo te zelo pomembne pobude. Sinočnjega sestanka so se udeležili predstavniki krajevnih uprav

Udeleženci srečanja na Trgovinski zbornici

(Foto Magajna)

in ustanov, ki sodelujejo v pripravljalnem odboru. Kmečko zvezo je zastopal tajnik Edi Bukavec, združenje Coldiretti pa njegov predsednik Nevo Radovič, prisotni pa so bili tudi zastopniki okoliških uprav, raznih kmetijskih strokovnih služb in odbornik Občine Trst Lucio Cernitz. Tržaška občinska uprava kaže letos zanimanje za to pobudo, pričakuje, da bo isto naredila tudi Dežela. Na predstavitvi je sodeloval tudi inženir Vladimir Vremec, strokovnjak in funkcionar Občine Trst, ki skrbi za zunanje stike in za prodor Kmetijskih dnevov v prostor Alpe-Jadran.

Mihalič je v svojem uvodnem poročilu podčrtal temo te manifestacije, ki jo bo v petek, 14. septembra, po vsej verjetnosti odprl predsednik de-

želne vlade Adriano Biasutti, sodelovanje pa je napovedal tudi deželni odbornik za kmetijstvo Ivano Benvenuti. Prvo strokovno srečanje bo namenjeno zaščiti teritorija v perspektivi ustanovitve Kraškega parka. Udeležil se ga bo tudi deželni odbornik Gianfranco Carbone, ki bo izkoristil to priložnost, da nekoliko natančneje predstavi zakonski osnutek za park in za zaščito kraškega območja. Drugi dan bo namenjen pretežno oljkm in njihovemu gojenju, ki si utira pot v dolinski občini. Ob tej priložnosti bodo predstavili knjigo o tem vprašanju, ki jo je napisal Vitjan Sancin. Nedelja bo namenjena pobratnim občinam in gostom iz raznih sosednjih dežel, zadnji dan pa predstavitvi tukajšnjih kmetijskih izdelkov.

Sporočilo Občine Dolina

Uprava Občine Dolina sporoča, da bo danes prekinjena dobava vode za središče vasi Dolina in Brce od 9.30 do 11. ure zaradi popravil na vodovodnem omrežju.

Razstava Edinosti o pravici do rabe slovenskega jezika

Ob 70-letnici požiga Narodnega doma je družbeno-politično društvo Edinost pripravilo razstavo dokumentov o pravici pripadnikov slovenske manjšine do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi. V to razstavo, ki naj bi bila danes na Trgu Dalmacija od 10. do 19. ure, je vključeno tudi nekaj zanimivega gradiva o požigu Narodnega doma.

Društvo je prošnjo za dovoljenje sestavilo v slovenščini, ki pa jo je generalni tajnik Občine Trst vrnil podpisnikom, medtem ko jo je poveljstvo mestne policije sprejelo. V tiskovnem sporočilu so organizatorji razstave obnovili kompliciran in dolg postopek, kateremu je bila podvržena njihova prošnja. Končno so zvedeli, da naj bi o prošnji za nekajurno »zasedbo javne površine« odločal občinski odbornik Trauner in to danes. Vsekakor pa so se organizatorji odločili, da razstavo pripravijo, ki pa bo mogoče, le zaradi višje sile, časovno ali vsebinsko okrnjena.

Vprašanje deželnega svetovalca KPI Biasuttiju Budin odločno nasprotuje »racionalizaciji« naših šol

Napovedana »racionalizacija« tržaških šol, ki med drugim predvideva tudi združitve slovenskih nižjih šol Fran Levstik s Proseka in Fran Erjavec iz Rojana (na podlagi tega naj bi ukiniti že v naslednjem šolskem letu ravnateljstvo rojanske šole), je predmet vprašanja, ki ga je svetovalec KPI Miloš Budin včeraj naslovil deželni vladi. Rojanska šola bi praktično s tem izgubila svojo neodvisnost, ta združitve pa je po Budinovem mnenju popolnoma v nasprotju z obstoječimi normami mednarodnega in državnega prava (Londonska spomenica, Osimski sporazum itd.) ter je istočasno v popolnem neskladju z mnenjem, ki ga je s tem v zvezi pred časom oblikovala pristojna deželna komisija za vprašanja slovenskega šolstva.

Budin v tiskovnem sporočilu, ki spremlja vsebino tega vprašanja, poziva deželno upravo Furlanije-Juljske krajine, naj nemudoma poseže proti napovedani združitvi rojanske in proseške nižje srednje šole oziroma naj

zagotovi šoli F. Erjavec popolno avtonomijo. To je že tretje svetovalsko vprašanje komunističnega predstavnika v tem letu na to kočljivo tematiko, tudi zato, ker so dogajanja žal vsakokrat popolnoma demantirala izjave, ki jih je glede napovedane »racionalizacije« slovenskih nižjih srednjih šol v deželnem svetu posredoval odbornik za šolstvo in za kulturo Antonini Canterin.

Deželni odbor je te dni odobril prispevek 930 milijonov lir, s katerim bodo krajevne zdravstvene ustanove v Furlaniji-Juljski krajini lahko krile zdravstvene stroške za ledvične bolnike, ki se večkrat na teden morajo podvreči hemodializi.

Finančna pomoč bo nadvse dobrodošla, saj so nefropatiki, ki si morajo s pomočjo hemodialize umetno čistiti kri, zelo otežkočeni pri opravljanju delovnih dolžnosti in so zato seveda finančno prikrajšani.

Tržaški predstavniki organizacije Fipe pri Crozzoliju Zaskrbljenost združenja lastnikov javnih lokalov

Glavni turistični tokovi praviloma obidejo ali kratkotalno preskočijo Trst. S tem so ogroženi lastniki javnih lokalov, ki so svoje težave s tem v zvezi posredovali predsedniku tržaške pokrajine Dariu Crozzoliju. Delegacija tržaškega združenja vsedrjavne federacije Fipe (Federazione italiana pubblici esercizi), ki sta jo vodila predsednik Benito Benedetti in podpredsednik Giorgio Nesi, je pokrajinskim upraviteljem posredovala celo vrsto zahtev.

Po mnenju tržaškega združenja lastnikov javnih lokalov je treba med razloge, da turisti ne zaidejo v Trst, uvrstiti tudi pomanjkljive oznake oziroma smerokaze. Navadno se namreč turisti »držijo« glavnih prometnic, zato bi jih morali s primernimi opozorili npr. na pomembne kulturne prireditve »zabiti« v mesto.

V imenu združenja pa je delegacija pokrajinskim upraviteljem tudi predstavila dve konkretni pobudi, ki se na-

našata na valorizacijo starih kavarn in na enogastronomsko prireditev namenjeno plavi ribi. V zvezi s tema dvema projektoma je delegacija zaprosila Pokrajino za denarno podporo.

Pokrajina je bila med drugim tudi pobudnica »Ceste terana«, zato so jo predstavniki lastnikov javnih lokalov želeli opozoriti, da prihaja do zlorabljanja te pobude in pozvali pokrajinsko upravo, da to preveri. Istočasno pa so predlagali, da bi se odločili še za druge podobne enogastronomske pobude, v prvi vrsti na področju delovne skupnosti Alpe Jadran.

Predsednik Pokrajine Crozzoli je zagotovil, da se bo pokrajinska uprava v okviru svojih novih pristojnosti zavezala za razvoj turističnih dejavnosti, ki naj bi se vključevale v proces sodelovanja zahodnoevropskih držav z vzhodnimi. Glede specifičnih vprašanj pa je dejal, da bodo do konca leta bolje uredili smerokaze in napise na glavnih prometnicah okoli Trsta.

Abdusu Salamu častni doktorat ganske univerze

Nobelovec Abdus Salam, ki je že od vsega začetka direktor Centra za teoretsko fiziko v Miramaru, je včeraj prejel še eno priznanje za svoje delo na znanstvenem področju. Pakistanskemu profesorju so namreč podelili častni doktorat v znanstvenih vedah, ki mu ga je dodelila univerza iz Gane. Priznanje je znanstveniku, ki je prejel Nobelovo nagrado za fiziko leta 1979, včeraj zjutraj izročil vicerektor ganske univerze Akilagpa Sawyerr.

Na svečanosti, ki so se je udeležili tudi ganski veleposlanik v Rimu George Lamptey in številni znanstveniki, je predstavnik ganske univerze poudaril, da se je Abdus Salam vselej zavzemal za konkretno pomoč državam v razvoju in v tem okviru tudi pomagal Gani.

V ponedeljek, 16. julija, pa bo v Centru za teoretsko fiziko svečanost ob podelitvi nagrade za raziskave na področju fizike trdnih snovi, ki je tokrat posvečena spominu na indijskega znanstvenika Chandrasekhare Venkateea Ramana, Nobelovega nagrajca iz leta 1930. Nagrado bo prejel mehiški znanstvenik José Luis Moran Lopez, docent na univerzi San Luis Potosi.

Tudi zamudniki lahko plačajo davek na smeti brez dodatne globe

Davkoplačevalci, ki niso pravočasno poravnali takse za uničevanje trdnih mestnih odpadkov, lahko to storijo tudi z zamudo, ne da bi zato plačali dodatne globe. Kot obvešča Občina Trst, zakonski odlok z dne 22. maja 1990 št. 120 z novimi predpisi za krajevne finance predvideva namreč ugodne pogoje za vse zamudnike, ki pa bodo veljavni le do 20. septembra letos.

Občina poleg tega opozarja na dejstvo, da bo prijave za takso na smeti treba izpolniti drugače kot doslej (ne glede na to, ali bodo vložene v pravilnem roku ali z zamudo). Davkoplačevalci bodo v prijavi morali namreč napisati svojo davčno številko, številko porabnika električne energije, plina in vode, ki je ponatisnjena na položnicah ACEGA, nazadnje pa še katastrsko številko nepremičnine (v primeru lastnika ali uživalca).

Davčno številko je treba za razliko od preteklosti napisati tudi na poštnih položnicah vsakič, ko je treba plačati krajevne takse (na odpadke, na pse itd.).

Občina Trst namerava ustanoviti začasno (tri mesece trajajočo) čuvajsko službo v občinskih parkih in vrtovih, ki naj bi jo prevzeli upokojeni občani (delali bi samo tri ure dnevno). Zanimanteri lahko vložijo prošnje na navadnem papirju sektorju 19 za javno zelenje, kmetijstvo in gozdove najkasneje do 15. julija. Na Občini bodo vzeli v poštev tudi prošnje upokojevcev, ki so že za reditelej pred šolami, pristojne zdravstvene oblasti pa bodo preverile, ali so prosilci iz psiho-fizičnega vidika primerni za to službo.

Gledališče v starem mestu za osvežitev našega poletja

Po lanskem uspehu bo kulturni krožek Jacques Maritain tudi letos priredil po ulicah in trgih starega mesta (oziroma nekdanjega srednjeveškega mesteca) mini gledališki tekmovalni festival, katerega naslov ima rahel leopardijevski prizvok, in sicer »La sera del di di festa«. Kot že lani, bodo tudi letos nastopale tako rekoč amaterske glasbene in gledališke skupine, ki bodo predstavile različne igre z različnimi primesmi, od plesa in pantomime do »čarovnij« (medtem ko bodo glasbeniki predstavili v glavnem resnejšo glasbo). Predstave bodo vsako nedeljo od 15. julija do 26. avgusta (vedno ob 21. uri) na nekaterih od najbolj sugestivnih (in že restavriranih) trgih in ulicah našega starega mesta. Poleg tega, da bo prireditev skušala predstaviti širšemu občinstvu manj znane domače avtorje, igralce, režiserje in glasbenike, naj bi prispevala torej tudi k ovrednotenju starega mesta, ki ga je občinska uprava več let zanemarjala in ga tako popolnoma prepustila propadu. Najboljšo predstavo pa bo posebna žirija nagradila z denarno nagrado.

Med nastopajočimi, ki jih je izbral sam prireditelj, je letos tudi slovenska skupina, in sicer Viky-show, ki se bo 19. avgusta predstavil na Trgu S. Silvestro. Kot rečeno, pa bo prva predstava že prihodnjo nedeljo. V Drevoredu Rimembranza se bo z baročno glasbo najprej predstavil orkester I cameristi triestini, ki ga vodi Fabio Nossal, nato pa bo nastopila skupina Il Bruzzico s tekstom Dina Buzzatija Solo in casa.

Naslednje predstave bodo oblikovali še glasbeniki Gwenc'hlan (keltska in irska glasba), kvartet pihal (Giorgio Minen, Marco Bernini, Angelo Pacini in Stefano Fornasi), kvintet pihal (Flavio Sgubin, Giorgio Minin, Giorgio Raseni, Elena Buset in Alessandro D'Agostino), duo Giuseppea in Riccarda Botte, harfistka Giuliana Stecchina in zbor Polivox ter gledališke skupine Il Gabbiano, Teatro come, Alchimia D.S. Sensi, Teatro degli Asinelli in Il teatro di Cristina.

Prof. Attilio Wedlin novi predstojnik ekonomske fakultete

Na fakulteti za ekonomske vede so v teh dneh izvolili novega predstojnika, naslednjak Giacomo Borrusa, ki je bil izvoljen — kot je znano — za rektorja Univerze Trst. Novi predstojnik fakultete bo odslej 52-letni redni prof. ekonometrike Attilio Wedlin, ki je po rodu Tržačan in je vso svojo univerzitetno kariero (razen dveh let v Sieni) opravil prav na tržaškem vseučilišču. V svoji stroki se ukvarja zlasti z uporabo statistike in matematike v ekonomiji in z osnovami statistične indukcije.

Profesorja Wedlina so izvolili soglasno vsi sektorji fakultete, ki ima trenutno dva diplomska tečaja in je pred kratkim ustanovila v Gorici tri šole za specializirane smeri.

Kajakaša Santicha zaustavile nevihte in razburkano morje

Kajakaš Luciano Santich, ki je preteklo nedeljo tako pogumno začel svoje skoraj dvomesečno križarjenje s kajakom ob italijanskih obali, je moral to svojo namero opustiti.

Slabo vreme in razburkano morje sta ga namreč ustavila blizu Chioggie, kjer se je s kajakom »Cocal« dvakrat prevrnil v morje, plovilo pa se je pri tem močno poškodovalo.

»Res ni bilo mogoče nadaljevati z vožnjo. Vreme je bilo slabo, morje pa zelo razburkano. V takih pogojih je bilo seveda težko uresničiti cilj, ki sem si ga zadal, da bi namreč v približno petdesetih dneh preveslal 2800 kilometrov dolgo pot ob italijanski obali do Genove,« nam je povedal.

Ker je Santich tudi član Tržaškega pomorskega kluba Sirena, so ga preteklo nedeljo na pomolu pri Sireni pozdravili, poleg novinarjev in fotografov, tudi njegovi prijatelji.

Sedaj so vsi veseli, da se je srečno vrnil domov, saj se vremenske prilike seveda niso izboljšale. Bo pač drugič priložnost za tak podvig. (nl)

Na oddelku za prvo pomoč katarske bolnišnice se je včeraj zglasila 48-letna Ginevra Vasilico por. Azzimonti, ki stanuje v Ulici A. Volta 6. Zdravnikom je povedala, da se je v torek, 10. julija, ranila v Barletti, kjer je bila na obisku sorodnikov. Med sprehodom po središču mesta se ji je namreč približal motor, na katerem sta se peljala neznan mladenič, ki sta ji skušala iztrgati torbico. Rop sicer ni uspel, a Azzimontijeva je nerodno padla na tla in se udarila po raznih delih telesa. Okrevala bo v 10 dneh.

Tudi letos otroška sproščenost v poletnem centru v Dolini Igre in zabava ob poučnem

Veliko sonca in morja, prijetnih iger v naravi, sproščene zabave v družbi, ob tem pa še vrsta krajših ekskurzij za spoznavanje zanimivosti bližnjosti in daljne okolice: program poletnega centra v dolinski občini je torej kar vabljiv. V prvi vrsti je seveda vseh malim obiskovalcem (morda bi bilo bolje jih označiti kot prebivalce!) letošnje »poletne šole«, ki jo je Občina Dolina že šestič zapovrstjo priredila v prostorih otroškega vrtca v Dolini.

O uspešnosti takih in podobnih poletnih pobud za otroke lahko spregovorijo že število malih »part-time« letoviščarjev: učilnice in prostori vrt dolinskega centra namreč vsak dan preplavi kar 54 otrok, ko bi bil razpoložljiv prostor večji, pa bi jih bilo še dobro polovico več! Za veselo armado skrbijo vzgojiteljice Daria, Gigliola in Lučka, pomagajo pa jim Elda, Milena in Suzana. Otroci so razdeljeni celo v tri skupine, od najmlajših, ki so letos hodili še v vrtec, do starejših, ki so obiskovali prva dva oziroma zadnje tri razrede osnovne šole. Za zdravo in okusno hrano vsak dan poskrbijo tri odlične kuharice, Vanda, Loredana in Imelda, ki otrokom pripravljajo prave domače poslastice.

Počitniški center v Dolini preveča letos še posebno vzdušje družabnega in veselega sožitja: poleg številnih otrok iz slovenskih vrtcev in osnovnih šol je namreč tokrat veliko tudi italijansko govorečih malčkov, ki so se po zaslugi vzgojiteljic in iskrene odprtosti otrok že od vsega začetka zelo dobro vključili v to časotako, a vendar človeško dragoceno skupnost. Tudi letos pa vzgojiteljice in spremljevalke posvečajo posebno pozornost dvema prizadetima deklicama.

Dnevi minevajo v igrivo razposajenem vzdušju, ki ga še bolj podčrtuje veselo vzklikanje otrok: na prostor-

nem, senčnem in sončnem vrtu za soplepom z otrokom na voljo tobogan, peskovnik, gugalnice in dva plastična bazena. Najstarejši fantje se seveda najrajši pomerjajo v nogometu, mnogi pa radi sanjajo o privlačnih potovanjih v daljne kraje in se z domišljijo vozijo na sicer, žal, le nepremičnem vlakcu! Poleg obsežnega vrta, učilnic za risanje in animacijo, imajo otroci na razpolago tudi bližnje občinsko telovadnico. Ob lepem vremenu se vsi skupaj vkrcajo v šolabus in gredo na kopanje, vzgojiteljice in njihove sodelavke pa so jim pripravile tudi vrsto zanimivih ekskurzij. Tako so v načrtu ogledi različnih živinorejskih objektov, kot sta hlev na Dolgi kroni, kokošnjak v Prebenegu pri Kraljevih, če se bo le dalo, bodo otroci »prepluli« tudi Tržaški zaliv in si ogledali studije Radia Opčine. Zadnji teden poletnega cen-

tra, ki se bo zaključil v petek, 27. julija, pa bo tudi letos posvečen obiskom miljskega mladinskega gledališkega festivala na odprtem. Poleg družabnih srečanj z otroki drugih poletnih centrov v naši okolici pa bo letošnji »turistični« program dosegel svoj višek prihodno sredo s celodnevni izletom na Belopeška jezera, ko si bodo otroci ogledali tudi zanimivosti Gozdarskega muzeja.

Ob koncu pa res moramo omeniti skrb, ki poletnemu centru in še posebej otrokom posvečajo predvsem nekateri občinski uslužbenci, ki seveda od vzgojiteljic in sodelavk s svojimi močmi prispevajo k temu, da bi bilo okolje, v katerem se otroci igrivo izživljajo, čim bolj varno. (dam)

Na sliki (foto Magajna) skupina najmlajših obiskovalcev poletnega centra v Dolini.

MPZ Tabor zaključil sezono

MPZ Tabor z Opčin, kot je to že prijeten običaj, je zaključil pevsko sezono pri svojem nekdanjem pevcu Karlu "Stručki". Zbor se je najprej spomnil preminulega sopevca Jožeta Guština s pesmijo "Oj pobrč ti moj", ob prigrizku in domači kapljici je nadaljeval z različnimi pesmimi iz starejšega in novega repertoarja. V prijatni družbi se je Karlo s pevci ter prijatelji zadržal ponočje v noč. Ob tej priliki se Karlova družina zahvaljuje zboru ter pevovodji Svetku Grgiču za prijeten večer ter kliče nasvidenje prihodnje leto. (mz)

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI
Festival opere - Trst
V ponedeljek, 16. t. m., ob 20.30 bo na Trgu Unità KONCERT mestne godbe G. Verdi. Dirigent Lidiano Azzopardo.
Od 17. do 22. t. m. bo v gledališču Verdi na sporedu Leharjeva opereta DEŽELA SMEHLJAJA v italijanski verziji Maria Nordia. Dirigent Tiziano Severini, v glavnih vlogah nastopajo Daniela Mazucato, Giuseppe Sabbatini, Ugo Maria Morosi in Sabina Macculi. Predprodaja vstopnic se vrši od 9. do 13. ter od 16. do 19. ure pri blagajni gledališča.

koncerti

V Avditoriju Portorož bo danes, 13. t. m., ob 21. uri koncert TEREZE KESOVJE. Predprodaja vstopnic pri Kompassu v Kopru, Izoli, Piranu in Portorožu.
VERDI
Festival opere - Trst
Danes, 13. t. m., ob 21. uri bo v gledališču Verdi ponovitev koncerta skupine I SALONISTI.
V sredo, 18. t. m., ob 21. uri bo v dvorani tržaškega Lloyda recital tenorista Nikolaja GEDDE ob klavirski spremljavi Natascie Kersevan. Na sporedu bodo skladbe Giega, Massepeta, Duparca, Donizettija, Rossinija, Čajkovskega, Straussa, Zellerja in Leharja.

razne prireditve

Sekcija KPI občine Dolina organizira TRADICIONALNI FESTIVAL DELA IN UNITÀ do ponedeljka, 16. t. m., v športnem centru v Dolini. Program: v četrtek in petek ples z narodnozabavnim ansamblom KRT iz Kamnika, v soboto, nedeljo in ponedeljek pa z ansamblom POM-LAD. V nedeljo ob 19. uri koncert "Filarmone" od Korošcev, ob 20. uri nastop gojencev plesne šole KD France Prešeren iz Boljunca, ob 20.30 govor. Pokrit prostor s pet sto sedeži. Poskrbljeno za pijačo in jedačo.

razna obvestila

Vozni red avtobusa za poletni center v Nabrežini, ki se bo začel 16. t. m. ob 8.30: odhod in med oklepajem prihod: Medja vas 7.30 (13.30), Štivan 7.35 (13.25), Devin 7.38 (13.20), Sesljan 7.43 (13.15), Cerovlje 7.46 (13.12), Mavhinje 7.48 (13.10), Nabrežina Kamonolomi 7.50 (13.05), Slivno 8.00 (13.00), Prečnik 8.05 (12.55), Trnovca 8.10 (12.53), Praprot 8.13 (12.50), Šempolaj 8.15 (12.48), Nabrežina Postaja 8.20 (12.45), Prosek - Kržada 8.15 (13.05) in Božje polje - avtobusna postaja 8.20 (13.00).

čestitke

V Bazovici hiša stoji, v njej VASJA KRIŽMANCIC živi in danes 6. rojstni dan slavi. Mnogo zdravja, sreče in vsega dobrega, posebno uspeha v šoli mu želijo nono, nona in pranono Srečko.
Danes praznuje naša predraga nona ŽELKA 60 let. Vse najboljše ti zelita vnuka Aljek in Tadej - živijo nonal!
Draga ŽENA in MAMA! Za tvoj 60. rojstni dan ti čestitajo mož Drago, sinova Sandy in Miran z ženama.
Novemu profesorju violine ŠTEFANU IOBU iskreno čestita MPZ I. Gru-

razstave

V fojerju Tržaške kreditne banke, Ul. F. Filzi 10, je na ogled razstava DRAGA DRUŠKOVICA.
V repenski Kraški galeriji je do 27. t. m. na ogled razstava slikarke ZORE KOREN SKERK.
V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled do 15. julija razstava slikarja Dina PREDONZANIJA.
V galeriji Palače Costanzi je na ogled razstava del Umberta VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOS iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala do 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, ob praznikih pa od 10. do 13. ure.
Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito - je na ogled razstava ruskega slikarja Erteja.
Na sedežu letovišarske ustanove v Sesljanu je na ogled razstava »Železnice od Jadrana do Donave - Razglednice iz zgodovinskega arhiva Daria Pettiorra».
Razstava, katero je pripravila Letovišarska ustanova v sodelovanju z Železniškim muzejem iz Trsta bo na ogled do 14. julija ob delavnikih od 9. do 13. in od 17. do 19. ure.

Na sedežu letovišarske ustanove v Miljah je do 21. t. m. na ogled razstava slikarke SILVIJE OSOJNIK.
V Pilonovi galeriji, Prešernova ul. 3 - Ajdovščina razstavlja do 15. julija Patrizia Devidé in Ani Tretjak. Urnik: vsak dan, razen ob ponedeljkih od 9. do 12. ure ter od 15. do 18. ure, ob nedeljah od 15. do 19. ure.

kino

ARISTON - 21.30 Ritorno al futuro 2.
EXCELSIOR - Zaprti.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 22.00 Indiana Jones e l'ultima crociata.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 Kickboxer 2.
NAZIONALE II - 16.30, 22.15 Non aprire quel cancello 2.
NAZIONALE III - 16.10, 22.10 Aula 69 lezione di sesso, porn., □ □
NAZIONALE IV - 16.30, 22.30 Night game - partita con la morte, □
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.
MIGNON - Zaprti.
LJUDSKI VRT - 21.15 007 vendetta privata.
EDEN - 15.30, 22.00 Le avide lingue delle studentesse bollenti, porn., □ □
CAPITOL - 17.30, 22.00 Nightmare V. - Il mito, □
LUMIERE - 20.00, 22.15 Rosalie va a far la spesa, i. Marianne Sagebrecht, Brad Davis.
ALCIONE - 18.00, 22.10 La voce della luna.
RADIO - 15.30, 21.30 La signora e il marinaio, porn. □ □
Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □ □

Darujte v sklad
Mitje Čuka

SATIRIČNI POLETNI KABARET BANANA HAWAII

Ali kako sta BORIS KOBAL in SERGEJ VERČ sklenila zapustiti svoj rodni kraj in se za vedno naselila na Hawaiie med opice, palme, banane in ... bananovke.

Danes, 13. t. m., ob 21. uri v Križu - Ljudski dom

Jutri, 14. t. m., ob 21. uri v Barkovljah — na igrišču kulturnega društva

V nedeljo, 15. t. m., ob 21. uri v Zgoniku - na trgu

izleti

Društvo slovenskih upokojuencev v Trstu organizira enotedensko bivanje v dveh izmenah v Domu Mangart v Zabnicah od 8. do 15. septembra in od 15. do 22. septembra. Vključeni so enodnevni in poldnevni izleti. Vpisovanje in informacije do 30. julija na sedežu društva v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 360324.

SPDT prireja jutri, 14. in v nedeljo, 15. t. m., dvodnevni avtomobilski izlet na Polinik in Sonnbllick na avstrijskem Korškem, ki spada v sklop vrhov Poti prijateljstva. Prijave sprejema ZŠSDI (tel. 767304) in Lojze Abram (tel. 415534), ki izlet tudi vodi. Prireditelj priporoča opremo za hojo po snegu.

SKD Vigred iz Šempolaja prireja 8-dnevno potovanje od 24. do 31. avgusta v Barcelono in Costo Bravo. Cena 350.000 lir. Na razpolago je še nekaj prostih mest. Za vpisovanja tel. na št. 200150 (Škrk Franka) od 19. do 21. ure najkasneje do 31. t. m.

včeraj - danes

Danes, PETEK, 13. julija 1990
MARJETA

Sonce vzide ob 5.28 in zatone ob 20.53 - Dolžina dneva 15.25 - Luna vzide ob 23.18 in zatone ob 11.18.

Jutri, SOBOTA, 14. julija 1990
KAMIL

PLIMOVANJE DANES: ob 6.08 najnižja -44 cm, ob 14.07 najvišja 42 cm, ob 20.29 najnižja -17 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 24,2 stopinje, zračni tlak 1021,6 mb ustaljen, veter 20 km na uro severovzhodnik, burja s sunki do 58 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giulio Vogric, Andrea Miglia, Federica Lacota.
UMRLI SO: 93-letna Caterina Zonta, 97-letna Lucia Cergna, 73-letni Dino Prosdocimo, 59-letni Teodoro Vittoretto, 76-letni Silvio Bressan, 84-letni Giuseppe D'Aprile, 81-letna Maria Poceco.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 9., do sobote, 14. julija 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Lungomare Venezia 3 (Milje).
BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1216,400	1190.—
Nemška marka	732,720	725.—
Francoski frank	218,350	215.—
Hollandski florint	650,170	642.—
Belgijski frank	35,581	35.—
Funt šterling	2168,190	2140.—
Irski šterling	1964,200	1930.—
Danska krona	192,530	189.—
Grška drahma	7,485	7.—
Kanadski dolar	1045,450	1000.—

PRAZNIK TISKA IN ŠPORTA V TREBČAH

pri nogometnem igrišču
od danes 13. do 23. julija

Program: turnir v malem nogometu
Vsak večer ples z ansamblom HAPPY DAY.
Vabljeni!

Gospodarska zadruga in KD Skala

prirejata danes, 13., jutri, 14., v nedeljo, 15., in v ponedeljek, 16. julija

v športnem objektu na Padričah
ŠAGRO

Delovali bodo dobro založeni kioski.
Ples z ansamblom MI iz Kopra.

mali oglasi

OSMICO je odprl Ladi Rebula (Bajta).
OSMICA je odprta - Zajčja farma v Repniču.
VINSKE BRATCE vabi na osmico Stan-ko Gruden v Samatorco. Toči belo in črno vino ter reže domač pršut.
UREJEVANJE in načrtovanje vrtov: v tem času zelo ugodne cene v sejanju trave, nego živih mej, košnja ter obdelavo zelenih preprog. Analize zemljišč brezplačno. Žnidercič - Steverjan (GO), tel. (0481) 884161 ob večernih urah.
ČUDOVITEGA mucka podarim ljubitelju zivali. Tel. 212119.
PEDIKERKA KLAVDIJA, Ul. sv. Frančiška 11 obvešča svoje cenjene stranke, da je njena nova telefonska številka 370436.
ZARADI boleznih prodam na Pokrtem trgu prostor za prodajo cvetja in rastlin. Tel. v večernih urah na št. 381006.
OSEBNI RAČUNALNIK ATARI 1040 z monitorjem in trdi disk za računalnik Macintosh prodam. Tel. 302748 v večernih urah.
PO ZELO UGODNI CENI prodam fiat uno Sting, 77.000 km, predstavljen, letnik 1987. Tel. 229540 od 12. do 13. ure.
PRODAM plug in obračalnik za traktor Baggioni 10 za 450.000 lir. Tel. 200760.
PRODAM ford escort 1300 ghia, letnik '82, plave metalizirane barve, pet vrat. Tel. v popoldanskih urah na št. 226519.

prispevki

V spomin na Slavo in Franca Košuto darujeta družini Bužecan in Vesel 100.000 lir za dekleški pevski zbor Glasbene matice.
V spomin na Slavo in Franca Košuto darujeta Zora in Vanja 30.000 lir za Društvo slovenskih upokojuencev.
Namesto cvetja na grob Pine Perhaut-če darujeta Zora in Vanja Fabjancič 30.000 lir za Zadržni center za socialno dejavnost.
Marica in Rada darujeta 50.000 lir za dekleški zbor Vesna - Križ in 50.000 lir za cerkveni pevski zbor iz Križa.
V počastitev spomina Vidinih staršev darujeta Silvana in Vojko 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.
V spomin na Ernesto Jagodic ter Slavo in Franca Košuto darujeta Irma in Egon 100.000 lir za TPK Sirena.
V spomin na strica Franca Križmanciča darujeta nečakinji Ema in Saška 30.000 lir za ŠD Zarja.
Namesto cvetja na grob Tončke Pečar darujeta Marija in Mario Pregarc 50.000 lir za KD Skala iz Gropade.
V spomin na Tončko Pečar daruje družina Gornik 30.000 lir KD Skala iz Gropade.
V spomin na Vidine starše Slavo in Franca daruje Elda z mammo 30.000 lir za maledga Giulia Vidalija.
V počastitev spomina Slave in Franca Košute darujeta Štefka in Nereo 50.000 lir za Društvo slovenskih upokojuencev in 50.000 lir za KD I. Cankar.
V spomin na Slavo in Franca Košuto darujeta družini Kodrič in Šiškovič 50.000 lir za Društvo slovenskih upokojuencev.
V spomin na Dragico Malalan daruje Silva Kodrič 20.000 lir za Sklad Mitja Čuk.
Družina Škabar (Repen) daruje 30.000 lir za Skupnost družina Opčine.
Družina Guštin daruje 25.000 lir za Skupnost družina Opčine.
Družina Sosić daruje 50.000 lir za nov dom Skupnosti družina Opčine.

Elegantna Cristina Hoyos v gibu čutnega flamenka

Poletne predstave pod milim nebom imajo prav gotovo svoj čar, ki ga ne more nadomestiti nobena še tako razkošna dvorana, istočasno pa so izpostavljene vremenskim muham. Tako je dež v sredo zvečer pregnal z odrja Julia Bocca in njegove plesalce na spoletskem Festivalu dveh svetov, prizanesel pa je Cristini Hoyos in skupini na festivalu RomaEuropa. Ob tem se nam ponuja še pripomba, da je balet iz leta v leto in letos še posebno izredno dobro (v smislu kvalitete in količine) zastopan na raznorodnih italijanskih festivalih.

Cristina Hoyos spada že nekaj let med najuglednejše plesalke flamenka. Marsikdo se verjetno še spominja njenih nastopov ob »mojstru« Antoniu Gadesu, ki je flamenko kot ljudski ples spravil na svetovne odre v očarljivih koreografijah, da ne govorimo o filmu. Prav Antonio Gades in Nana Lorca sta v dolgi karieri obogatila ta ples z novimi figurami, pri čemer sta jima bili v veliko oporo - tako kot Cristini Hoyos - klasična baletna kultura in spretnost.

Flamenko, ki ga je Cristina Hoyos predstavila v Rimu, ima sodobne poteze, zaradi česar pa ni manj očarljiv. Plesalka zna o plesu zelo lepo povedati: »Flamenko je zame zmes sladkosti in strasti, je nekaj, kar živi v meni. Rekla bi, da je flamenko poiskal mene in ne jaz njega.«

Ciganski ples je na dvorišču Francoske akademije zaživel v mnogih koreografijah same Cristine Hoyos in Manola Marina, kot so Seguirilla, v kateri je Hoyosova tudi protagonistka, Farruca, v kateri je solist Fernando Romeo, Bamberas, v kateri nastopajo Macarena Bejar, Manuela Reyes in Rosario Cala. Gledalce je osvojilo tudi petje andaluzijskih rudarjev v postavitvi Taranto, posebno sugestivna pa je bil zaključek Bulerias, ko je na oder stopila cela skupina.

Prireditev z naslovom Buenos Flamencos je v celoti navdušila občinstvo. Mnogo zaslug imajo pri tem spretni interpreti, a prav gotovo je glavno vlogo igral sam flamenko, ki zna s svojo čutnostjo osvojiti in očarati: zvok kitar, ploskanje, ritem katanjet, udarjanje korakov, istočasno eleganca gibov in obratov, svojska drža, vse to izraža poseben čar, ki izhaja iz skoraj religioznega obravnavanja telesa in prav posebnega vzdušja. Ko primitivnosti korakov dodamo še baletno spretnost in obvladovanje odrskega prostora, doseže prireditev lahko ob primitivnem draženju čutov tudi estetski učinek, ki se mu je težko upreti. Plesalci flamenka, so tudi čustveno navezani na ples sevilskih cigánov, kar pri nastopih občinstvo vedno zazna in tudi primerno ceni.

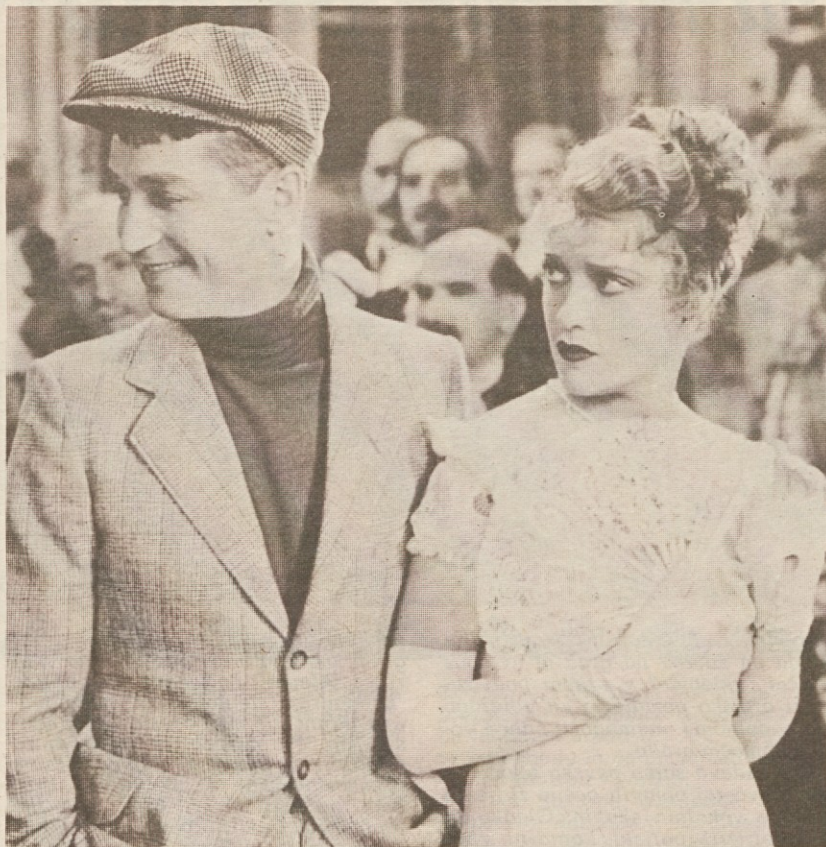
Dan Reed za skupino Rolling Stones

Vse štiri italijanske koncerte slavnih Rolling Stonesov (25. in 26. julija na rimskem stadionu Flaminio, 28. in 29. julija pa na turinskem stadionu Delle Alpi) bo uvedla skupina Dan Reed Network. »Mi smo veliko več kot samo japonski klavirist ali tempoltni kitarist,« se predstavlja večnarodni ansambel iz ameriškega Portlanda, »mi smo energija, ki raste iz združitve naše različnosti.« Skupino je Dan Reed ustanovil pred petimi leti, na začetku je izvajala predvsem rock v modernem slogu, ki se je precej približeval funk glasbi. Prvi večji uspeh je doživela z lansko LP ploščo *The Dan Reed Network*, po evropski in ameriški turneji pa je izšla še live plošča *Slam*, s katero je skupina zaobjela najrazličnejše glasbene zvrsti, od značilnih balad do tako imenovane house music, seveda s kančkom hard rocka.

filmski pregledi

eva fornazarič

Operete na filmskem traku

Maurice Chevalier in Jeanette MacDonald v *Love Me Tonight*, ki ga bodo predvajali v nizu »opereta-filmov« gledališča Miela

Richard Tauber je najbrž ime, ki ne buri duhov, še posebno ne v času, ko mnogi še prebavljajo »mondiale«. Tauberja pa lahko navežemo prav na nogometno prvenstvo, saj se je v rimskih termah vendar zgodil čudež in so pred zaključno tekmo zapeli »vincerò, vincerò« kar trije tenoristi. (Nihče od nogometašev se ni zaradi tega preveč razburil, ob tej priložnosti pa smo odkrili celo, da je Zubin Metha strasten navijač.)

Tudi Tauber je tenorist in celo sla-

ven, čeprav ga poznajo predvsem zagriženi ljubitelji opere in operete. O glasovni in interpretativni zmogljivosti njegovih glasilk ne bi podrobneje razpravljala, lahko pa brez težav primerjam Tauberja s Placidom Domingom. Zakaj in kako boste lahko sami ugotovili v prihodnjem tednu (v ponedeljek, 16. julija, in sredo, 18. julija), ko bodo v Trstu odprli zanimiv filmsko-glasbeni privesek prireditve Trieste Operetta Festival. V Gledališču Miela Reina bo namreč na sporedu niz

glasbenih filmov, ki jih veže rdeča nit nostalgičnega »obujanja spominov na zlato dobo razposajenega in uživaškega življenja«. Tauber je bil menda mojster v tem, pa ne zato, ker bi se šel bohema ali zato, ker si je lahko v življenju privoščil marsikaj. Njegova mojstrovina je tičala v izrednem, skoraj maničnem podoživljanju operetnega kiča. Ko je interpretiral kakega Dunajčana na ljubezenskem pohodu, je bil pred kamero videti prav tak, kot če bi pravkar prihitel iz Mayerlinga. Sicer pa so prireditelji manifestacije poskrbeli za uvodno okroglo mizo, na kateri bosta opevala Tauberjeve vokalne in igralske sposobnosti (v tem ga primerjam z Domingom, ki je enkratni tenorist in obenem sijajen igralec) Franco Serpa in Michael Aspinall. Razpravi bo sledil ogled dveh filmov, ki sta bila tenoristu še posebno pri srcu. V *Heart's Death* (VB 1935) je Tauber oblekel »avstroogrsko« večerno obleko in zaplesal valček pod vodstvom režiserja Paula L. Steina, v *Land Without Music* (VB 1936) pa mu je Walter Forde pomagal v življenjski bitki za pravice ... sedmih not. V neki maloverjetni županiji so namreč prepovedali rabo not in s tem umorili glasbo, ki ji bo seveda priskočil na pomoč neustrašni tenorist.

Vse operete in glasbeni filmi pa le niso kičasti ali sad preburne domišljije raznih scenaristov, scenografov, koreografov in glasbenikov. Tako je, denimo, *Hallelujah* Kinga Vidorja zbirka spiritualsov, bluesa in folklore tempoltnih potomcev ameriških sužnjev. Film je iz leta 1929 in je zato zanimiv tudi kot preizkušanje zmogljivosti zvočnega filma. V gledališču Miela pa bodo predstavili tudi Croslandov film *Don Juan* (1926), ki je prvi zvočni celovečerni film. Na podlagi takratnega sistema Vitaphone so filmu dodali zvočno kuliso, ki jo sestavljajo le glasba in zvoki.

● *Podrobni program filmov je na razpolago v Gledališču Miela Reina (Trg Duca degli Abruzzi 3, Trst, tel. 365119).*

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	TV Ljubljana 1	TV Koper	RADIO TRST A
9.00 Daniel Barenboim izvaja Beethovnovi Sonate za klavir	9.00 Nanizanka: Lassie, nato risanke in zanimivosti	12.35 Videobox	8.50 Video strani	13.45 Nogomet - angleško prvenstvo (pon.)	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kolarja; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Poti, zanimivosti in lepote naše dežele; 8.30 Veliki uspehi Beatlesov; 9.10 Mladinska nadaljevanka: Jurij Kozjak, slovenski janičar (Josip Jurčič, 4. del); 9.30 Beleška: Cigani ne krađejo pesmi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Revival; 12.00 Goriški Film videomonitor 1990; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Slovenski zbori; 13.20 Priljubljene melodije; 13.40 Dramatizirana glosa; 14.10 Mozaik; 16.00 Svet Boga, Bog sveta; 16.50 Potpuri; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: teden Antonina Dvoraka; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Zvočne kulise; 19.20 Zaključek sporedov.
9.30 Nad: Santa Barbara	10.00 Dok.: Occhio sul mondo	12.50 Variete: L'estate di Magazine 3	9.00 Spored za otroke in mlade: Kljukčeve dogodivščine	15.30 Tenis: odprto prvenstvo ZDA '89 (pon.)	
10.15 Film: Il mio amico Benito (kom., It. 1962, i. Pepino De Filippo)	11.00 Nadaljevanki: La quinta stagione, 11.55 Capitol Dnevnik	13.20 Mit tega stoletja: Klavirski genij Glenn Gould	9.30 Dok.: Boj za obstanek	19.00 Odprta meja	
11.55 Vreme in kratke vesti	13.15 Rubrika: Gospodarstvo	14.00 Deželne vesti	9.55 Reportaža: Na jugu Afrike	19.30 TVD Stičiče	
12.05 Nan: Mía sorella Sam	13.45 Nadaljevanka: Beautiful	14.10 Film: Sherlock Holmes e la donna in verde (krim., ZDA 1945, r. Roy W. Neill, i. Basil Rathbone)	10.40 Nad: Vnovič v Bridesheadu (pon. 8. dela)	20.00 Rubrika: Sportime	
12.30 Dok.: Juha in lešniki	14.30 Nanizanka: Saranno famosi	15.25 Film: Tre piccole parole (glas., ZDA 1950, r. R. Thorpe, i. Fred Astaire)	11.25 Video strani	20.30 Umetnostno drsanje: srečanje v Bercyju	
13.30 Dnevnik	15.15 Variete: Ghibli (vodi Maria Giovanna Elmi)	17.05 Film: Ascensore per il patibolo (krim., Fr. 1958, r. Louis Malle, i. Jeanne Moreau, Maurice Ronet)	15.45 Video strani	22.00 TVD Novice	
14.00 Variete: Ciao fortuna	16.30 Nanizanka: Mr. Belvedere	18.45 Športna rubrika: Derby	15.55 Poletna noč (pon.)	22.15 Kolesarstvo: Tour de France (posebna oddaja o etapi)	
14.15 Film: Il circo insanguinato (dram., ZDA 1941, r. Ray Enright, i. Humphrey Bogart)	16.55 Film: La romana (dram., It. 1954, r. Luigi Zampa, i. Gina Lollobrigida)	18.55 Vreme in dnevnik	18.00 Dnevnik in poslovne informacije	22.45 Boksarski prvaki: Boxe d'estate	
15.40 Mladinska oddaja: Big!	18.25 Iz parlamenta in športne vesti	19.30 Deželne vesti	18.10 Mozaik. Dokumentarna oddaja: Safari v mestu	23.15 Rubrika: Fush Eye	
16.40 Risanke: Tao Tao	18.45 Nanizanka: Le strade di San Francisco	19.45 Drobci	18.40 Spored za otroke in mlade: nanizanka Pet prijateljev	23.45 Zgodovina športa po želji: Juke Box	
17.30 Nad: Bratje Karamazovi	19.40 Vreme, dnevnik in šport	20.00 Aktualno: Bambini	19.10 Risanke in TV okno	24.15 Rubrika: Eurogolf (pon.)	
18.10 Danes v parlamentu	20.30 Variete: Stasera mi butto (vodi Gigi Sabani)	20.30 Film: Li troverò ad ogni costo (dram., ZDA 1980, r-i. James Caan, i. Jill Eikenberry)	19.30 Dnevnik in vreme		
18.15 Sabljanje (iz Lyona)	22.45 Dnevnik - nocoj	22.05 Večerni dnevnik	19.59 Zrcalo tedna		
18.45 Nad: Santa Barbara	22.55 Boks: Casamonica-Colombo (za ital. naslov v kat. welter)	22.10 Nadaljevanka: Heimat	20.20 Dokumentarna oddaja: Rumena reka (7. del)		
19.40 Almanah, vreme in dnevnik	23.55 Dnevnik, vreme in horoskop	23.10 Nočni dnevnik	21.15 Nanizanka: Zakon v Los Angelesu		
20.40 TV film: Il segreto del Sahara (pust., i. Michael York, 3. del)	0.10 Film: La kermesse héroïque (dram., Fr. 1935, r. Jacques Feyder, i. Françoise Rosay)	23.40 Pred 20 leti	22.05 Dnevnik in vreme		
22.15 Dnevnik		0.10 20 let rock'n'rolla: Rolling Stones	22.30 Poletna noč, vmes nanizanka Mati in sin, nadaljevanka Mortimerjev okoliš (3. del) in dokumentarec Zločini stoletja (5. del)		
22.25 Film: Tempesta su Washington (dram., ZDA 1962, r. Otto Preminger, i. Henry Fonda, Don Murray), vmes dnevnik			1.35 Video strani		
0.55 Sabljanje (iz Lyona)					
CANALE 5	RETE 4	ITALIA 1	ODEON	TELEFRIULI	RADIO KOPER (slovenski program)
8.30 Nanizanke: Simon Templar - Contrabbando alla Bahamas, 9.15 Vegas, 10.00 Mannix	8.15 Nanizanka: Bonanza - La signora di Baltimora	8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.00 La famiglia Addams, 12.30 Appartamento in tre, 13.00 Tre cuori in affitto, 13.30 Benson, 14.00 Giorni d'estate	9.30 Nanizanke: Arthur	12.00 Risanke	7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vremenska napoved in prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.15 Mladi val; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po želja; 17.30 Primorski dnevnik, nato Aktualna tema; 18.00 O glasbi... ob glasbi; 18.30 Glasbene želje po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana.
10.45 Aktualno: Forum - Taglia competente	9.15 Film: Stazione Termini (dram., It.-ZDA 1953, r. Vittorio De Sica, i. Jennifer Jones)	14.15 DeeJay Beach in Ibiza	12.15 Rubrika: Ciao Italia	13.00 Nanizanke: L'albero delle mele, 15.00 I giorni di Bryan	
11.30 Kviza: Doppio slalom, 12.00 O.K. Il prezzo è giusto	11.00 Nadaljevanki: Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo	15.00 Nanizanke: I forti di Forte coraggio, 15.30 Mork & Mindy, 16.00 Teneramente Licia, risanke	15.00 Nadaljevanke: Rosa selvaggia, 16.00 Colorina, 17.00 Avenida Paulista	16.00 Nad: Elemento D	
13.00 Superclassifica Show Story	12.00 Nanizanka: Lou Grant	18.00 Nan.: Batman, 18.30 Supercopter, 19.30 La famiglia Brady	18.00 Benny Hill Show	17.00 Risanke	
14.00 Film: Carousel (glas., ZDA 1956, r. Henry King, i. Gordon Mac Rae)	12.45 Otroška oddaja	20.00 Risanke	18.30 Nanizanka: Quattro donne in carriera	18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 After Mash	
15.45 Nan.: I Campbell, 16.15 Un dottore per tutti, 16.45 Marcus Welby M.D., 17.45 Diamonds, 18.45 Top Secret	13.40 Nadaljevanka: Sentieri, 14.35 Falcon Crest, 15.35 Veronica, il volto dell'amore, 16.30 Amandoti, 17.35 Andrea Celeste, 18.30 La valle dei pini	20.30 Variete: Venerdì con zio Tibia	19.00 Rubrika: Ciao Italia	19.30 Dnevnik	
19.35 Odkrivanje planeta otrok: Dire, fare, baciare, lettera, testamento	19.00 Danielin horoskop	20.35 Film: Ammazzavampiri (srh., ZDA 1986, r. Tom Holland, i. Chris Sarandon, Amanda Bearse)	19.30 Risanke	20.00 Nad: Elemento D	
19.50 Kviz: Quel motivetto...	19.05 Nanizanka: General Hospital	22.35 Nanizanka: Venerdì 13 (srh., ZDA 1980, r. Sean S. Cunningham, i. Betsy Palmer)	20.00 Benny Hill Show	20.30 Nad: Elemento D	
20.30 Glasbena oddaja: Una rotonda sul mare 2	20.30 Film: Sensualità (dram., It. 1962, r. Clemente Fracassi, i. Eleonora Rossi Drago, Amedeo Nazzari)	23.35 Film: Venerdì 13 (srh., ZDA 1980, r. Sean S. Cunningham, i. Betsy Palmer)	20.30 Film: I magnifici tre (kom., It. 1961, r. G. Simonelli, i. Ugo Tognazzi, Walter Chiari, Raimondo Vianello)	21.30 Nan.: Chicago Story	
22.30 Nan.: Charlie's Angels	22.10 Film: Romanticismo (dram., It. 1950, r. Clemente Fracassi, i. Amedeo Nazzari, Fosco Giachetti)	1.25 Nanizanka: Ai confini della realtà	23.00 Aktualno: Blue news	23.00 Nočne vesti in šport	
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show	0.15 Horoskop (pon.)		23.00 Nan.: Houston Knights - Due duri da brivido	24.00 Film: I fratelli Dion (kom., ZDA 1974, r. Jack Starret, i. Stacy Keach)	
1.05 Film: Panama Red (dram., ZDA 1976, r. Robert C. Chinn, i. Jim Wingert, Alain Patrick, Rene Bond)	0.25 Nanizanki: Cannon, 1.25 Barnaby Jones		24.00 Rubrika o motorjih		
			0.30 Odeon sport		
			1.00 Rubrika: Ciao Italia		
			TMC	TELE 4	RADIO KOPER (italijanski program)
			12.00 Risanke: Snack	12.00 Risanke	8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Jutranji almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 7.35 Vodeni glasbenogovorni program; 8.25 Pesem tedna; 8.35 Mi in vi; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje: ideje, recepti in nasveti za gospodinje; 12.00 Glasba po želja; 13.00 Čestitke poslušalcev in glasba; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasbeno popoldne; 16.15 Turistična reportaža; 19.00 Puzzle; 20.00 Nočni program.
			13.00 Športne vesti	13.00 Nanizanki: L'albero delle mele, 15.00 I giorni di Bryan	
			13.30 Dnevnik	16.00 Nad: Elemento D	
			13.45 Nadaljevanka: Il grigio e il blu	17.00 Risanke	
				18.30 Nan.: L'albero delle mele, 19.00 After Mash	
				19.30 Dnevnik	
				20.00 Nad: Elemento D	
				20.30 Nan.: Chicago Story	
				23.00 Nočne vesti	
				23.00 Nan.: I giorni di Bryan, 24.00 After Mash	
				1.10 Vesti: News	
				TELE 4	RADIO OPČINE
				(Se povezuje s sporedi Italia 1)	7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Glasbena oddaja: Mix Time; 21.00 Nočna glasba.
				Lastne oddaje:	
				19.30 Dogodki in odmevi	

Komorni zbor iz Varšave zmagal med vokalnimi skupinami Srečanje v znamenju prijateljstva med pevci na natečaju Seghizzi

Mednarodni pevski natečaj Seghizzi je v polnem teku: v deželnem avditoriju se nastopi pevskih zborov iz desetih držav vrstijo vse bolj intenzivno, nocoj pa bodo že prešli k nagrajevanjem najboljših v dveh tekmovanjih v polifonskem petju ter med vokalnimi skupinami. Osrednji dogodek v okviru letošnjega srečanja pa je včeraj gotovo bila svečanost na gradu, s katero so uradno odprli 29. pevski natečaj in proslavili prijateljstvo ter združevanje med narodi v skupnem imenovanju ljubezni do petja in glasbe.

Svečanost je bila dopoldne in se je začela na Seghizzijevem trgu s položajno venca k obeležju goriškemu skladatelju Cesareju Augustu Seghizziju. Nekaj sto pevcev vseh sodelujočih zborov je nato ubrano intoniralo spev prijateljstvu "Cum cantu populo-rum unio", ki je postal nekaka himna goriških srečanj. Pod šotorom na grajskem dvorišču so nato pozdravili vse sodelujoče predsednik združenja Seghizzi Vezil, občinski odbornik za kulturo Agati, predsednik Pokrajine Crisci in nadškof Bommarco. Kasneje je predstavnik 17 zborov sprejel tudi župan Scarano. Srečanje se je nato nadaljevalo s pozdravi sodelujočih: predstavnik vsakega zbora so pozdravili vsak v svojem jeziku in prevzeli zastavo države, ki jo predstavljajo. Ob desetih zastavah se je pojavila še enajsta, majhna litovska zastava, s katero je pozdravil predstavnik enega od dveh zborov, ki so letos prišli iz Vilnusa. V pisanem mozaiku noš, jezikov in barv sta slovenski pozdrav prinesla tudi predstavnik Dekliškega zbora Glasbene matice iz Trsta in APZ Toneta Tomšiča iz Ljubljane.

V zvezi s prireditvijo na gradu gre omeniti še manjši zaplet, ki ga je povzročil nespretni maneuver voznika

avtobusa APT. Potem ko je pripeljal enega od zborov na grad je avtobus običajno "vkljenen" v ozkem podvozu skozi grajsko obzidje in za poldrugo uro popolnoma onemogočil odhod vozil z območja gradu.

Kar zadeva samo pevsko tekmovanje, so včeraj objavili ocene žirije za nastope vokalnih skupin. Gladko se je uveljavil poljski komorni zbor "Canto da camera" iz Varšave, ki je prejel kar 95,43 točk. Na drugo mesto se je s 87,86 točkami uvrstil litovski zbor "Museum musicum" iz Vilnusa, na tretje pa madžarska skupina "Pro musica" iz Nyiregyhaza.

Včeraj so bili na vrsti tekmovalni nastopi v polifoniji, danes pa bodo zbori nastopili v posebnem tekmovalnem naporu, na katerem bodo morali

predstaviti zaokrožen pevski program. Ob 9.30 bodo nastopili po vrsti zbori "Ateneu" iz Bacaua (Romunija), "Le Madrigal de Bordeaux" iz Bordeauxa (Francija), zbor Mesta Gorki (Rusija-SZ), "Pro musica" iz Nyiregyhaza (Madžarska) in ženski zbor iz Ostrave (Českoslovaška). Popoldne ob 15.30 bodo na vrsti zbori "Aria" iz Sofije (Bolgarija), Dekliški pevski zbor Glasbene matice iz Trsta, zbor "Azuoliukas" iz Vilnusa (Litva-SZ) in Akademski pevski zbor Toneta Tomšiča iz Ljubljane. Zvečer ob 20.30 bo v deželnem avditoriju nagrajevanje in nastop najboljših v dveh tekmovalnih sporedih polifonije in v posebni sekciji vokalnih skupin.

Na sliki (foto Marinčič) prizor z včerajšnjega prazničnega srečanja pevcev na goriškem gradu.

Do torka, 17. t. m., v raznih krajih na Goriškem Nadaljuje se cikel večerov »Musica cortese«

Na Goriškem se nadaljuje cikel koncertov starinske glasbe, ki ga je pripravila Pokrajina, v sodelovanju z občinami Gorica, Gradišče, Ronke, Krmin, Foljan ter z združenjem SZ-Italija iz Trsta ter društvom F. Camaur iz Krmina.

Koncerti starinske glasbe se odvijajo v starih cerkvah, palačah, gradovih, skratka v okoljih, ki nekako poustvarjajo atmosfero srednjeveške in renesančne glasbe, izvajalci pa so priznani italijanski in tuji ansambli tovrstne glasbe. Cikel "Musica cortese" bo z nocošnjim koncertom v občinski sejni dvorani v Ronkah, kjer nastopa skupina Ensemble Autrecourt iz Zvezne republike Nemčije nekako na pol poti, saj je zadnji koncert napovedan v torek, 17. t. m.

Razpored glasbenih prireditev v naslednjih dneh je sledeč: jutri ob 21.30 v stolni cerkvi v Krminu, nastopa tržaški ansambel Gallus consort, v nedeljo, 15. julija, ob 21.30 v palači Torriani, nastopa Ensemble starinnoj muziki iz Leningrada, 16. julija ob 21.30 v cerkvi nad Foljanom, nastopa skupina Nuovo ricercare, 17. julija ob 21.30 na goriškem gradu nastopa Ensemble starinnoj muziki.

Vstopnine za omenjene glasbene prireditve ni.

Poletni praznik v Gabrjah

Kulturno društvo Skala v Gabrjah vabi od danes do nedelje na tradicionalni poletni praznik in tekmovanje v košnji. V okviru prireditve so se te dni odvijala športna tekmovanja, konec tedna pa je namenjen v glavnem družabnosti in zabavi. Tako bo drevi (ob

20.30) tekmovanje v briškoli, jutri zvečer pa napovedujejo nastop ansambla misel.

Tekmovanje v košnji bo v nedeljo ob 18. uri, zvečer pa bo v Gabrjah nastopil znani ansambel narodnozabavne glasbe Lojzeta Slaka.

V košnji se bodo pomerili "pravi" kosci in kosice, za hec pa tudi župani nekaterih občin na Goriškem.

Praznik lista Unità

Na Catterinijevem trgu se danes pričena tradicionalni praznik lista Unità, ki se bo sklenil v nedeljo, 22. julija.

V okviru prireditve bodo jutri ob 19. uri predvajali intervju o Mariji Selli (Selič). V nedeljo, 15., in naslednjo nedeljo, 22. julija, bodo v okviru praznika zbirali podpise za referendum za spremembo volilnih zakonov ter za zakonski osnutek o ženski družbi.

Vse dni bodo poskrbeli za prijetno zabavo in igre na srečo. Zadnji dan praznika, 22. julija, pa napovedujejo bogato tombolo.

Porezane gume

V Trziču so v noči od srede na četrtek spet zabeležili vandalsko početje zaenkrat neznanih storilcev. Porezali so gume trem vozilom, parkiranim v Ulici 25. aprila. Oškodovani so bili Osiride Stabile in Daniela Stabile, ki stanujeta v isti ulici, na številki 55 ter Franco Staffuzza, trgovec s sadjem in zelenjavo na št. 60. Slednji je na ulici parkiral tovornjak.

V teku je preiskava. Podobna dejanja se v Trziču ponavljajo kar pogostoma in doslej, v kolikor vemo, policijskim organom še ni uspelo izslediti krivcev.

razna obvestila

Odhod udeležencev letovanja ob morju, v Poreču, bo jutri ob 7. uri izpred avtobusne postaje v Novi Gorici in ob 8. uri iz Seaze.

SSG vabi v četrtek, 19. julija, ob 21. uri v Podgori in v petek, 20. julija, ob 21. uri v Števerjanu na predstavi igre S trebuhu za kruhi. Predstavi bosta na prostem.

izleti

SPD Gorica priredi jutri, v soboto, 14. t. m., in nedeljo, 15. t. m., izlet v Kamniške alpe z vzponom na Grintovec. Vodi Miran Čotar. Prevoz s lastnimi sredstvi. Podrobnejša pojasnila po telefonu 30995.

kino

Gorica

CORSO Zaprt. VERDI 18.00-22.00 »Non più di uno«. R. Pozzetto.

VITTORIA 17.30-22.00 »Guardando quel animale di mia moglie«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt. EXCELSIOR Zaprt. Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.30 »Policijska patrula«. Ob 20.30 »Ljubezenski maratoni«.

SVOBODA Šempeter 20.30 »Besnilo — fratic«. Ob 22.30 »Vročje ustnice«.

DESKLE Ni predstave.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Bassi Rita — Ul. Don Bosco 175 tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU San Nicolò — Ul. 1. maja 94 — tel. 790338.

pogrebi

Danes ob 9.30 Ana Pulec vdova Grendene iz bolnišnice Janeza od Boga v Štandrež.

Soočanje KD-PSI se nadaljuje danes

Krizo v odnosih med krščansko demokracijo in socialisti, ki že skoraj dva meseca paralizira politično upravno dejavnost na Goriškem, bodo skušali rešiti — vsi namreč doslej glasno izjavljajo, da so za stabilnost in sodelovanje — na deželni ravni. Prvi tak poskus je bil včeraj popoldne, ko sta se v Ronkah sešli delegaciji deželnih vodstev KD in PSI, okrepljeni s predstavnikoma pokrajinskih vodstev obeh strank.

Po informaciji, ki smo jo prejeli včeraj zvečer, se bodo pogovori nadaljevali danes dopoldne. Včerajšnje srečanje je bilo koristno in uspešno le v toliko, da sta strani pojasnili svoje poglede in stališča do sicer zapletenega položaja.

Srečanje se bo nadaljevalo danes predvidoma v isti sestavi.

Kot razlog za prekinitve navajajo različne obveznosti članov delegacije, najbrž pa gre za potezo, ki naj bi omogočila posvetovanje na raznih nivojih obeh strank.

Dopolnilo k članku o srečanju SSK in novogoriškega Demosa

V članku "V Novi Gorici pogovori med Demosom in SSK", ki smo ga objavili v sredo, 11. julija, na 8. strani, je zaradi netočnega in nepopolnega navajanja odstavka, ki govori o stikih med Gorico in Novo Gorico, možna drugačna interpretacija od tiste, ki jo je nameraval dati avtor poročila za tisk. Omenjeni odstavek zato objavljamo v celoti:

"Prisotni so tudi izrazili svojo zaskrbljenost glede izjav o stikih med obema mestoma, Gorico in Novo Gorico, predvsem v zvezi s problematiko povojnih pobojev. Želja po čim večjem sodelovanju in tudi po razjasnitvi dogodkov iz preteklosti je velika, vendar je treba biti pri teh stvareh korekten do vseh komponent političnega in javnega življenja".

Skoraj pet let zapora za vodjo zločinske tolpe

Pred goriškim kazenskim okrožnim sodiščem se je včeraj popoldne zaključil proces proti drugi skupini obtožencev (skupno jih je bilo 17), zaradi združevanja v zločinske namene s ciljem organiziranega ilegalnega prehajanja meje s strani tujih državljanov. Kakor smo že včeraj poročali, so proces, na zahtevo zagovornikov, nekako razdvojili. V sredo so sodili, po skrajšanem postopku, prvi skupini. Včeraj je bil reden postopek proti preostali obtoženci. Sodišče je skoraj v celoti sprejelo zahteve tožilca, oziroma v enem primeru zaporno kazen celo povečalo.

Glava tolpe, ki se je ukvarjala z organiziranjem ilegalnega prehajanja meje in z zaposlovanjem tuje delovne sile, v glavnem iz azijskih dežel, naj bi bil 45-letni filipinski državljan Renato Cayabyab, ki so mu sicer sodili v odsotnosti. Med včerajšnjo obravnavo so prišle na dan tudi nekatere podrobnosti o tem, kako se je prevažanje, oziroma tihotapljanje odvijalo. Za vstop v Italijo in zagotovljeno delovno mesto so morali interesi vplačati okrog štiri milijone lir. Z letalom so jih pripeljali iz Manile v Budimpešto, od tam pa po drugih kanalih v Jugoslavijo, iz Jugoslavije pa, v glavnem po morju, na italijansko ozemlje. Zdi se, da je bil vstop v Italijo organiziran tudi preko drugih kanalov. Krog se je sklenil lani spomladi, ko so pri Lignano in blizu Palmamove izsledili večjo skupino beguncev. Na podlagi izjav in ob upoštevanju nekaterih drugih dogodkov v zvezi z uvažanjem tuje delovne sile,

so preiskovalci lahko zarisali delovne mreže pri kateri so z večjimi ali manjšimi nalogami sodelovali, poleg Cayabyaba tudi nekateri jugoslovanski državljani in pa večja skupina Tržačanov.

Sodišče je včeraj izreklo naslednje obsojbe: Cayabyab 4 leta in 10 mesecev zapora in 45 milijonov lir globe, Theo Matas in Josip Martincic (oba sta jugoslovanska državljana) 1 leto in 8 mesecev zapora in 30 milijonov globe, Giovanni Conte, 18 mesecev zapora in 30 milijonov lir globe, Ivan Bankovic in Sandro Battain 9 mesecev zapora in 25 milijonov lir globe. Cayabyabu so nadalje za pet let prepovedali opravljanje javnih služb.

Sodišče je popolnoma opustilo Giovanninja Sassellija, deloma pa Bankovica in Battaina. Vsi bodo morali, solidarno, poravnati sodne stroške.

Včerajšnje razprave sta se udeležila samo obtoženca Conte in Battain. Proces, ki se je včeraj zaključil, najbrž ne bo ne prvi, ne zadnji, saj se je fenomen ilegalnega prehajanja meje in zaposlovanja tuje delovne sile v zadnjem letu še razširil, kljub sprejetju restriktivnih norm in strožjemu nadzorstvu.

Iz bolnišnice

V prometni nesreči, zgodila se je v križišču ulic Torino in Roma v Štaranu, se je resno poškodoval 19-letni voznik motornega kolesa Paolo Zanolla iz Štaranca, Ul. N. Sauro 36/d. Silovito je trčil v fiat 127, ki ga je upravljal 24-letni Massimo Bledig, prav tako iz Štaranca, Ul. C. Battisti 11/a.

Zanollo so zaradi zloma kolka in drugih poškodb sprejeli na zdravljenje s prognozo ozdravitve v treh mesecih.

XXIX. MEDNARODNO TEKMOVANJE ZBOROVSKEGA PETJA »C. A. SEGHIZZI«

GORICA - Avditorij v Ulici Roma od 11. do 14. julija

SODELUJEJO: Bolgarija, Češkoslovaška, Finska, Francija, Jugoslavija, Madžarska, Poljska, Romunija, Litva, Rusija, Sovjetska zveza, Švedska, Italija

PROGRAM:

POLIFONIJA — I., II. in IV. kategorija ZBOROVSKA PRILAGODITEV PESMI USTNEGA IZROČILA Danes, 13. julija, ob 9.30 in 15.30 Jutri, 14. julija, ob 9.30 in 15.30

Vstopnina: za en večer 10.000 lir — za dva večera 15.000 lir

NAGRAJEVANJE IN KONCERT ZMAGOVITIH ZBOROV:

DANES, 13. julija, ob 20.30 — POLIFONIJA □ JUTRI, 14. julija ob 20.30 — FOLKLORA

OBUTVE

GARBIN

VELIKA IZBIRA - KAKOVOST - UGODNE CENE

TRŽIČ

Ul. Oberdan 9 - 11 - 13

Tel. (0481) 791065

Predstavili so tradicionalni mladinski festival Milje v znamenju gledališča

Miljski gledališki festival ali »Gledališče za mladi« oziroma »Mladinsko gledališče«, si je v našem in širšem italijanskem kulturnem prostoru pridobil že svoj renome. In to povsem zaslužen, saj so Milje kar en cel juljski teden prava gledališka delavnica s točno opredeljeno vsebino in cilji. Gre torej za tetrsko vrenje in uprizranje takih del, ki naj bi zainteresirala mladi in vzbudila radovednost tudi starejšega občinstva, saj gledališče skorajda ne pozna starostnih mej in je dostopno vsakomur, če mu le hoče prisluhniti. Tako bo nemara tudi letos, ko festival že trka na vrata in je tudi že znan njegov celotni potek.

Na včerajšnji tiskovni konferenci v miljskem Kulturnem centru sta zbranim kulturnopolitičnim delavcem, novinarjem in drugim navzočim spregovorila o bližnjem miljskem festivalu odbornik za kulturo prof. Giuseppe Cuscito in direktor festivala Orazio Bobbio. Letošnji festival ima že lepo tradicijo, saj je že trinajsti po vrsti in se lahko ponaša z ugledno preteklostjo, saj so na njem sodelovala celo takšna imena, kot so Edoardo de Filippo, Dario Fo ali Lindsay Kemp.

Oba govornika sta poudarila zlasti novo usmeritev, ki jo bivši mladinski festival ubira letos s tem, da poleg docela mladinske tematike daje čedalje več prostora prireditvam za odrasle. Prof. Cuscito je dejal, da je pomemben smoter letošnjih gledaliških dnevo učvrstitev razmerja med festivalom in mestom, kar naj bi skušali doseči ravno s prireditvami širšega interesa, ki bi pritegnile občinstvo vseh starosti, pa tudi z zaključnim večerom, ki bo

potekal v znamenju mestnih godb in sodelovanja domačih solarjev. Tako bo osrednje poletno dogajanje v Miljah skušalo postati nekakšno vozlišče in magnetizacijski pol za celotno območje Alpe-Jadran.

Direktor Bobbio je priznal, da festival v smislu mladinskega festivala že nekaj let umira, saj so ga zasule težnje po poklicnem, večernem, tržnem gledališču na eni strani in po eksperimentalnosti na drugi. Rešitev dileme

je po govornikovih besedah prišla sama od sebe in je preprosta kot odkritje tople vode: v večernem terminu ponuditi program, ki ne bo zanimiv zgolj otrokom, ampak slehernemu obiskovalcu. Tako lahko rečemo, da bo letošnji Miljski festival okvir, znotraj katerega se bo odvijal tudi — a ne samo — nekdanji mladinski festival. Govornikoma je kot predstavnikoma organizatorjev festivala na koncu čestital predstavnik UNICEF.

Vzporedno z brezplačnimi popoldanskimi predstavami za mlajše bo torej ob pol desetih vsak večer potekal program na Marconijevem trgu. Poleg tega bosta tekla tudi dva tečaja za gledališnike in vrsta spremnih prireditev, kot so predvajanje burlesk Stana in Ollia, »mikro-predstave« po mestnih ulicah, dražbe igrač in otroških potrebščin, obvezni nočni piano bar in uvodni koncert 22. julija ter zaključna okrogla miza o mladinskem gledališču 28. julija. Ta dva datuma omejujeta tudi uradno trajanje festivala, čeprav bodo nekatere dejavnosti stekle še prej (seminar o gledališču in glasu se bo začel npr. že v petek, 20. julija).

Letos abonmajev ne bo, zato pa so organizatorji skušali čimbolj zmanjšati cene vstopnic, tako da bo obisk večernih predstav stal 10.000 lir, s popustom za otroke, mlajše od dvanajst let in za starejše s srebrnimi izkaznicami pa

8.000 lir. Za mlajše od šest let je vstop brezplačen. Vstopnice bodo naprodaj na tržaškem uradu U.T.A.T. v Protitjevem podhodu in na blagajnah na Marconijevem trgu v Miljah.

Poleg nastopa tržaškega SSG s predstavo *Razbojniki iz Kardemome*, ki bo 28. julija zaključila sklop mladinskih prireditev, pogledimo še osrednji večerni program festivala. Prvi bodo nastopili v nedeljo, 22. julija, člani rimskega gledališča *Teatro dell'Arte* s svobodno reinterpretacijo Plautove komike. V ponedeljek (23. 7.) nas bosta zabavala ameriška »zonglerja« *Hot & Neon*, v torek (24. 7.) pa nam bo *Teatro dell'Arca* iz Forlija predstavil *Sen kresne noči*. V sredo je na sporedu »protodementni« varieté *Negotiovi oder* genovskega gledališča *Teatro dell'Archivolto*. Četrtek večer bosta zapolnila dva odrska dogodka: *Compagnia Bustric* iz Firenc bo predstavila svojo *Čudovito umetnost varanja*, naturalizirana londončanka *Nola Rae* pa bo nastopila z mimično-plesno zamisljo *Upper Cuts*. Holandska skupina *Donati & Olesen* bo v petek uprizorila igro *Srhljiva lahka noč* (ali *Lahka noč, srh*), festival pa bo zaključilo gledališče *I Carrara* iz Vicenze s *commedio dell'arte La buffa beffa del beffardo beffato*, ki bo na sporedu v soboto. (aš)

Zbirka novel M. Puglja pri Kondorju

Zbirka *Kondor* založbe Mladinske knjige nam v 252. zvezku prinaša izbor novel Milana Puglja pod naslovom *O nekoristnih ljudeh*. Gre za razmeroma kratke prozne zapise, nastale v enem samem lustrumu piščeve kariere, do leta 1916. Po tem letu se je Pugelj posvečal predvsem gledališkemu, režiserskim, prevajalskim in administrativnim opravilom, dokler ni 1929. podlegel bolezni.

Pugelj, rojen v Kandiji pri Novem mestu 1883., se je ukvarjal tudi z glasbo, za njegovo literaturo pa je dokaj značilna avtobiografičnost. Glede na novele v zbirki bi lahko rekli, da nadaljuje izročilo poetičnega realizma, je nekakšen postrealist (v tem času že cveti slovenska moderna, ki je Pugljevu ustvarjanju dokaj tuja). Kot že naslov knjižice pove, so priljubljen Pugljev motiv nekoristni, marginalni individuumi, ki jih je usoda splavila na breg življenja. V nekaterih novelah se žal njegova izreka ne dvigne nad raven tradicije, katere se oklepa, pa četudi bi — sodeč po dejstvu, da gre za izbor — morali sklepati, da so v knjigi zajeti njegovi najboljši dosežki. Morda Pugljevim novelam mestoma zmanjka klenosti, semtertja se lahko zazdijo zvodenelne variacije Čehova ali Tolstojevih povesti, a mnogo duha pokaže v zgodbah, kjer pusti svojemu peresu, da zdrkne v humor in šaljivost. Alenka Koron, ki je izbor uredila, opremila z avtorjevo bibliografijo in biografijo ter napisala spremno besedo, uporabi ob zgodbi *Splavljeni* celo izraz *skoraj gogoljevsko vzdusje*, oznaka pa bi bila primerna vsaj še za zgodbo *Stava*. Njeni trditvi, da bi lahko Pugelj s svojimi vrhunci stal skoraj tik ob Cankarju, je sicer težko pritegniti, vsekakor pa v zgodbah, kakršna je denimo *Fronek*, odločno presega sleherni predvidljivost in pogrošnost, ki ji tudi tradicionalno uveljavljeni veliki slovenske literature niso znali vedno uiti. Peščica novel v pričujočem izboru tako ostaja presenetljivo zanimiva tudi za današnjega bralca, obenem pa ga postavlja pred vprašanje, kaj sploh pomeni utrjena lestvica kanoniziranih pisateljev in na kakšen način jih je doletela apoteoza, to je, po kakšnih kriterijih jih literarna zgodovina pravzaprav razvršča na pomembne, manj pomembne in nepomembne.

ALEKSA ŠUŠULIČ

Slavistični bilten

Četrta številka Biltena Slavističnega društva Trst-Gorica-Videm je v celoti posvečena prispevku društva na obnem zboru SKGZ 17. decembra lani. V jedrnatih obliki Majda Kaučič-Baša predstavi strokovne poglede na najbolj pereče jezikovne probleme tostran meje, najprej pa poda štiri temeljna področja delovanja društva: slovenski jezik v javni rabi, popularizacijo slovenske literature, permanentno izobraževanje članov društva in širjenje informacije o Slovincih v Italiji. Zapis se podrobneje posveča tudi konkretnim dilemam in zadregam. Glede morebitnega jezikovnega razsodišča zagovarja mnenje, da bi prej zavrlo kot okrepilo rabo slovenščine; dotakne se vprašanja, ali naj bo Primorski dnevnik dvojezičen ali ne; pretehta tudi zamisel o dvojezičnih slovenskih šolah in jo zavrže oz. dopolni pod geslom *slovenska šola naj ostane slovenska*. Bilten zaključujejo razpis tekmovanja za Cankarjevo priznanje in druga obvestila.

Festival brez večjega ustvarjalnega naboja

Vrata so se za letošnjim Puljem zaprla in, kot kaže, mora biti to poslednje srečanje v »sedanji obliki«. Koliko zanimivosti je letos Pulj iznesel, je mogoče prešteti na prstih ene roke, to pa je vsekakor premalo za festival, ki mu pravimo vsejugoslovanski. Sploh pa: je še čas za vesoljno kinematografske preglede ene države (dokler pač Jugoslavija še obstoja), na katerih se prikazujejo tako različna dela, ki so tudi nastala iz različnih pobud in načrtov.

Ekstremizirano bi to lahko prevedli v našo razumevanjsko okolje tako: kakšen smisel bi imel festival italijanskega filma, na katerem bi sodelovala bodisi Fellini kakor Renato Pozzetto ali Ciccilina in njene naslednice? Doslej je v jugoslovanski kinematografiji še nekam šlo. Film je bil v principu vseskozi smatran za kulturno dobro, zato je bila na primer srbska »lažja« proizvodnja bolj izjema kot pravilo. Obubožanje jugoslovanskega ekonomskega standarda pa se je pokazalo tudi v kinematografiji, ki ni bila več kos zahtevnejšim projektom, tako da smo letos gledali velik del predstavljenih del posnetih na televizijem ali nizko proračunskem

16 mm traku, ki je bil naknadno napihnen na 35 mm. Zato je slovenska Viba film upravičeno dobila *Areno* za proizvodnjo, ker so bili vsi njeni filmi (razen seveda *Sprajčevega Decembrskega dežja*, ki ga je izvorno posnela ljubljanska TV) na absolutno filmsko profesionalnem nivoju. Upi in načrti za bodoči Pulj so sedaj seveda različni.

Nekateri proglašajo festival, kot je letos bil, za mrtev in zahtevajo vrnitev festivala v osrednji poletni termin, sam Festivalski svet poziva vse zainteresirane faktorje k razpravi, ki bi določila novo fiziognomijo manifestacije, direktorica Gorka Ostojić-Cvajner pa nakazuje pot, v katero so šle za sorodne manifestacije, ki ne premorejo visokega filmskega beslesa: pot v širšo vizualno komunikacijo, ki vključuje tudi video in televizijsko ustvarjanje. To ima svoj smisel tudi v dejstvu, da bi brez televizijskih pobud panorama jugoslovanskega filma bila bore revna.

Bilo pa je letos v Pulju nekaj izjemnih dosežkov, ki so pokazali trdne avtorske osebnosti. Najzanimivejša pojava je bil vsekakor bosanski režiser Bato Cengić. Spomnimo se na njegovo

ve še vedno nepomirljive filme kot *Uloga moje porodice v svetskoj revoluciji* (1971) in *Slike iz života udarnika* (1972), čigar radikalna kritika jugoslovanskega socializma mu je omejočilo delo v filmu do letošnjega *Gluevca smodnika*, oz. *Gluevca baruta*. Tematska angažiranost filma je komaj ujela tempo zgodovinskih sprememb (tema komunistov-partizanov-ubijalcev), režiserska neprekosljivost pa je dobila podporo sijajne fotografije Tomislava Pinterja, ki ga menda niso nagradili, ker je to avtor evropskega in svetovnega formata. Drugi veliki film, ki predstavlja obetajočega režiserja, je bil vsekakor Meja Zorana Maširevića, pri katerem »je bilo sploh kaj gledati«. Velika mizerija pričujoče letine se je namreč zrcalila v klavstrofobičnih in na kost strnjenih filmskih mizanscenah, ki jih mali ekran prenese in tudi favorizira, ki pa na velikem razgalijo vso svojo revščino. Po mnenju zelo številnih je bil tudi *Leto spominov* Bruna Gamulina, za katerega pa se žal moram naslanjati le na mnenja kolegov.

Ko pregledujemo nagrade in dosežke, bije v nas velika odsotnost osrednje srbske (beograjske) proizvodnje, ki ni našla poti do vidnejšega priznanja, ni pa niti imela v puljski areni kakšnega prvorazrednega kasača, kar bi opravičevalo govorjenje o kaki krizi srbskega ustvarjanja. Dejstvo je, da je bosanska kinematografija proizvedla nadpovprečen film, za njo pa se iz različnih razlogov uvrščata slovenska, hrvaška in vojvodinska. O vojvodinski bo še priložnost spregovoriti, hrvaška kinematografija pa je ob *Gamulinovem Poletju* spominov proizvedla spregledano komorni film *Tončija Vrdoljaka*, ki gradi subtilno vzdusje trpkosti in lokalnih posebnosti skozi svojske postopke suverene filmskega ustvarjalca.

Slovenska produkcija je ponovno proslavila zmagovalca-režiserja (Filip Robar-Dorin), predstavila nov režiserski up (Jureta Pervanjo), ki pa ga je žirija smatrala za vrednega *Arene* za filmsko fotografijo. Pervanjev film *Do konca in naprej* ima verjetno največjo vrlo sicer v tem, da se reši »splošno priznane« slovenske hermetičnosti in se vdaja blagemu humorju, vsekakor pa ne dosega ustvarjalskega stremljenja *Umetnega raja* Karpa Godine (*Arena* za montažo), ki pa bo še moral biti navsezadnje ovrednoten kot kulturni film o koncu neke epohe (tiste pred prvo svetovno vojno), ki pušča za seboj pronicljiv vonj smrti. Ob splošnem uspehu slovenskega filma

pa je treba seveda označiti njeno relativnost: kaj bi bilo, če bi se bili predstavili vsi asi jugoslovanskega filma? Vendar pa sama odsotnost (produkcijnska in ustvarjalna) tovrstnih asov priča o srečnem otoku jugoslovanskega severozahoda, ki pa ga po zadnjih vesteh začenja goltati neusmiljenost in brezbriznost plimovanja novonastalih razmer (a o tem kdaj drugič). Po drugi strani pa je dobila svojo razveljavitev kronična preganjavnica slovenskega filmskega novinarstva in kritike, ki prevelikokrat ne zna in ne more najti v lastnih nacionalnih filmskih kolutih niti trenutka užitka in samozavesti.

ALEŠ DOKTORIČ

Na zgornjem posnetku detalj iz filma *Umetni raj*, spodaj pa iz filma *Rad bi bil golob*

Prizor iz filma *Zlomljena mladost* režiserja Marića

Petnajst let po Moserju Italijan spet na čelu kolesarske dirke po Franciji

»Rumeni« Chiappucci

VILLARD DE LANS — Italijansko slavje na Touru se nadaljuje! Potem ko je v sredo Gianni Bugno — prvi Italijan po Coppiju — osvojil gorsko etapo z vzponom na Alp D'Huez, je Claudio Chiappucci včeraj osvojil celotno rumeno majico, kar v zadnjih petnajstih letih ni uspelo nobenemu kolesarju z Apeninskega polotoka. Zadnji Italijan, ki je oblekel dres vodilnega na Touru, je bil takrat še zelo mladi Francesco Moser, in to v uvodnem prologu na kronometer.

Včerajšnji podvig 27-letnega kolesarja iz Vareseja je vsekakor pomembnejši od uvodne Moserjeve zmage iz pred petnajstih let v Charleroiu. Prvič, ker je Chiappucci prevzel vodstvo dirke v naporni etapi na kronometer. Drugič, ker ima dobro minuto prednosti pred dosedanjim vodilnim, Francozom Pensecom, in skoraj sedem minut naskoka nad briljantnim zmagovalcem včerajšnje etape, Nizozemcem Breukinkom. In tretjič, ker manjka do konca dirke le še deset dni. Visoka prednost nad najbolj resnimi nasledovalci (Breukinkom, Delgado, Lemondom, Bugnom) daje mnogo upanja Italijanu za končno zmago, pa čeprav ga od Pariza ločijo še pirenejski vrhovi in predzadnja, 45 km dolga etapa na kronometer okrog jezera Vassiviere.

Ob Chiappucciju je bil nesporni protagonist včerajšnje etape Nizozemec Breukink. »Mojster za dirke na kronometer« (to je bila njegova četrta letošnja zmaga v tovrstnih preizkušnjah), je bil vedno v vodstvu, njegova zmaga je tako povsem zaslužena.

VRSTNI RED 12. ETAPE
1. Breukink (Niz.), ki je prevozil 33,5 km na kronometer od Fontaina do Villard De Lansa v 56' 52" s povprečno hitrostjo 35,345 km na uro, 2. Delgado (Šp.) po 30", 3. Indurain (Šp.) po 54", 5. Lemond (ZDA) po 56", 6. Parra (Kol.), 7. Palacio (Kol.) po 58", 8. Chiappucci (It.) po 1'05", 9. Brunyeel (Bel.) po 1'17", 10. Montoya (Kol.) i.č., 11. Alcalá (Meh.) po 1'22", 12. Marie (Fr.) po 1'26", 13. Lance (Fr.) po 1'37", 14. Boyer (Fr.) po 1'53", 15. Rooks (Niz.) po 2'06", 22. Bugno (It.) po 2'42".

SKUPNA LESTVICA
1. Chiappucci (It.) v 49.24'08", 2. Pensec (Fr.) po 1'17", 3. Breukink (Niz.) 6'55", 4. Lemond (ZDA) 7'27", 5. Delgado (Šp.) 9'02", 6. Alcalá (Meh.) 10'44", 7. Bugno (It.) 10'48", 8. Criquelion (Bel.) 11'23", 9. Lejarreta (Šp.) 12'46", 10. Hampsten (ZDA) 13'58", 11. Cabestany (Šp.) 14'08", 12. Parra (Kol.) 14'11", 13. Boyer (Fr.) 14'24", 14. Chozas (Šp.) 14'40", 15. Rooks (Niz.) 14'55".

Na sliki (AP): Claudio Chiappucci

Udinese že spet trepeta

Zvezni tožilec Italijanske nogometne zveze FIGC je včeraj obtožil predsednika Udineseja Giampaola Pozza in samo videmsko društvo športnih nepravilnosti v zvezi s tekmo Lazio - Udinese, ki so jo odigrali 22. aprila letos in se je zaključila neodločeno brez golov. Zvezni tožilec se je odločil za sklep na podlagi izvidov preiskovalnega urada FIGC. Pozzo in Udinese sta obtožena, da sta kršila prvi in drugi odstavek 2. člena zakonika o športni pravici.

Po nekaterih neuradnih vesteh je bil Pozzo osumljen, da je v tednu pred tekmo Udineseja z Lazioom večkrat telefonsko iskal predsednika Lazio Calleria, da bi se sporazumno domenila za »ugoden razplet na igrišču«. Le-to naj bi koristilo obema družtvoma, predvsem pa videmskemu, ki je krvavo potrebovalo točke, da bi se otrešlo izpada. Kljub točki iz Rima pa se je moral Udinese posloviti od A lige.

Po tej novi aferi, ki nima kaj opraviti s športom, Udinese spet tvega, da ga bo dosegla roka športne pravice, kot ga je že pred nekaj leti, ko je v A ligi štartal z -9 točkami kazni.

Objava koledarja prvenstva A-1 lige neprijetno presenetila tržaški Stefanel

Košarka v sezoni 1990-91

RIM — Italijanska košarkarska liga je včeraj objavila koledar prvenstev A-1 in A-2 lige za prihodnjo sezono. Prvo kolo bodo odigrali 23. septembra, prvenstvo pa se bo zaključilo 21. maja 1991 z morebitno peto finalno tekmo končnice. Regularni del prvenstva se bo zaključil 3. aprila 1991, prvi del pa 23. decembra letos. Prvoligaši bodo odigrali 26 tekem ob nedeljah, trikrat bodo igrali v sredo (17. oktobra, 21. novembra in 3. aprila), eno kolo pa bodo odigrali v soboto (30. marca, dan pred veliko nočjo). Play off in play out se bosta začela v nedeljo, 7. aprila.

Pred objavo koledarja prvenstva A-1 lige je vladalo med tržaškimi košarkarskimi navijači veliko pričakovanje za uvodne tekme Stefanela po vrnitvi med najboljše italijanske košarkarske klube. Po objavi so si bili tako pri društvu kot v navijaških vrstah doma lahi vsi enotni, da slabšega začetka skoraj ne bi bilo mogoče »zrežirati«. Stefanel bo odigral uvodno tekmo doma proti rimskemu Messaggeru, ki se je letos močno okrepil. Zatem bo gostoval v Cantùju, v tretjem kolu pa bo gostil italijanskega prvaka Scavolinija. V četrti tekmi se bo v gosteh spoprijel s podprvakom Rangerjem iz Vareseja. Tržačane čaka torej »strašen« začetek.

Pri Stefanelu so nam včeraj ob odsotnosti trenerja Tanjevića povedali, da jih je tako težaven uvod neprijetno presenetil, dodali pa so, da je pač to značilnost A-1 lige, v kateri ni lahkih tekem. »Navsezadnje bo mogoče za nas še prednost, če se bomo najprej oddržali najbolj tehkih nasprotnikov,« so poudarili s ščepcem optimizma.

Pari prvega kola A-1 lige
Viola Reggio Calabria - Libertas Forli, Auxilium Turin - Knorr Bologna, Libertas Livorno - Shampoo Clear Cantù, Sidis Reggio Emilia - Philips Milan, STEFANEL TRST - II Messaggero Rim, Napoli Basket - Antifurti Ranger Varese, Pallacanestro Firenze - Scavolini Pesaro, Benetton Treviso - Phonola Caserta.

Tekme Stefanela v naslednjih kolenih

2. kolo: Shampoo Clear Cantù - STEFANEL; **3. kolo:** STEFANEL - Scavolini Pesaro; **4. kolo:** Antifurti Ranger Varese - STEFANEL; **5. kolo:** STEFANEL - Pallacanestro Firenze; **6. kolo:** STEFANEL - Phonola Caserta; **7. kolo:** Auxilium Turin - STEFANEL; **8. kolo:** Viola Reggio Calabria - STEFANEL; **9. kolo:** STEFANEL - Napoli Basket; **10. kolo:** Sidis Reggio Emilia - STEFANEL; **11. kolo:** STEFANEL -

Libertas Livorno; **12. kolo:** Benetton Treviso - STEFANEL; **13. kolo:** STEFANEL - Libertas Forli; **14. kolo:** STEFANEL - Knorr Bologna; **15. kolo:** Philips Milan - STEFANEL.

Pari prvega kola A-2 lige
Arimo Bologna - CCSA Arese, Lotus Montecatini - Benetke, Aurora Desio - 2.000 Livorno, Glaxo Verona - Fernet Branca Pavia, AP Fabriano - Basket Brescia, Banca di Sardegna Sassari - Kleenex Pistoia, Ticino Siena - Corona Cremona, Pallacanestro Trapani - Centri Emmezeta Videm.

Zmagi Italije in Jugoslavije

KUCHING — Jugoslavija in Italija sta zmagovito začeli žensko svetovno košarkarsko prvenstvo v Maleziji. Jugoslovanke so v B skupini zlahka odpravile Zaire s 64:39 (30:19), Italijanke pa so v A skupini po ogorčenem boju premagale žilavke Bolgarke s 67:63 (27:31). »Azzurre« so se z zmago otresele neposrednega nasprotnika za vstop v finalno skupino. Danes se bodo spopadle še z Avstralijo, ki je sedaj njihov najnevarnejši tekmelec v skupini.

V drugi tekmi B skupine je Kuba nepričakovano premagala Kitajsko z 88:84. Jugoslovankam bo torej proti Kubankam še trda predla.

Včerajšnji izidi: A SKUPINA: Avstralija - Malezija 92:27, Italija - Bolgarija 67:63; **B SKUPINA:** Jugoslavija - Zaire 64:39, Kuba - Kitajsko 88:84; **C SKUPINA:** ZDA - Senegal 106:36, CSFR - Republika Koreja 67:60; **D SKUPINA:** SZ - Japonska 103:79, Kanada - Brazilija 44:56.

Floret ekipno: Italijani prvi

LYON — Na svetovnem prvenstvu v sabljanju je Italija osvojila zlato kolajno v floretu ekipno. Italijani so v finalu tesno premagali Poljsko z 8:7. Točke za »azzurre« so dosegli Borella (2 zmagi), Puccini (3), Cipressa (1) in Cervi (2), medtem ko najbolj prestižni italijanski sabljač Mauro Numa zaradi poškodbe ni nastopil.

V boju za tretje mesto je SZ odpravila ZRN. Italija je doslej osvojila eno zlato, tri srebrne in eno bronasto kolajno.

LESTVICA FLORETA EKIPNO: 1. Italija, 2. Poljska, 3. SZ, 4. ZRN, 5. Madžarska, 6. Kuba, 7. NDR, 8. Koreja.

Chianese ni prepričal

Neapelčan s stalnim bivališčem v Trstu Biagio Chianese je sinoči na mednarodni boksarski prireditvi v tržaški športni palači sicer po točkah premagal Mehikanca Joseja Mirelesa, vendar pa strokovnjakov ni prepričal. Dvoboj je trajal osem krogov.

Chianese (29 let) naj bi se v kratkem potegoval za naslov evropskega prvaka, vendar za zdaj ne kaže, da bi bil v zadovoljivi formi.

Pogovor s trenerjem jugoslovanske košarkarske reprezentance Ivković: »...čakajoč na Divca, Dražena Petrovića in Radjo«

Trener jugoslovanske košarkarske reprezentance Dušan Ivković (desno) v pogovoru z italijanskim »kolego« Sandrom Gambo pred tržaško tekmo obeh reprezentanc (Foto Križmančič)

TRST — Torkova tekma z Italijo je bila za jugoslovansko košarkarsko reprezentanco prva etapa na poti proti svetovnemu prvenstvu, ki bo od 8. do 19. avgusta v Argentini. Jugoslavija je bila vključena v A skupino: v Santa Feju se bo v izločilnem delu pomerila s Portorikom, Venezuelo in Angolo.

Po torkovem maratonskem boju v športni palači na Čarboli in po nesrečnem porazu smo trenerja jugoslovanske vrste povprašali za dosedanjimi poteki priprav »modrih« in za nadaljnje »obveznosti« v jugoslovanskem taboru pred začetkom prvenstva.

Kako so doslej potekale priprave?

»Najprej smo trenirali v Poreču, zatem na Rogli, končno pa je prišel na vrsto še Novi Sad. Treningi so bili diferencirani. Na Rogli smo na primer posvetili dve tretjini dela pridobivanju moči in aerobnim kapacitetam, eno tretjino pa individualni in kolektivni tehniki in taktiki. V Novem Sadu je bilo delo obratno razporejeno, poleg tega pa smo posvetili veliko časa pridobivanju eksplozivnosti in hitrosti in skoku. Ti napori so bili zelo intenzivni. Rekel bi, da smo doslej dobro delali.

V tem času nismo odigrali trening tekem, čeprav smo si to želeli. V programu smo imeli nekaj tekem z ameriški ekipami v Italiji, ki pa so — predvsem zaradi mundiala — odpadle. Srečanje z italijansko reprezentanco je bilo tako prvo po daljšem obdobju priprav. Prav zato, ker je bilo prvo in smo imeli za nasprotnika dobro ekipo, je bilo za nas v mnogočem zelo težko. Kljub temu pa mislim, da je bila tekma zelo koristna, in to za obe reprezentanci.

V Trstu ste nastopili brez treh »velikih« Petrovića, Divca in Radjo. Bodo le-ti nastopili v Argentini?

»Radja gotovo, Petrović in Divac pa po vsej verjetnosti tudi. Dino je redno treniral na pripravah, v Trst pa ga ni bilo, ker je moral nujno odpotovati v Združene države zaradi nekaterih poslov z ekipo Boston Celtics. Po dogovoru bi se moral priključiti reprezen-

tanci v Španiji, na turnirju v La Coruni.

Petrović in Divac sta odvisna od matičnih klubov. Mi smo dobili dovoljenje njunih klubov za nastop na svetovnem prvenstvu, ob tem pa ne moremo mimo obveznosti, ki jih imata igralca do lastnih društev. Vsekakor pa je zelo verjetno, da bomo v Argentini nastopili v popolni postavi.

Bo njihov kasen prihod vplival na igro jugoslovanske reprezentance?

»Seveda, saj ne bi moglo biti drugače. Vsekakor pa menim, da bosta lahko Petrović in Divac le kvalitetno dvignila nivo naše igre, kar je za tako tekmo, kot je svetovno prvenstvo, nadvse koristno. V Argentini bo prevladoval »ameriški« način igranja, s tem načinom igranja pa imata Dražen in Vlade že bogate izkušnje.

So vaše priprave pogojevale poškodbe?

»Poškodbe so del igre. Sprjazniti se je treba z njimi. Markovića so imele v kleščah od vsega začetka priprav; Jovanović čuti bolečine v kolenu; Zdovc dva tedna ni treniral. Še dobro, da se nista poškodovala Paspalj in Danilović, ki sta se kasneje priključila reprezentanci.

A Paspalj v Trstu ni zaigral najbolje...

»Paspalj potrebuje mnogo tekem, da se primerno ogreje. Tokrat je mnogo grešil, a bo imel še čas, da popravi svoj met.

Kakšna je nadaljnja pot jugoslovanske reprezentance pred svetovnim prvenstvom?

»Po tekmi v Pulji proti Italijanom bomo odpotovali v Španijo. Na pot bo šlo 14 reprezentantov. Tu bomo med drugim igrali tudi proti Sovjetski zvezi (v Tenerifeju). Zatem se bomo preselili v Združene države Amerike, kjer bomo v Seattlu sodelovali na Igrah dobre volje. Košarkarski turnir bo na teh Igrah zelo kvaliteten; na njem bodo nastopile domala vse najboljše reprezentance. Nato bomo nadaljevali priprave še v Vancouveru, od koder bomo z 12 reprezentanti odpotovali v Argentino.« (m. k.)

obvestila

ODBOJKARSKA KOMISIJA PRI ZSSDI

obvešča, da so še v teku vpisovanja za odbojkarški tečaj za začetnike, ki bo od 5. do 15. septembra 1990 na Stadjonu 1. maj v Trstu (za mestne otroke) in v športnem centru v Zgoniku (za otroke iz okolice). Zainteresirani se lahko prijavijo v uradu ZSSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 767304 ali pri matičnih društvih.

JK ČUPA

organizira tečaj windsurfa za mladince in odrasle. Tečaj bo od 16. do 20. julija v Sosljanskem zalivu. Vpisovanje in informacije na tel. št. 200418 (Ksenija).

SZ JADRAN

obvešča, da bo tudi letos košarkarski tečaj v Pulju pri IBA (International Basketball Academy). Prva izmena (letniki od 73 do 76 od 19. do 26. 8., druga izmena (letniki 1977/78/79) od 26. 8. do 2. 9.1990. Interesenti naj se telefonsko javijo na urad ZSSDI, tel. 767304, v dopoldanskih urah.

SZ JADRAN

obvešča, da bo Jadranov urad v Prosvetnem domu na Opčinah zaprt do 31. t. m.

konjske dirke - konjske dirke

1. Montegiorgio (kasaška dirka): Naš favorit je Don Lurio (skupina 1), ki je zelo hiter in v izredni formi. V skupini X pozor na Favolella Af., ki bo štartal ob ograji. Kot morebitno presenečenje iz skupine 2 naj omenimo Gran Maestra.

2. Montegiorgio (kasaška dirka): Opozarjamo na Iperiona Rea (skupina 2), zaradi dobrega voznika in dobre štartne pozicije. Boril se bo z Godwinom Or (skupina X), ki je nesrečno izgubil na zadnji dirki, a ima dober fini. V skupini 1 bi lahko presenetil Flusano.

3. Cesena (kasaška dirka): Favoriti za zmago so edei di Gloria (skupina 1), Ivonin (skupina X) in Dimomo (skupina 2).

4. Rim (kasaška dirka): El Gringo CM (skupina 1) je daleč najbolj renomiran med udeleženci dirke. V skupini X bi znal presenetiti Gome, v skupini 2 pa Iuni Gianni.

5. Montecatini (kasaška dirka): napoved te dirke je zelo tvegana. Največ možnosti imajo Gravino (skupina 1), febo del Ronco (skupina X in Gerarchia (skupina 2).

6. Treviso (kasaška dirka): Edward Biz (skupina 2) bi lahko izkoristil dobro štartno pozicijo. Iz skupine 1 naj omenimo Dattera, iz skupine X pa Ianno.

DIRKA TRIS

Naši favoriti: Shalbaya (št. 9), Nastro Azzurro (14), Nylon (15). Dodatek za sistemiste: Ulzana (19), I am on fire (3), Rosaura (5).

totip

1. — prvi	1
— drugi	2 X
2. — prvi	2
— drugi	1 X
3. — prvi	1 2
— drugi	X
4. — prvi	1
— drugi	X 2
5. — prvi	1
— drugi	X 2
6. — prvi	2
— drugi	1 X

Sandi Rauber o svojem prestopu v košarkarsko A-2 ligo

Izbira ni bila težka

Še kakšen mesec nazaj se je o tem samo šušljalo, pred kratkim je vest dobila uradno veljavo, dokončno potrjuje pa po tiskovnem sporočilu športnega združenja Jadran: Sandi Rauber se seli v Livorno, kjer bo v prihodnji sezoni oblekel dres košarkarskega A-2 ligaša Garessio 2000, ki se je letos uvrstil na četrto mesto v drugi jakostni skupini prvoligašev, pod vodstvom Maria de Sistija, »starega lisjaka« košarkarskih parketov, ki je nekaj sezon odslužil tudi v Trstu, kjer je, med drugim, zaupal sposobnostim Borisa Vi-teza in ga poslal na igrišče v takratni A-1 ligo.

Da bi kaj več izvedeli o tem, zaenkrat zadnjem prestopu slovenskega košarkarja v svet dejanskega poklicnega športa, smo se obrnili kar neposredno na Sandija Rauberja.

»V začetku junija so me odborniki Livorna poklicali in mi predlagali prestop v njihove vrste. Sam sem takoj pristal, nato pa je bilo potrebno še nekaj časa, dokler sta se društvi sporazumeli okrog vseh podrobnosti. Prejšnji četrtek se je vse izteklo v najlepšem redu, tako da sem šel v Livorno in podpisal pogodbo.«

Kaj pa formalna plat prestopa? Je to posojilo ali pa dokončni odstop?

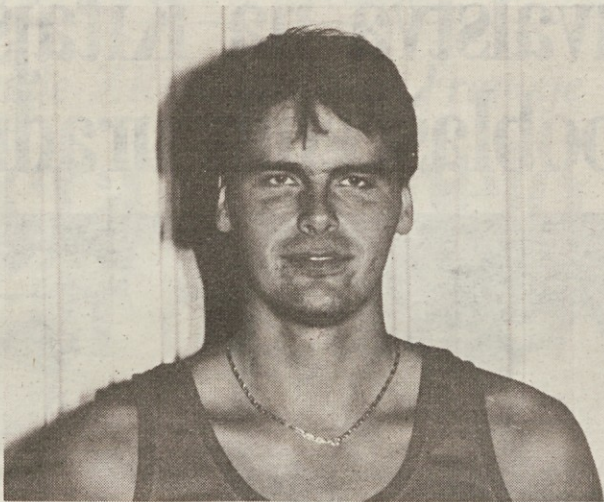
»Društvi sta se sporazumeli za enoletno posojilo. Zdi se mi, da so v Livorno predlagali odkup, vendar da je Jadranovo vodstvo pristalo na enoletno posojilo s pravico do nadaljnjega dokončnega odkupa. To pomeni, da se bo o dokončnem odkupu oz. vrnitvi v Trst razpravljalo šele ob koncu prihodnje sezone. To tudi zato, ker Jadran na tak način štiti svoje igralce, ki dobijo možnost vrnitve v primeru, da bi se prestop ne obnesel.«

Kako pa je sploh prišlo do tega, da se prvoligaš iz Livorna poteguje prav zate?

»Pravzaprav gre za neke vrste srečnega naključja. Opozvalci kluba so si med sezono ogledali nekaj naših tekem in to predvsem zato, da bi spremljali Battinija, ki so ga lani odkupili od Stefaneta. Na teh nekaj tekmah jim je bila moja igra očitno všeč, odtlej pa se je vse razvilo do pravkar sklenjenega dogovora z Garessiom 2000.«

V italijanskem športnem in ne samo športnem časopisu so pisali o prestopu Jadranovega beka, nekje celo o Jadranovem playmakerju v dresu Livorna. Zdi se mi, da si ti vsekar bolj doma na krilu...

»O tem sem tudi sam nekaj prebral. Resnici na ljubo pa se o tem še nisem pogovarjal s trenerjem. Doslej sem se srečal z dvema odbornikoma, s katerima smo se sporazumeli predvsem o pogojih pogodbe. Res je sicer, da mi je eden nakazal možnost, da bi se preizkusil na mestu graditelja

igre. Jasno pa je, da je moja »naravna« vloga na mestu visokega beka ali malega krila.«

Doslej si bil ti redno zaposlen, poleg tega pa si vsak dan našel čas za treniranje. Kako si rešil probleme v zvezi s službo?

»Glede službe sem dal odpoved, ker ni bilo mogoče drugače. Treba je bilo pač izbrati eno ali drugo. Odločil sem, da poskusim skok v profesionalno košarko. Moram tudi priznati, da upoštevajoč veliko željo in navdušenost, to sploh ni bila tako težka izbira. Nisem preveč razmišljal in tudi velikih dvomov ni bilo z moje strani. Osebnost sem zadovoljen ter mirno in spokojno pričakujem začetek priprave.«

Razen tebe je klub najel še kakega novega igralca?

»V glavnem je ostalo ogradje lanske postave. Najeli so še Leonarda Sonaglio, izkušnega beka, ki je lani igral za Firence. Vsi ostali pa so nastopali že lani.«

Sandi Rauber bo do konca meseca še doma, nakar bo v začetku avgusta odpotoval v Livorno, kjer bo zbor igralcev pred novo sezono. 5. avgusta bo ekipa odpotovala na priprave v Garessio, gorski kraj v Piemontu. Tam se bo tudi dejansko začela Sandijeva avantura med prvoligaši.

(Cancia)

Pri Juventini razmišljajo o novi sezoni

Nov trener pristaš conske obrambe

V času, ko je spomin še živ na pravkar sklenjeno svetovno prvenstvo in ko vsepovsod prirejajo poletne turnirje, se nogometna amaterska društva pripravljajo na novo sezono. Sklepajo se prvi dogovori in kupoprodajna borza začenja pogajati svoje kolesje.

Štandreska Juventina bo tudi v novi sezoni edina predstavljala zamejski nogomet v prvi amaterski ligi. Postava predsednika Lada Marchija je namreč lani dokaj uspešno prestala krstno sezono in si povsem zaslužno zagotovila obstanek v tej kategoriji. Štandrežci so kljub neizkušnosti velike večine igralcev pokazali, da razpolagajo z dobrim kolektivom. Nič čudnega torej, če je vodstvo imelo največ »težav« s trenerskega vidika, ne pa z igralci.

Dvojica Ruggero Grion in Giorgio Tavcar, ki je ekipo pripeljala iz 3. v 1. amatersko ligo, je po nekaj mesecih zapustila prizorišče štandreske ekipe in na njuno mesto je prišel Claudio Mian. Bivši trener San Canziana v Štandrežu ni imel velike sreče, tako da je ekipa zabeležila serijo negativnih rezultatov in zdrknila povsem nizko na lestevici. V nasprotju z vsemi pravili sta Miana ponovno nadomestila Grion in Tavcar, ki sta ekipo srečno pripeljala iz nevarnih položajev spodnjega dela lestvice.

Da bi se delno izognilo morebitnim neveselostim tudi v tej sezoni, je vodstvo štandreskega društva, kot prvo potezo, uredilo položaj trenerja. Ruggera Griona bo nadomestil Bruno Campi, ki je v goriških športnih krogih precej znan, tako kot igralec in zadnja leta tudi kot trener. Svoj največji uspeh je Campi, ki je pristaš conske igre, dosegel pred dvema sezonama, ko mu je za las ušlo napredovanje (vodil je Cormonese) v meddeželno ligo.

Prihod mladega, a izkušenega trenerja bi moral Juventini tudi v tej sezoni zagotoviti obstanek v ligi.

Juventinov libero Moreno Trevisan

Predsednik Lado Marchi nam je povedal, da v zvezi z igralci ni bistvenih novosti. Izjemo predstavlja branilec Tomasi, ki namerava opustiti nogomet. Zdi se, da bo Campi razpolagal z veliko večino igralcev, ki so lani nastopili v tem prvenstvu. Sicer niso izključene novosti, saj se bo prestopni rok zaključil nekje avgusta in za dogovore je še precej časa. Prvenstveno pa se društvo zanima za okrepitev obrambe in napada, ki je bil lani najbolj ranljiva točka moštva.

Sicer štandreske nogometne delavce skrbi tudi vprašanje domačega igrišča. Pred meseci so se namreč začela obnovitvena dela, ki pa so beležila že prve zastojke. Obstaja namreč nevarnost, da bodo dela trajala dlje kot je bilo predvideno in da bo Juventina tudi v sezoni 1991/92 domača srečanja odigrala »na tujem« (r. p.)

Siremina jadralka na finalnih selekcijah optimistov

V Pescari koristna izkušnja za Sabadina in Močilnika

PESCARA — Z državne selekcije za nastop na mednarodnih tekmovanjih se mlada predstavnica Sirene v razredu optimist Nevio Sabadin in Andrej Močilnik resnici na ljubo vračata z nekoliko manjšim uspehom od pričakovane, a obogatena z dragocenimi izkušnjami, ki jima bodo prav prišle v prihodnji sezoni, ko bosta še naprej lahko tekmovala s to vrsto jadrnic.

V konkurenci 98 najboljših tekmovalcev iz vse Italije sta se slovenska jadralka uvrstila takole: Sabadin je bil 52. (z uvrstitvami na 37., 25., 57., 58., 64., 58., 65. in 36. mesto), Močilnik pa 64. (28., 88., 80., - 42., 44., 42., 66.).

Treba je reči, da so neobičajne vremenske razmere nekoliko otežila vse tekmovalce 11. cone, iz katere prihajata tudi člana Sirene. Pred Pescaro je namreč pihal močan veter (9 do 10 m/sek) in morje je bilo zelo razburkano. Skratka, čisto drugačne razmere, od tistih, na katere so vajeni tekmovalci s severnega Jadrana. Da je temu tako priča tudi podatek, da je med tekmovalci 11. cone najboljši rezultat dosegla zelo solidna Laura Nervi (Pietas Julia), bila pa je šele 44.

Kar se tiče nastopa naših jadralk je treba še omeniti, da je prišla do izraza njihova neizkušnost, ki je posledica prejšnjega števila nastopov na tako zahtevnih vsedravnih tekmovanjih. V Pescari so opravili kar osem regat v šestih dneh in na dan je prišla utrujenost, ki je botrovala nepotreb-

nim napakam pri upravljanju optimistov. Vsekar predstavlja za naša tekmovalca že sam nastop v Pescari lep uspeh, nova priložnost pa se jim ponuja že konec tedna v Ericle na prvi selekcijski regati za DP.

Na pokalu Sirena

Bogatčeva 2.

Na tradicionalnem »Pokalu Sirena« v priredbi našega barkovljanskega društva so izpeljali tri regate v razredih europa in laser. Prvi dve sta bili v soboto ob ugodnem vetru (4/5 m/sek), tretja pa v nedeljo (2/3 m/sek).

Skupno je nastopilo 22 jadralk. Zadovoljiva je bila zlasti udeležba na tekmovanju za razred europa (15), ki je štel tudi za consko prvenstvo.

V razredu europa je zmago slavil Izolčan Benčič (Burja), druga pa je bila Siremina jadralka Arianna Bogatec. V razredu laser je zmagala Tržičanka Spangero. V tem razredu so samo v nedeljo tekmovali tudi člani JK Čupa Daniele Toscano (ki je bil drugi), Adriano Ferfolja in Igor Marušič.

EUROPA: 1. Benčič (Burja) 3 točke; 2. Bogatec (Sirena) 13,7; 3. Stefani (SVBG) 25,7; 11. Guštin (Sirena) 46,7.

LASER: Spangero (Cosulich Tržič) 5,7 točke; 2. Rivoli (Ausonia Gradež) 8,7; 3. Rivoli (Ausonia Gradež) 16,7.

Na prvi selekcijski regati za najmlajše jadralkice 11. cone v Sesljanskem zalivu

Ob udeležbi 40 jadralk 12 društev zelo dober uspeh Čupinih tekmovalcev

Sesljanski zaliv je tudi minuli konec tedna bil prizorišče lepe športne prireditve. JK ČUPA ter S.N.P.J. sta skupaj organizirala prvo letošnjo selekcijsko regato za najmlajše jadralkice.

Regate se je udeležilo kar 40 tekmovalcev v predstavnstvu dvanajstih klubov iz cele XI. cone italijanske jadralske zveze. Tako so v soboto in nedeljo v Sesljanskem zalivu spet zaplapolala jadra optimistov in »malik jadralki« so se športno borili za doseg čimvišjih mest.

Čupini jadralki so zopet potrdili, da sodijo med protagoniste letošnje sezone.

Na sobotni preizkušnji smo zabeležili dva odlična rezultata »naših«. Zoran Bandelj je zasedel tretje, Andrej Petaros pa četrto mesto. V tem plovu je bil najboljši Davide Bivi (S.N.S.G.), na drugo mesto pa je pristal Tommaso Ghetti (A.V.L.).

Uspeh naših tekmovalcev je botroval še prijetnejšemu razpoloženju članov in prijateljev, ki so se udeležili društvenega praznika, ki je bil prav v soboto zvečer v prostorih Čupe.

V nedeljo je regatni odbor zopet postavil boje, da bi lahko izpeljali še drugi plov.

Ta je bil taktično zelo zahteven zaradi skromnega in spremenljivega vetra. Tekmovalci so imeli nemalo težav, predvsem v prvi polovici regate.

Po drugem plovu je na končni lestvici prišlo do nekaj sprememb. Zmagal je Ghetti, drugo mesto je zasedel

Bivi, medtem ko je tretje mesto osvojil Andrej Petaros. Takoj za njim pa se je uvrstil Zoran Bandelj.

O Zoranu moramo povedati to, da trenira le eno leto, zato je njegova uvrstitev res hvale vredna.

Barve našega kluba so branili še: Ana Žerjav, Johana Križnič, Diego Montagner, Alessio Pincin ter Kristjan

Kovačič.

Cela Čupina ekipa bo konec meseca nastopila na drugi selekcijski regati v Benetkah. Tekmovalci, ki bodo zbrali najmanjše število točk, si bodo priborili pravico do nastopa na državnem prvenstvu. (P. D.)

Na sliki (foto Magajna): prizor s Čupine regate v Sesljanskem zalivu

Gajin turnir. Hill sport nov dokaz vitalnosti našega kraškega teniškega društva

Predstavniki trgovine Hill sport izročajo pokal zmagovalcu turnirja Azzopardu (TCT)

Gajin član Aleš Plesničar je bil najboljši udeleženec turnirja med mladimi (Foto Mario Magajna)

S prijatno družabnostjo, ki je sledila nagrajevanju prvovrščenih, se je zaključil v Gajnem športnem centru deželni teniški turnir za ne kvalificirane igralce Hill Sport. Od 117 vpisanih sta si priborila finale Gabrio Azzopardo od društva TCT in Stefano Radoicovich od škedenjskega AIT. Kot predvideno, je bilo srečanje zares zanimivo, predvsem v prvem setu, ki se je odločil komaj v tie-breaku v korist Radoicovicha. V nadaljevanju je prišla do izraza večja izkušnost in bolj tehnična igra Azzoparda, rezultat 6:2, 6:1 pa je bil gotovo prestrog za Radoicovicha, ki se je do konca upiral nasprotnikovim napadom.

Pred nagrajevanjem, na katerem so bili prisotni med drugimi tudi predsednik Gaje Stani Kalc, tajnik Deželne teniške zveze Ubaldo Lai, predsednik ZSSDI Odo Kalan in predstavnik sponzorja trgovine Hill Sport, je Jurij Kufersin podal poročilo o poteku turnirja in se zahvalil za sodelovanje sodniku tekmovanja Riontinu, ki je skozi ves teden sodeloval z Borisom Košuto zato, da so se srečanja odvijala brez problemov. Gosta Lai in Kalan sta podčrtala delavnost Gajinih odbornikov, ki so se lotili odgovornega in zahtevnega dela ob kritju dveh igrišč. Gajina teniška sekcija se vedno bolj uveljavlja v mestni teniški realnosti, predvsem po zaslugi mladih tekmovalcev in prav tem sta zaelela še obilo uspehov. Po govoricah in pozdravih, so prvovrščenim izročili pokale in kupne bone trgovine Hill Sport. Pokal je prejel tudi Aleš Plesničar od Gaje kot najbolje uvrščen under 14.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir, v SFRJ številka 5 - din, naročnina za zasebnike mesečno 70 - din, polletno 390 - din, letno 780 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir, imančni in legalni oglaš: 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

petek, 13. julija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-500 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaje in tiska ZTT Trst

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Na podlagi lanskih številk sklepajo, da je Kitajcev že več kot 1,2 milijarde

Podatke o številu prebivalstva na Kitajskem zbira osem milijonov pooblaščenih uradnikov

PEKING — Za vsako državo predstavlja popis prebivalstva ne majhen organizacijski napor, kaj to pomeni za Ljudsko republiko Kitajsko, pa si lahko samo predstavljamo. Ne gre toliko za število prebivalstva, kolikor za pogoje, v katerih morajo delati pooblaščenec ocenjevalci in za okoliščine, ki so Kitajce prisilile, da marsikdaj zamolčijo realno število družinskih članov.

Te dni se po Kitajski »potepa« kar sedem milijonov ocenjevalcev, izid popisa pa bo prevedoma znan šele konec oktobra. Že sedaj pa se mnogi sprašujejo, ali bo rezultat verodostojen, oziroma koliko se bo oddaljeval od dejanskega števila Kitajcev. Zadnji uradni podatki se nanašajo na lanski december in govorijo o milijardi 111 milijonih 910 tisoč prebivalcev. Funkcionarji pa so prepričani, da je ljudi več kot 1,2 milijarde. Največje težave imajo pri popisu prebivalstva s pođe-

želja, ki predstavlja kar 75 odstotkov Kitajcev. Neustavljivo demografsko naraščanje je oblasti prisililo, da z zakonom prepovejo več kot enega otroka v družini. Že za drugega je treba plačati davek, v višini povprečnega vsedržavnega osebnega dohodka. Za nekatere kmete je to predstavlja veliko breme, zato so drugorojenega otroka, še zlasti, če je to bila deklica, brez večjih predsodkov umorili.

Zakoni pa očitno niso zalegli, saj se je življenjski standard izboljšal, potem ko je država sredi sedemdesetih let začela kmetom razdeljevati državno zemljo. Kmečke družine so se spet začele množiti, tako da je osrednje kmečko glasilo decembra 1988 opozorilo, da družine s štirimi in več otroki niso več izjema. Ljudje so se kaznimi in davkom izognejo s podkupninami državnim funkcionarjem, ki je v matično knjigo vpisal samo prvorojence.

Vzporedno s prebivalstvom narašča tudi nepismenost (AP)

Telefonske žetone bodo zamenjale kreditne karte

RIM — Telefonski žetoni nam kmalu ne bodo več obteževali torbic in denarnic. Družba za telekomunikacije SIP je včeraj predstavila novost, ki bo do leta 1992 popolnoma nadomestila žetone in kasneje morda tudi magnetne kartice, ki so si v zadnjih dveh letih kar dobro utrle pot med uporabniki.

Novost predstavlja telefonska kreditna kartica, ki je na las podobna bančni. Lastnik bo ob naročilu dobil osebni kodeks, s katerim se bo »predstavil« telefonski centrali, s kreditno kartico pa bo lahko telefoniral v 26 držav, ki so doslej neposredno povezane z italijanskim telefonskim omrežjem. Stroški ne bodo bistveno večji od sedanjih, za kartico bo treba doplačati 12.500 lir letne naročnine. Stroške bo mogoče poravnati z navadnim računom SIP, kakršnega dobijo naročniki vsaka dva meseca, na razpolago pa bo tudi ločen obračun.

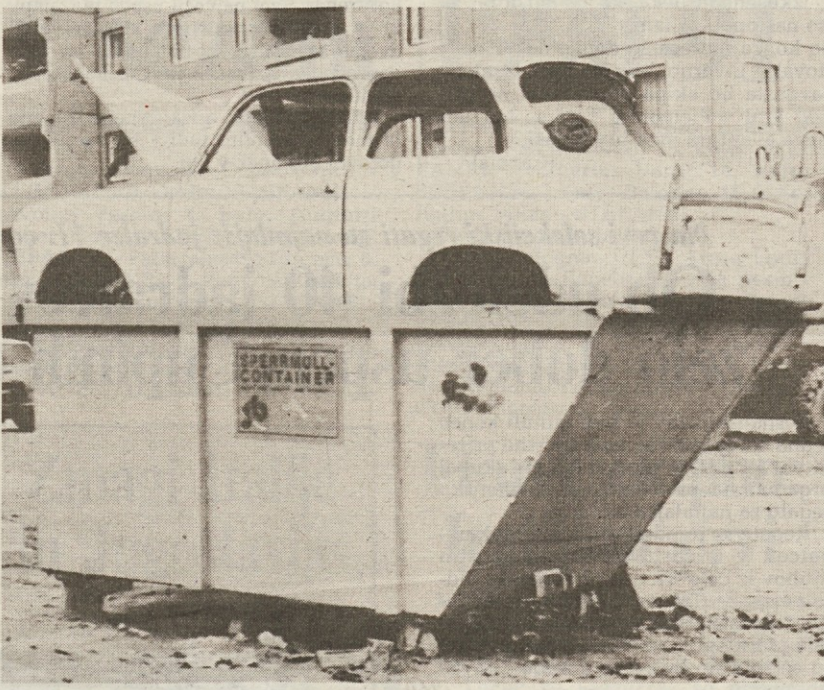
Že šesti poskus preusmeritve Aeroflotovega linijskega letala

LENINGRAD — Ugrabljanje Aeroflotovih letal je v zadnjem času postala prava »moda«, saj je včeraj prišlo že do šestega poskusa ugrabitve po 9. juniju, ko je to »modo« vpeljal 17-letni Dimitrij Semjonov, ki je Aeroflotov TU-154 s 121 potniki na krovu preusmeril v Stockholmu.

Semjonova bodo švedske oblasti izročile SZ o včerajšnjem poskusu ugrabitve pa je znano le, da naj bi neki mladenič skušal ugrabitvi letalo na liniji Leningrad - Murmansk in ga prisiliti, da pristane v Helsinkih. Poskus mu ni uspel, saj naj bi osebje na letalu že po približno četrti uri obvladalo ugrabitelja.

Očitno je, da ugrabitelj ni bil oborožen s pravim orožjem, kot niso bile resnične bombe, s katerimi je predvčerajšnjim neki drugi mladenič skušal ugrabitvi letalo na isti progi, in tudi druge »bombe ter kemično orožje«, ki so ga uporabljali pri drugih štirih ugrabitvah.

Bivše sanje v smeteh

Trabant je nekdanji predstavljatelj sanj mnogih Vzhodnih Nemcev, ki pa zdaj po gospodarski združitvi z ZRN sanjajo o drugačnih avtomobilih (AP)

V proračunu Cerkve manjka 54 milijard

RIM — Ekonomske perspektive pa tudi prvi pokazatelji o 8 promilih, ki so jih davkoplačevalci lahko odbili od svojih dohodkov in namenili katoliški cerkvi, kažejo, da so lahko cerkveni »finančniki« dokaj mirni, toda v bilanci jim za zdaj še vedno manjka 54 milijard lir. O finančnem »zdravju« Cerkve sta včeraj na tiskovni konferenci govorila msgr. Attilio Nicora, ki je pri italijanski škofovski konferenci CEL zadolžen za izvajanje konkordata, in Pierluigi Bongiovanni, ki je pri CEL zadolžen za zbiranje finančnih sredstev za dejavnosti Cerkve.

Tako je CEL lani za plače 37.815 duhovnikov namenila približno 368,5 milijarde lir (duhovniške plače grede od minimalnih bruto 995.000 lir mesečno, do maksimalno 1.611.000 lir bruto), za 131 verskih objektov v gradnji pa so namenili nekaj manj kot 7 milijard lir, ki jih je Cerkev dobila od Države.

V zvezi z doslej znanimi podatki o višini sredstev, ki so jih davkoplačevalci z odbitjem 8 promil od svojih davkov letos namenili Cerkvi, je znano le, da so ta sredstva nekoliko višja kot lani. Na dokončne podatke bo treba po mnenju finančnega ministra počakati do druge polovice leta 1992, čeprav naj bi vsaj približno vsoto zvedeli že do konca leta. Do takrat je Država Cerkvi že nakazala predujem v višini 406 milijard lir, kar je približno polovica vsote od 8 promil Irpefa, ki ga italijanski davkoplačevalci namenijo Cerkvi. Ta znesek pa je CEL že razdelila za podporo kleru, za zadovoljevanje verskih potreb prebivalstva in za dobrodelne namene. Za kler je šlo 280 milijard, za zadovoljevanje verskih potreb 73 milijard in za dobrodelne namene 53 milijard.

Ker po mnenju CEL z razpoložljivimi sredstvi ne bodo mogli pokriti vseh potreb, naj bi manjkajoča sredstva dobili s pomočjo promocijske akcije v sredstvih javnega obveščanja, prebivalstvo pa naj bi katoliški cerkvi pomagalo tudi z darovanjem na posebne poštno tekoče račune.

Afrika išče pot iz težke krize

NAIROBI — S sprejetjem sklepne deklaracije, s katero tudi afriške države izražajo privrženost demokratičnim spremembam v svetu, obljublajo tesnejše sodelovanje pri razpletanju še vedno številnih oboroženih spopadov na črni celini in že za prihodnje leto napovedujejo ustanovitev gospodarske skupnosti afriških držav, se je v Adis Abebi predsinoci končalo 26. redno vrhunsko srečanje organizacije afriške enotnosti (OAE). Prihodnje bo čez leto dni v novi nigerijski prestolnici Abuji, organizacijo pa bo v tem času vodil ugandski predsednik Museveni (na sliki AP), ki ga nesporno čaka veliko dela, če naj bi sprejeta načela zaživela tudi v praksi.

Najbolj obetavno znamenje tokratnega afriškega vrha je bila vsekakor vrsta izjemno samokritičnih nastopov pri ocenjevanju vzrokov vse globlje afriške gospodarske, socialne in politične krize. Pri tem sta še posebej izstopala prav novi predsedujoči organizacije ugandski predsednik Museveni in gostitelj prihodnjega afriškega vrha nigerijski predsednik Babangida, ki sta se v zadnjem času uveljavila predvsem z iskanjem svezih, čeprav še vedno pogosto tudi spornih rešitev za zapletene domače razmere (Museveni si je brez volitev podaljšal mandat za novih pet let, Babangida pa se je kar sam lotil ustanavljanja dveh političnih strank, ki naj bi se leta 1992 spopadli na volitvah, potem ko je vse dosedanje obtožil tribalizma).

Museveni je na primer zbranim celo zabrusil, da so družbe, ki računajo zgolj na miloščino drugih obsojene na propad, Babangida pa je pribil, da so se Afričani, od kar so si v 60-tih letih priborili neodvisnost obnašali, kot da jim svet dolguje življenje in se za povrh v neskončnih vojnah še vedno raje zatekajo k uničenju, kot pa k ustvarjanju novega pri čemer jim je tudi odkrito svetoval, naj čim prej potegnejo nauk iz radikalnega spreminjanja doslej uveljavljenih dogem drugod v svetu.

Toda zdravil je za takšno stanje tudi okratni vrh ni ponudil veliko, načelna sklepna deklaracija, s katero so se vladajoči afriški režimi zavezali, da

bodo vsak v svojem okolju vzpodbujali proces demokratičnih sprememb v smeri čim širšega vključevanja množic v procese odločanja in večje odgovornosti vladajočih režimov od svojih ljudstev, pa je v precejšnji meri usmerjena predvsem navzven, kot odraz strahu pred namigi razvitih, da bodo na pomoč odslej lahko računali le tisti, ki bodo sledili demokratičnim spremembam v svetu.

Po svoje ga je v sklepnem govoru izrazil tudi ugandski predsednik Museveni, ko je sicer dejal, da si Afrika ne more več zatiskati oči pred spremembami v svetu, ki so predvsem odraz spoznanja, da sodobne države ni več mogoče voditi brez demokracije, a pri tem dodal, da ne vidi razloga, zakaj tudi enostrankarske ureditve ne bi mogle biti demokratične, če jim uspe zagotoviti spoštovanje človekovih pravic, zakonitosti in odgovornosti izvoljenega vodstva.

Še posebej pa so v Adis Abebi spet prevladali pozivi k krepitvi medsebojnega gospodarskega sodelovanja, ki edino lahko zmanjša odvisnost afriških držav od pomoči razvitih, pri čemer so se dogovorili, da že prihodnje leto sklenejo pogodbo o ustanovitvi afriške gospodarske skupnosti ter to pospremiti s precej skromnejšo, a sodeč po dosedanjih izkušnjah realnejšo željo, da bi vsaj do leta 2025 v njenih okvirih zaživel tudi enotni afriški trg.

Hkrati so se spet zavezali tudi k tesnejšemu sodelovanju pri razpletanju oboroženih spopadov, ki jim na črni celini še vedno ni videti konca. Konkretno pa so podprli poziv podpredsednika afriškega nacionalnega kongresa (ANC) Nelsona Mandela k ohranitvi in krepitvi gospodarskih sankcij proti Južni Afriki, države Afriškega roga (Sudan, Etiopija, Somalija, Kenija, Uganda in Džibuti) pa so si na posebnem srečanju obljubile, da se bodo vzdržale vmešavanja v oborožene spopade znotraj posameznih držav v tem delu Afrike in se dogovorile, da o njih kmalu skličejo posebno konferenco. Toda datuma zanjo še niso določile.

VOJKO PLEVELJ

Slovenski kovinarji oklicali stavko za začetek septembra

LJUBLJANA — Republiški odbor sindikata v kovinski in elektroindustriji je sklenil, da bo 10. septembra organiziral v Sloveniji celodnevni generalni štrajk vseh zaposlenih v tej panogi. Delavci bodo najprej štiri ure štrajkali v tovarnah, nato pa bodo odšli na ulice in na protestnih mitingih v vseh večjih slovenskih centrih masovno protestirali. Soglasje za ta korak je dala večina od več kot 300 sindikalnih organizacij, v katerih je zaposlenih okrog 120 tisoč delavcev. Omenjeni sindikat namreč že dalj časa neuspešno opozarja na katastrofalen položaj kovinske in elektro industrije, ki pa se nenehno slabša. Konec maja so poslali več zahtev republiškemu izvršnemu svetu in skupščini, med katerimi je tudi, da naj slovenska skupščina na izrednem zasedanju oceni težak položaj te gospodarske veje. Njihovih zahtev niso sprejeli, spomnimo pa naj, da so metalurgi med drugim zahtevali, da bi del denarja, ki bi si ga zagotovili z razbremenjevanjem gospodarstva nameni za plače. Zahtevajo tudi, da se omogoči podpisovanje kolektivnih pogodb in ustavi vrtoglavo poviševanje stanarin in komunalnih uslug. Če tudi po 10. septembru njihovim zahtevam ne bodo ugodili, napovedujejo nov štrajk čez teden dni na Trgu revolucije v Ljubljani. (dd)

■ LONDON — Lanske burne politične spremembe v Vzhodni Evropi so brez dvoma prinesle več svobode, vendar kršenje človekovih pravic na stari celini še obstaja, piše v pravkar objavljenem letnem poročilu organizacije Amnesty International iz Londona. Organizacija zatrjuje, da so v Jugoslaviji lani zaprli vsaj 4500 oseb, vključujoč 1700 političnih zapornikov. Med njimi je precej takih, ki trdijo, da so z njimi slabo ravnali in da sojenja niso bila poštena.

